

مادهٔ ۱۰۷
مادهٔ ۱۰۸
اوایل تخفیف وصول دارد

تعزیز عوارض محلی و بهای خدمات سال ۱۳۹۹

«تصویب شورای اسلامی شهر تبریز»

فهرست مطالب

ماده ۱ - تعاریف، مفاهیم و کلیات.....	۶
ماده ۲ - نحوه وصول عوارض در فرایند صدور پروانه ساختمانی و تمدیدها و تجدیدها.....	۱۱
ماده ۳ - بهای خدمات بازدید شهرسازی و تشکیل پرونده در شهرداری	۱۲
ماده ۴ - موارد عدم نیاز به صدور پروانه.....	۱۳
ماده ۵- موارد مشمول اخذ مجوز تغییر در ساختمان بدون پرداخت عوارض.....	۱۳
ماده ۶ - بهای خدمات حفاری.....	۱۴
ماده ۷- نحوه استرداد عوارض.....	۱۴
ماده ۸- بهای خدمات فضای سبز.....	۱۴
ماده ۹- عوارض ارزش اضافه شده، حق رضایت مالکانه، حق الاجاره سرفلی و بهای خدمات تغییر نام قراردادهای املاک واگذارشده توسط شهرداری.....	۱۴
ماده ۱۰ - عوارض بر پروانه های ساختمانی در کاربری های مختلف.....	۱۶
ماده ۱۱ - ارزش معاملاتی ساختمان.....	۲۴
ماده ۱۲ - عوارض قطار شهری.....	۲۵
ماده ۱۳ - بهای بروخوداری از در اضافی.....	۲۵
ماده ۱۴ - عوارض صدور مجوز حصارکشی و دیوارکشی برای املاک فاقد مستحبثات.....	۲۷
ماده ۱۵ - عوارض بر مشاغل.....	۲۷
ماده ۱۶ - عوارض ارزش اضافه شده ناشی از اجرای طرح های عمران و توسعه شهری.....	۳۰
ماده ۱۷ - ضوابط تقسیط مطالبات شهرداری	۳۱
ماده ۱۸ - قدرالسهم شهرداری در اجرای ماده ۱۰۱ اصلاحی قانون شهرداری	۳۲
ماده ۱۹ - عوارض شماره گذاری و عوارض سالانه موتورسیکلت	۳۳
ماده ۲۰ - سهم درخواست مجوز اختصاصی برای استفاده از مزایای ناشی از تغییر وضعیت اراضی و املاک شهری	۳۳
ماده ۲۱ - سهم استفاده از ارزش اقتصادی و مزایای کاربری های جدید بر اساس طرح های شهری	۳۵
ماده ۲۲ - عوارض صدور مجوز احداث دکل، آنتن، تاسیسات مخابراتی و شهری	۳۷
ماده ۲۳ - عوارض تبلیغات شهری به غیر از تابلوهای معرفی	۴۰
ماده ۲۴ - بهای خدمات پسماند	۴۵
ماده ۲۵ - عوارض جابجایی و قطع اشجار.....	۴۶
ماده ۲۶ - بهای خدمات ایمنی و آتش نشانی	۴۸
ماده ۲۷ - بهای ورودیه خودرو و دام به میدان ها و ساماندهی فروشنده گان سیار و خودرو.....	۵۰
ماده ۲۸ - بهای خدمات آرامستان ها.....	۵۳
ماده ۲۹ - کرایه ناوگان حمل و نقل اتوبوس رانی و عوارض اکران در فضاهای تبلیغاتی شرکت واحد	۵۶
ماده ۳۰ - بهای بلیط و عوارض تبلیغاتی شرکت بهره برداری قطار شهری تبریز و حومه (مترو)	۵۹

ماده ۳۱- عوارض ورود به محدوده طرح ترافیک	۶۰
ماده ۳۲- بهای خدمات مرکز کترل و صدور مجوزهای ترافیکی	۶۰
ماده ۳۳- عوارض حاصل از اجرای طرح های ترافیکی LEZ	۶۱
ماده ۳۴- عوارض و بهای خدمات در سامانه حمل و نقل بار درون شهری	۶۱
ماده ۳۵ - بهای خدمات ناشی از صدور پروانه شرکت ها و ناوگان حمل و نقل مسافر	۶۷
ماده ۳۶- بهای خدمات گردشگری	۶۹
ماده ۳۷- تسهیلات ویژه	۷۲
ماده ۳۸- تسهیلات برای مالکان املاک و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در حفظ و احیای اماکن تاریخی و فرهنگی کلان شهر تبریز	۷۵
ماده ۳۹ - عوارض محلی منحصرأً تابع این مصوبه است و دریافت مبالغ خارج از آن مجاز نیست.	۷۶

فهرست جداول

جدول شماره ۱- مهلت اعتبار پروانه‌های ساختمانی.....	۱۱
جدول شماره ۲- بهای خدمات بازدید.....	۱۳
جدول شماره ۳- استرداد عوارض.....	۱۴
جدول شماره ۴- بهای خدمات تغییر نام قراردادهای املاکی.....	۱۶
جدول شماره ۵- برای محاسبه عوارض زیربنای مسکونی برابر ضوابط و عوارض زیربنای اضافی نسبت به ضوابط به ازا هر مترمربع (K).....	۱۶
جدول شماره ۶- عوارض زیربنای اضافه پیش‌آمدگی پارکینگ و انباری مسکونی و سایر عملکردهای مجاز مجاور آن در طبقات سازه‌ای در چارچوب ضوابط طرح تفصیلی و یا با تصویب کمیسیون ماده ۵ (E).....	۱۷
جدول شماره ۷- عوارض زیربنای باغ مسکونی برابر ضوابط و یا زیربنای اضافی نسبت به ضوابط (M).....	۱۷
جدول شماره ۸- عوارض کاربری تأسیسات، تجهیزات شهری، پارکینگ، نظامی، انتظامی و اداری (A).....	۱۸
جدول شماره ۹- عوارض کاربری‌های صنعتی، تفریحی و توریستی و پرورش گل و گیاه (B).....	۱۹
جدول شماره ۱۰- عوارض کاربری‌های فرهنگی، ورزشی، آموزشی و بهداشتی و درمانی (C).....	۱۹
جدول شماره ۱۱- عوارض زیربنای اضافه پیش‌آمدگی پارکینگ در طبقات سازه‌ای در چارچوب ضوابط طرح تفصیلی و یا با تصویب کمیسیون ماده ۵ (E).....	۲۰
جدول شماره ۱۲- عوارض ثبتی زیربنای تجاری، خدماتی، انباری تجاری، بالکن داخل مغازه، افزایش عرض دهن، تفکیک و تجمیع به ازا هر مترمربع (H).....	۲۲
جدول شماره ۱۳- ارزش معاملاتی ساختمان.....	۲۴
جدول شماره ۱۴- ضرایب قیمت ارزش معاملاتی اراضی جهت محاسبه ارزش معاملاتی ساختمان.....	۲۵
جدول شماره ۱۵- عوارض قطار شهری.....	۲۵
جدول شماره ۱۶- عوارض دیوارکشی و فنس کشی.....	۲۷
جدول شماره ۱۷- طبقه‌بندی، اماكن و واحدهای پر زباله شهر تبریز (فعالیت‌های صنفی-خدماتی-توزیعی - تولیدی و خدمات فنی).....	۲۸
جدول شماره ۱۸- بهای خدمات پسماند پزشکان.....	۲۹
جدول شماره ۱۹- پیش‌پرداخت تقسیط.....	۳۱
جدول شماره ۲۰- سهم تفکیک عرصه و افزار.....	۳۲
جدول شماره ۲۱- سهم درخواست مجوز اختصاصی برای استفاده از مزایای ناشی از تغییر وضعیت اراضی و املاک شهری.....	۳۴
جدول شماره ۲۲- سهم ناشی از تغییر کاربری به غیرتجاری به ازا هر مترمربع از عرصه.....	۳۶
جدول شماره ۲۳- اجاره‌بهای دکل‌ها.....	۳۸
جدول شماره ۲۴- عوارض صدور مجوز احداث تأسیسات شهری.....	۴۰
جدول شماره ۲۵- نحوه محاسبه عوارض تابلو.....	۴۲
جدول شماره ۲۶- عوارض تابلوهای پشت‌بام.....	۴۳

جدول شماره ۲۷- بهای خدمات پسماند.....	۴۵
جدول شماره ۲۸- مبالغ جدول زیر بعلاوه ۵ برابر ارزش معاملاتی (۵P) موضوع تبصره ۳ ماده ۶۴ قانون مالیات‌های مستقیم.....	۴۷
جدول شماره ۲۹ - بهای ورودیه پارک ائل گلی.....	۴۸
جدول شماره ۳۰- بهای خدمات ورودیه پارکینگ سازمان توسعه عون بن علی و پارک طبیعت.....	۴۸
جدول شماره ۳۱- عوارض خدمات ایمنی واحدهای مسکونی.....	۴۸
جدول شماره ۳۲- عوارض خدمات ایمنی واحدهای غیرمسکونی.....	۴۹
جدول شماره ۳۳- عوارض صدور شناسنامه ایمنی برای واحدهای تولیدی و خدماتی و تجاری.....	۴۹
جدول شماره ۳۴- بهای خدمات ورودیه خودرو به میدان‌ها.....	۵۰
جدول شماره ۳۵- بهای خدمات ورودیه دام (گاو و گوسفند) به میدان‌ها.....	۵۰
جدول شماره ۳۶- بهای خدمات نگهداری شبانه دام در میدان‌ها.....	۵۰
جدول شماره ۳۷- بهای خدمات تنظیم قولنامه در بازار خودرو.....	۵۰
جدول شماره ۳۸- خرید و فروش وسایل نقلیه سبک.....	۵۱
جدول شماره ۳۹- بهای خدمات تنظیم قولنامه وسائط نقلیه سبک.....	۵۱
جدول شماره ۴۰- بهای خدمات ورود خودرو به باسکول میدان بزرگ.....	۵۲
جدول شماره ۴۱- بهای خدمات خودروهای توقيفي سد معبر.....	۵۲
جدول شماره ۴۲- بهای خدمات آرامستان.....	۵۳
جدول شماره ۴۳ - بهای خدمات کفن و دفن و پیش فروش قبر.....	۵۵
جدول شماره ۴۴- کرایه ناوگان حمل و نقل اتوبوس رانی.....	۵۶
جدول شماره ۴۵- عوارض تبلیغات تمام بدن و تمام پشت اتوبوس شرکت واحد اتوبوس رانی تبریز و حومه	۵۷
جدول شماره ۴۶- عوارض تبلیغات شیشه پشتی اتوبوس (استیکر) شرکت واحد اتوبوس رانی تبریز و حومه	۵۷
جدول شماره ۴۷- عوارض پوسترهای مورد نصب در شرکت واحد اتوبوس رانی تبریز و حومه	۵۷
جدول شماره ۴۸- عوارض تبلیغات در دستگیرهای ایمنی - تبلیغاتی در اتوبوس(حداقل تبلیغات سه ماه)	۵۸
جدول شماره ۴۹- عوارض تبلیغ فضای پشت کارت بليت.....	۵۸
جدول شماره ۵۰- عوارض تبلیغ در سر تاج و باکس سایه پان‌ها يك وجهی.....	۵۸
جدول شماره ۵۱- عوارض تبلیغات شرکت بهره‌برداری داخل قطار شهری.....	۵۹
جدول شماره ۵۲- عوارض تبلیغات فضاهای جدید تبلیغاتی.....	۵۹
جدول شماره ۵۳- بهای بليط	۵۹
جدول شماره ۵۴- عوارض ورود به محدوده طرح ترافیک.....	۶۰
جدول شماره ۵۵- بهای خدمات در سامانه حمل و نقل بار درون شهری.....	۶۲
جدول شماره ۵۶- بهای خدمات ورودی باراندازها، توقفگاهها و پایانه‌های مرکز بار	۶۳
جدول شماره ۵۷- بهای خدمات توقفگاهها	۶۳
جدول شماره ۵۸- عوارض ورود به محدوده‌های ترافیکی مجاز ترد و سایط نقلیه باری درون شهری.....	۶۴

جدول شماره ۵۹- عوارض ورود به محدوده ممنوعه ترافیکی	۶۵
جدول شماره ۶۰- عوارض ایستگاههای بار حاشیه معابر اصلی شهری	۶۵
جدول شماره ۶۱- بهای خدمات صدور مجوز و حق امتیاز ایجاد بارانداز، انبار کالا، باسکول، پایانه بار، توقف گاه بار و کالا	۶۶
جدول شماره ۶۲- عوارض اضافه بار وسایط نقلیه حامل بار	۶۷
جدول شماره ۶۳- عوارض تردد سالانه وسایط نقلیه باری	۶۷
جدول شماره ۶۴- بهای خدمات مدیریت حمل و نقل مسافر درون شهری	۶۸
جدول شماره ۶۵- عوارض تردد وسایط نقلیه حمل و نقل عمومی مسافری	۶۸
جدول شماره ۶۶- عوارض ورودیه به تأسیسات پایانه	۶۸
جدول شماره ۶۷ - عوارض حق سکو در پایانه های مسافربری بین شهری	۶۹
جدول شماره ۶۸- عوارض حق الامتیاز دایر کردن شرکت یا مؤسسات مسافربری و نقل و انتقالات سهام خودرو	۶۹
جدول شماره ۶۹- هزینه ورودی موزه های تحت اختیار شهرداری تبریز	۶۹
جدول شماره ۷۰- هزینه ورودی تالار مجموعه داران	۷۰
جدول شماره ۷۱- اجاره بهای بخشی از فضای موزه به عنوان گالری	۷۰
جدول شماره ۷۲- اجاره بهای واگذاری بخشی از فضای موزه به بخش خصوصی	۷۰

ماده ۱ - تعاریف، مفاهیم و کلیات

۱- واحدهای مسکونی

عبارت از تمام یا قسمتی از یک ساختمان مسکونی ساخته یا مورد استفاده به منظور سکونت است که حداقل شامل یک اتاق، سرویس (حداقل یک توالت و حمام)، آشپزخانه و ورودی مستقل باشد.^۱

۲- واحدهای تجاری و خدماتی

۱-۱- واحد تجاری به واحد اطلاق می‌شود که به صورت منفرد و یا گروهی در یک ساختمان به فعالیت توزیع کالا (اعم از خرد و عمدہ)، تولید محدود کالای خرد باهدف عرضه در محل (نانوایی، شیرینی‌پزی، حلواپزی، رستوران و تالارهای پذیرایی و...) و یا خدمات فنی خرد (رادیو، تلویزیون، وسایل خانگی، لوله‌کشی، برق‌کشی و ...) پردازد.

۱-۲- واحد خدماتی نیز آن دسته از واحدهایی که با فعالیت‌های خود قسمتی از نیازهای جامعه را تأمین نموده و این فعالیت در زمینه تبدیل مواد به فرآورده یا خدمات فنی نباشد (دفاتر، مطب پزشکان و واحدهای مربوطه، آموزشگاه خصوصی، مراکز مشاوره و مانند آن) را شامل می‌شود.^۲

تبصره: مؤسسات و شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت و نهادهای انقلاب اسلامی که با اصول بازارگانی اداره می‌شوند و مشمول پرداخت مالیات هستند از نظر پرداخت عوارض تجاری محسوب می‌شوند.^۳

۳- واحدهای اداری

کلیه ساختمان‌هایی که بر اساس مجوزهای قانونی در آن فعالیت‌های خدمات عمومی صورت می‌گیرد و از بودجه دولتی استفاده می‌کنند و مشمول پرداخت مالیات (برابر ماده ۲ قانون مالیات‌های مستقیم) نیستند از نظر پرداخت عوارض، اداری محسوب می‌شوند.

۴- واحدهای صنعتی

واحدهای تولیدی بزرگ و کوچک و کارگاههایی که با کسب مجوز از مراجع قانونی ذیربط به تولید کالا می‌پردازند واحد صنعتی محسوب می‌گردند.^۴

۵- واحدهای آموزشی

واحدهایی است که برای فعالیت‌های آموزش رسمی و عمومی تحت مدیریت وزارت خانه‌های آموزش‌پیش‌روش و کار و امور اجتماعی اختصاص یافته است.^۵

۶- واحدهای آموزش عالی

شامل کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی و مدارس علوم اسلامی است.

۷- واحدهای فرهنگی

واحدهایی است که با کسب مجوز از مراجع قانونی ذیربط به فعالیت‌های فرهنگی و هنری می‌پردازند مانند کتابخانه، نگارخانه، فرهنگسرای سالن نمایش و اجتماعات، سینما، دفتر مرکزی روزنامه و مجله و مرکز صداوسیما.

^۱ تلفیق و تلخیص دو تعریف از سامانه ملی تعاریف و مفاهیم آماری

^۲ تلفیق تعاریف ضوابط و مقررات طرح تفصیلی تبریز با تعاریف قانون نظام صنفی کشور

^۳ تبصره بند ۴ بخشname شماره ۵۰/۲۴۷/۳ وزارت کشور در تاریخ ۱۳۶۹/۱۱/۳

^۴ تلفیق تعاریف تعرفه و ضوابط و مقررات طرح تفصیلی تبریز

^۵ تعاریف و مفاهیم کاربری‌های شهری و تعیین سرانه آنها، مصوب مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۰۴ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

۱-۸- واحدهای ورزشی

شامل زمین‌های بازی ورزشی اعم از سرپوشیده و یا روباز و تمامی واحدهایی است که به صورت مجرد و با ترکیبی مانند استخر، سونا با استخر و امثال آن‌ها با کسب مجوز از مراجع قانونی ذی‌ربط فعالیت می‌نمایند.^۱

۱-۹- اماکن مذهبی

ساختمان‌هایی هستند که به عنوان مسجد، تکیه، حسینیه و اماکن مذهبی اقلیت‌های دینی رسمی و صرفاً جهت انجام مراسم دینی و مذهبی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

۱-۱۰- عوارض پذیره

عوارض برای احداث زیربناهای غیرمسکونی در کاربری مربوطه را پذیره می‌گویند.^۲

۱-۱۱- ارزش معاملاتی اراضی

۱-۱۱-۱- ارزش معاملاتی اراضی عبارت است از آخرین قیمت‌گذاری عرصه که در اجرای تبصره (۳) ماده ۶۴ اصلاحی قانون مالیات‌های مستقیم مصوب سال ۱۳۹۷ و برابر مصوبه مورخ ۱۳۹۸/۰۱/۱۸ هیئت‌وزیران^۳ که ۳۶ درصد ارزش معاملاتی سال ۱۳۹۷ را برای شهرداری‌ها ملاک محاسبه قرار داده است و در این تعریفه با حرف p مشخص شده است، بنابراین برای تعديل آثار افزایش بیش از حد آن در محاسبه برخی از عوارض، دفترچه‌ای توسط اداره کل تشخیص و وصول درآمد در خصوص مشخص نمودن میزان افزایش تمامی گذر بلوك‌های دفترچه ارزش معاملاتی سال ۱۳۹۷ نسبت به سال قبلی به شرح پیوست شماره یک با عنوان P_d (ارزش معاملاتی تعديل شده) برای استفاده تهیه شده است که در این تعریفه در سال ۱۳۹۹ مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

۱-۱۱-۲- در صورت تصویب و ابلاغ ارزش معاملاتی جدید از سوی سازمان امور مالیاتی ملاک محاسبه شهرداری تبریز در این تعریفه تا آخر سال ۱۳۹۹ بر اساس دفترچه ارزش معاملاتی سال ۱۳۹۷ خواهد بود.

۱-۱۲-۱- دفترچه قیمت‌گذاری تجاری و خدماتی شهر تبریز که در جلسه فوق العاده مورخ ۱۳۹۴/۰۸/۲۶ به تصویب شورای شهر رسیده و در مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۱۳ بازبینی گردیده اعتبار آن تا آخر سال ۱۳۹۹ تعیین می‌گردد و شهرداری تبریز (اداره کل املاک و مستغلات) ملزم است سالانه نسبت به بررسی و بازبینی دفترچه مذکور در اسرع وقت اقدام نموده و متعاقباً جهت پیاده‌سازی در نرم‌افزار شهرسازی برای تعیین جرائم محاسبه و عوارض آن و همچنین در محاسبه عوارض پروانه‌های ساختمانی ملاک عمل قرار گیرد. (پیوست شماره ۲ این تعریفه)

۱-۱۲-۲- شهرداری تبریز (اداره کل املاک و مستغلات و سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تبریز) مکلف به پیاده‌سازی دفترچه فوق در سیستم یکپارچه شهرسازی بوده و می‌باید به هنگام محاسبه جرائم و هرگونه عوارض، با برداشت قیمت از سیستم یکپارچه شهرسازی ملاک عمل قرار گردد.

۱-۱۳- موارد و آیتم‌های عوارض پروانه ساختمانی و عوارض زیربناهای تثبیت شده به شرح زیر خواهد بود.

الف: عوارض پروانه ساختمانی شامل: زیربنا، پذیره، زیربنا اضافی، ۲۰ درصد ارزش روز غیرمسکونی غیرتجاری و غیر خدماتی و ۳۵ درصد ارزش روز سرفیلی تجاری و خدماتی، بالکن، اضافه پیش‌آمدگی پارکینگ، فضای سبز و قطار شهری.

لام: توضیح است عوارض اضافه پیش‌آمدگی پارکینگ در صورت تصویب در مراجع ذی ربط قابل اخذ خواهد بود.

^۱ تعاریف ضوابط و مقررات طرح تفصیلی تبریز

^۲ بر اساس بخش نامه شماره ۲۴۱۵۰/۳ مصوب ۱۳۶۹/۱۱/۳۰ وزارت کشور

^۳ نامه شماره ۳۳۶۸ تاریخ ۵۶۴۳۹ هـ - ۱۳۹۸/۱۰/۲۰ معاون اول رئیس جمهور که طی نامه شماره ۱۶۸۰۴ توسط مدیر کل دفتر امور شهری شوراهای ابلاغ گردیده است.

ب: عوارض ثبیت بنا^۱ شامل: زیربنا، پذیره، زیربنا اضافی، ۲۰ درصد ارزش روز سرفلی تجاری و خدماتی و ۳۵ درصد ارزش روز سرفلی تجاری و خدماتی، بالکن، اضافه پیش‌آمدگی پارکینگ، افزایش واحدهای مسکونی، کسری مساحت اعیانی تجاری، فضای سبز و قطار شهری.^۲

۱۴-۱- زیرزمین

عبارت است از: زیربنایی که در قسمت تحتانی همکف ساخته می‌شود و حداکثر از تراز متوسط معتبر مجاور و یا فضای آزاد ساختمان ۱/۴۰ متر از بالای سقف ارتفاع داشته باشد؛ به عبارتی حداکثر ارتفاع زیرزمین از سطح معتبر یا متوسط معتبر تا بالای سقف زیرزمین، ۱/۴۰ متر خواهد بود.^۳

۱۵-۱- همکف

عبارت است از طبقه‌ای که سطح هم‌تراز کف (چنانچه معتبر شیبدار باشد متوسط ارتفاع همکف) حداکثر ۱/۴۰ متر هست و حداکثر بلندتر از هر نقطه کف معتبر باشد.^۴

۱۶-۱- زیرمجموعه‌های کاربری‌ها برابر نقشه و دفترچه ضوابط طرح تفصیلی برای محاسبه عوارض:

۱-۱۶-۱- مسکونی:

- مسکونی
- مسکونی و دیگر عملکردها طبق ضوابط منطقه بندی
- مجتمع مسکونی
- عملکردهای قیدشده در مصوبه مورخ ۱۳۸۹/۰۴/۱۰ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران برای کاربری مسکونی

۲-۱۶-۱- تجاری:

- تجاری
- تجاری- تفریحی، بازرگانی- خدماتی
- کاربری خاص (تجاری ...)
- رستوران و داروخانه
- مختلط (مسکونی تجاری، خدماتی، پارکینگ)
- امکان صدور مجوز تجاری برابر منطقه بندی طرح تفصیلی و بهصورت مشروط در برخی کاربری‌ها از جمله مذهبی و جایگاه‌های سوخت و غیره

۳-۱۶-۱- عملکردهای قیدشده در مصوبه مورخ ۱۳۸۹/۰۴/۱۰ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران برای کاربری تجاری-خدماتی

۴-۱۶-۱- توریستی - تفریحی:

- تفریحی- توریستی
- تفریحی - گردشگری
- جهانگردی و پذیرایی
- گردشگری و پذیرایی

^۱ زیربنایی که توسط کمیسیون های ماده صد ایقا می گرددند.

^۲ رای به شماره دادنامه ۱۹۶۵ ۱۳۹۷/۱۰/۲۵ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

^۳ تعاریف ضوابط و مقررات طرح تفصیلی تبریز و استعلام از مشاور زیستا به شماره ۹۴/۱۱۰۱۸ ت مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۰۳

^۴ تعاریف ضوابط و مقررات طرح تفصیلی تبریز

- کاربری خاص (خدمات گردشگری،^۱ تفریحی و سبز)
- کاربری‌های خاص (تفرج، پذیرایی و گردشگری)
- اقامتی ویژه (خوابگاه، مسکونی مشروط، گردشگری- پذیرایی)
- عملکردهای قیدشده در مصوبه مورخ ۱۳۸۹/۰۴/۱۰ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران برای کاربری تفریحی- گردشگری

۱۶-۵- صنعتی:

- صنایع
- صنایع کارگاهی
- صنایع بزرگ
- مجتمع تولیدی و تعمیراتی
- عملکردهای قیدشده در مصوبه مورخ ۱۳۸۹/۰۴/۱۰ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران برای کاربری صنعتی

۱۶-۶- کاربری‌های عمومی با عملکرد انتفاعی:

۱-۱۶-۱- تجهیزات شهری

- میدان‌های میوه و تره‌بار
- جایگاه‌های سوخت
- نمایشگاه‌های دائمی
- نمایشگاه بین‌المللی
- مجتمع نمایشگاهی

۱-۶-۲- حمل و نقل و ابزارداری

- حمل و نقل و ابزار
- پایانه حمل و نقل و مسافربری
- پارکینگ و بارانداز
- پارکینگ
- سیلو و سردخانه‌ها
- تعمیرگاه

۱-۶-۳- تعمیرگاه‌های عمومی و خودرو و کارواش^۲

۱-۶-۴- آموزشی: مراکز آموزش غیردولتی

- مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای
- مراکز آموزش عالی
- مجتمع آموزشی و پژوهشی
- پژوهش و فناوری نوین
- کودکستان و مهدکودک
- دبستان
- راهنمایی
- دبیرستان

^۱ تعاریف ضوابط و مقررات طرح تفصیلی تبریز

^۲- تعمیرگاه‌های عمومی و خودرو و کارواش از نظر ساختیت فعالیت‌ها جز تاسیسات حمل و نقل محسوب می‌شود اما از نظر دامنه و گستره عملکردی کاربری (تعرفه عوارض) در ردیف کاربری تجاری قرار می‌گیرد.(صفحة ۱۵ ضوابط مقررات طرح تفصیلی تبریز)

- هنرستان
- سایر مراکز آموزشی
- ۱۶-۶-۴- ورزشی
- ورزشی
- فرهنگی- ورزشی
- دهکده ورزشی
- عملکردهای قیدشده در مصوبه مورخ ۱۳۸۹/۰۴/۱۰ شورای عالی شهرسازی

تبصره: بهغیراز عملکردهای قیدشده در بندهای ۱-۱۶-۶-۴ بقیه عملکردهای کاربری‌های عمومی غیرانتفاعی محسوب می‌شوند.

۱-۱۶-۷- کاربری‌های عمومی بهصورت پهنه‌بندی گروه کاربری‌ها:

۱-۱۶-۷-۱- پهنه‌بندی گروه کاربری‌ها: (تأسیسات و تجهیزات شهری، بهداشتی، درمانی فرهنگی، اداری و انتظامی)

۱-۱۶-۷-۲- پهنه‌های تعیین شده برای استقرار کاربری‌های عمومی: (تأسیسات و تجهیزات شهری، بهداشتی، درمانی فرهنگی، اداری و انتظامی)

۱-۱۶-۷-۳- پهنه کاربری‌های عمومی در سطح کلان: (آموزش عالی، فرهنگی، اداری، سبز، ورزشی و درمانی)

۱-۱۶-۷-۴- پهنه‌های با کاربری عمومی (تأسیسات و تجهیزات شهری، بهداشتی، درمانی، آموزشی، فرهنگی در مقیاس محله‌ای و ناحیه‌ای) تبصره- انتخاب هر کدام از عملکردهای تعیین شده برابر ضوابط طرح تفصیلی ملاک محاسبه عوارض خواهد بود.

۱-۱۶-۸- فضای سبز:

- فضای سبز
- فضای سبز عمومی
- فضای سبز خصوصی (مزروعی مخلوط با باغ)
- باغ
- حریم سبز
- باغات
- پارک و فضای سبز
- پارک جنگلی
- پرورش گل و گیاه
- فضای باز مجتمع‌های آپارتمانی
- اراضی مزروعی
- باغچه
- جنگل کاری
- واحدهای باغ مسکونی

۱-۱۶-۹- عملکردهای مجاز کاربری شهری برابر تعریف ارائه شده در مصوبه مورخ ۱۳۸۹/۰۴/۱۰ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مبنای تعیین نوع کاربری محاسبه عوارض مربوطه خواهد بود ضمناً زمین‌هایی که کاربری مختلط و یا عملکردهای مختلف دارند هر نوع عملکرد برابر جدول‌های مصوبه شورای عالی استخراج و بهصورت جداگانه برای هر کاربری محاسبه می‌شوند.

۱-۱۷- ارزش روز عبارتست از: بهای سرفصلی مغازه که در بند ۱۰-۳-۴ و بند ۱۰-۳-۵ به معنی سرفصلی آمده است.

^۱ صفحه ۱۸ دفترچه ضوابط طرح تفصیلی تبریز

ماده ۲- نحوه وصول عوارض در فرایند صدور پروانه ساختمانی^۱ و تمدیدها و تجدیدها

صدرور پروانه ساختمانی و تمدید و تجدید و تعیین نوع استفاده از آن‌ها به استناد ماده ۱۰۰ و بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها به شرح زیر صورت می‌گیرد.

۱-۱- برابر بند یک مصوبه شماره ۱۴۹ جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۹/۱۰ شورای اسلامی کلان شهر تبریز (پیوست شماره ۷ ضمیمه این تعریفه) صدور پروانه ساختمانی، منوط به تحصیل پیش پروانه ساختمانی است. اعتبار پیش نویس پروانه ساختمانی یک سال بوده و به مدت یک سال دیگر بدون اخذ هیچ گونه وجهی و فقط با اعمال ضوابط و مقررات روز شهرسازی قابل تمدید است.

۱-۲- در صورت پرداخت کل عوارض پروانه ساختمانی در سال‌های گذشته و سپری شدن بیش از پنج سال از زمان واریزی، عوارض به روز محاسبه و مابهالتفاوت آن وصول خواهد شد و در صورت عدم حصول مابهالتفاوت در محاسبه، می‌باید به میزان پنج درصد مبلغ واریزشده قبلی محاسبه و وصول گردد.

۱-۳-۲- در خصوص واریزی‌های علی‌الحساب (درصورتی که از کل عوارض متعلقه، حداقل به میزان ۳۰ درصد پرداخت گردد، علی‌الحساب محسوب می‌شود) عوارض به روز محاسبه و تا مدت ۳ سال به تناسب کارسازی خواهد شد؛ و در صورت سپری شدن بیش از ۳ سال از زمان واریزی، عوارض به روز محاسبه و تناسب سازی انجام نخواهد شد. بدیهی است واریزی‌های علی‌الحساب در حساب سپرده شهرداری واریز خواهد شد.

۱-۴-۲- در مواقعي که پروانه ساختمانی مفقود و یا به هر دلیلی از بین رفته باشد شهرداری باید با وصول ۲۰۰۰ ریال (دو هزار ریال) برای هر متربربع زیرینا حداکثر تا سقف ۵۰ میلیون ریال، پروانه ساختمانی المثلثی صادر نماید.

۱-۵- برای ساختمان‌های نظامی؛ انتظامی و امنیتی نیاز به ارائه نقشه‌های ساختمانی نبوده، لیکن اخذ پروانه ساختمانی الزامی است و شهرداری باید بر اساس این تعریفه با دریافت عوارض احداث آن، طبق زیرینهای اعلامی ارگان مربوطه نسبت به تعیین بروکف اقدام نماید.

۱-۶- گلیه دستگاه‌های اجرایی دولتی و سازمان‌ها و نهادهای عمومی غیردولتی و خصوصی در مورد مناسبسازی محیط فیزیکی شهری^۲ و ساختمان‌ها و اماكن مورداستفاده عمومی برای افراد دارای مکلفاند به استناد قانون جامع حمایت از حقوق معلومان و مصوبات شورای عالی شهرسازی اقدام نمایند. بنابراین در زمان صدور پروانه برای ساختمان‌های عمومی در نقشه‌های ساختمانی الزامات این بند در متن پروانه قید می‌گردد و صدور پایان کار منوط به اجرای ضوابط و مقررات مناسبسازی بر اساس نقشه‌های مصوب خواهد بود.

۱-۷-۲- مدت پروانه‌های ساختمانی صادره و مجوزهای دارای اعتبار به شرح جدول زیر است:^۳

جدول شماره ۱- مهلت اعتبار پروانه‌های ساختمانی

مدت پروانه (ماه)	متراژ پروانه (متربربع)
۲۴	تا ۵۰۰
۳۶	از ۵۰۰ تا ۲۰۰۰
۴۸	از ۲۰۰۰ تا ۵۰۰۰

۱-۷-۲- ۱- برابر مصوبه مورخ ۱۳۷۱/۰۸/۲۴ شورای عالی اداری در صورتی که در زمان مهلت پروانه ساختمانی، عملیات ساختمانی شروع نشده باشد، پروانه از درجه اعتبار ساقط می‌شود و مالک می‌باید پروانه جدید اخذ نماید.

۱-۷-۲- ۲- اعتبار پروانه ساختمانی به ازای هر ۲۵۰۰ متربربع افزایش زیرینای بعدی به مدت شش ماه افزایش خواهد یافت و حداکثر مهلت اعتبار پروانه ساختمانی با لحاظ دو بار تمدید شش ماهه و دوبار تجدید هر کدام یک سال، حداکثر به مدت ۱۰ سال خواهد بود.

۱-۸-۲- در صورتی که عملیات ساختمانی برابر گزارش مهندسین ناظر پروژه شروع شده باشد مالک مجاز است برای تکمیل ساختمان درخواست تمدید یا پایانکار را قبیل از اتمام مهلت پروانه و یا تمدید دوم را قبیل از اتمام مهلت تمدید اول ارائه و در اتوماسیون شهرسازی ثبت

^۱ قانون ماده صدو بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداریها

^۲ ماده ۲ و ۴ قانون جامع حمایت از حقوق معلومان و تبصره های آن

^۳ تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری

کند، به شرط این که تا شش ماه منجر به صدور گواهی تمدید شود بدون اخذ عوارض تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری خواهد بود، در غیر این صورت مطابق تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری اقدام خواهد شد. پروانه های صادره قبل از سال ۱۳۸۸ مشمول این بند نمی گردد.

۹-۲- مدت زمان لازم برای اصلاحیه صرفاً شامل آن دسته از املاکی خواهد شد که اصلاحیه آنها از حیث مساحت افزایش و یا کاهش می باشد و مقدار زیربنای افزایش و یا کاهش یافته مشمول اعتبار جدول شماره ۱ و بند ۲-۷-۲ خواهد بود.

۱۰-۱- مبنای مهلت اعتبار اصلاحیه پروانه، از تاریخ صدور پروانه اولیه می باشد، ولی در صورتی که صاحب پروانه ساختمانی قبل از اتمام مهلت آن، عملیات ساختمانی را شروع نکرده باشد و با درخواست کتبی تقاضای اعتبار از تاریخ اصلاحیه پروانه را می نماید، اعتبار پروانه قبلی کان لم یکن می گردد و با اعمال ضوابط و عوارض روز برای کل زیربنایها، مهلت اعتبار پروانه اصلاحی از تاریخ صدور اصلاحیه خواهد بود.

۱۰-۲- در صورتی که صاحب پروانه ساختمانی قبل از اتمام مهلت پروانه عملیات ساختمانی را برابر گزارش مهندسین ناظر شروع کرده باشد و در جهت تکمیل ساختمان به لحاظ اتمام مهلت تمدید ها درخواست کتبی تجدید پروانه ساختمانی را نماید، در دو نوبت با اعمال تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری پروانه صادره تجدید خواهد شد.

۱۱-۲- محاسبه مدت اعتبار تمدید های اول و دوم و تجدیدهای اول و دوم، به صورت پیوسته از تاریخ اتمام اعتبار قبلی خواهد بود.

۱۲-۲- در صورت اتمام مهلت تمدیدها و تجدیدهای، مشروط به این که گزارش مرحله پنجم سازه ای ارائه شده باشد، با اعمال تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری مشمول تجدیدهای بعدی یک ساله خواهد بود.

۱۳-۲- در مناطق نا کارآمد شهری برای جلوگیری از ساخت و ساز غیر مجاز، به هنگام صدور پروانه ساختمانی به میزان دو برابر مبلغ عوارض پروانه ساختمانی به عنوان وجه التزام، چک تضمین اخذ خواهد شد و در صورت ساخت و ساز مازاد بر پروانه ساختمانی اعم از طبقه اضافی، واحد اضافی، رقبه تجاری، وجه التزام وصول خواهد شد و در صورتی که مطابق مشخصات پروانه ساختمانی احداث و نسبت به پایان کار اقدام گردد، چک تضمین به مودی عودت داده خواهد شد؛ لازم به ذکر است اخذ وجه التزام مانع ارجاع پرونده به کمیسیون ماده صد نمی باشد.

تبصره ۱: مدت اعتبار پروانه های ساختمانی بر اساس این ماده خواهد بود و در صورت عدم احداث توسط مالک، مدت اعتبار پروانه صادره به اتمام رسیده و مالک در صورت تقاضای احداث، باید از اول مراحل پروانه را طی نموده و با رعایت ضوابط و مقررات جاری شهرسازی و مقررات ملی ساختمان، پروانه جدید اخذ نماید. بدیهی است در هنگام صدور پروانه ساختمانی جدید عوارض به روز محاسبه و صرفاً مبلغ پرداخت شده قبلی، کسر خواهد شد.

تبصره ۲: در صورت وقوع عوامل خارج از اختیار مالک اعم از ورشکستگی، بیماری صعب العلاج، فوت، حبس و یا بر اساس احکام قضایی که منجر به توقف عملیات ساختمانی شده باشد، در صورت ارائه مدارک و مستندات لازم دال بر تأیید موارد ذکر شده با رعایت مفاد تعریفه عوارض محلی، نسبت به کسر مدت توقف عملیات اجرایی ساختمان، از مدت سپری شده مهلت اعتبار پروانه ساختمانی و یا تمدید آن نسبت به بقیه مدت تأخیر، با تشکیل کمیته ای مشکل از مدیران کل امور حقوقی، حراست، بازرسی، تشخیص و وصول درآمد و معافون مالی و اقتصادی به عنوان عضو و رئیس کمیسیون برنامه و بودجه و کمیسیون نظارت، تحقیق و ارزیابی شورای اسلامی شهر به عنوان عضو ناظر در اداره کل تشخیص و وصول درآمد با بررسی اسناد و مدارک اتخاذ تصمیم خواهد شد.

۱۴-۲- در صورتی که صاحبان پروانه های ساختمانی بعد از اتمام مدت اعتبار پروانه، اصلاحیه، تمدید و تجدید جهت اخذ هرگونه گواهی مراجعه نمایند مشمول عوارض مقرر در تبصره ۲ ماده ۲۹ قانون نوسازی و عمران شهری خواهند بود.

ماده ۳- بهای خدمات بازدید شهرسازی و تشکیل پرونده در شهرداری^۱

بهای خدمات کارشناس فنی و مهندسی شهرداری از محل، برای درخواست انواع مجوز و گواهی به شرح جدول زیر است:

^۱ بند ۱۶ و بند ۲۶ ماده ۷۶ قانون تشکیلات، وظایف شوراهای کشور مصوب ۱۳۷۵/۰۳/۰۱ و اصلاحات مصوب ۱۳۸۲ و ۱۳۸۶/۰۸/۲۷ و ۱۳۹۲/۰۱/۲۷

جدول شماره ۳- بهای خدمات بازدید

نوع فعالیت	عوارض (ریال)
تشکیل پرونده برای رسیدگی به درخواست‌های مطروحه در کمیسیون ماده صد و کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری و گروه کارشناسی تشخیص	۵۰۰,۰۰۰
تشکیل پرونده و ثبت سایر درخواست‌ها	۲۰۰,۰۰۰
عرصه (املاک فاقد اعیانی)	۳۰۰,۰۰۰
عرصه (املاک دارای اعیانی)	۷۰۰,۰۰۰

ماده ۴ - موارد عدم نیاز به صدور پروانه

موارد زیر مشمول پرداخت عوارض نبوده و نیازی به اخذ پروانه از شهرداری ندارد:

- ۱- احداث سرویس بهداشتی در حیاط به مساحت حداقل ۳ مترمربع
- ۲- ایجاد سایهبان برای خودرو در حیاط منازل با مصالح غیر بنایی ضمناً این مورد به عنوان تأمین پارکینگ قانونی محسوب نمی‌شود
- ۳- ایجاد سایهبان و باران‌گیر روی درب منازل و درب حیاط و بالای پنجره در کلیه معابر و گذرها حداقل تا عرض ۳۰ سانتیمتر در ارتفاع مجاز
- ۴- تعمیرات جزئی، زیباسازی، مرمت ساختمان (بدون تغییرات سازه‌ای) و تعویض درب و پنجره‌ها بدون تغییر در ابعاد آن
- ۵- تغییر در تقسیمات داخلی و تیغه بندی ساختمان بدون تغییر در تعداد واحدها و مساحت.
- ۶- احداث گلخانه با مصالح غیر بنایی و به صورت شیشه‌ای بدون ایجاد درب در بر خیابان یا گذر حداقل ۲۰ مترمربع در فضای باز
- ۷- استفاده اشخاص حقوقی عمومی و خصوصی از اعیانی‌های مجاز واحدهای مربوطه به جز محل پارکینگ به عنوان مهدکودک، کتابخانه، واحد آموزشی، غذاخوری و باشگاه ورزشی، صرفاً برای کارکنان خود (بدون ایجاد ورودی جدید به معابر).

ماده ۵ - موارد مجوز تغییر در ساختمان بدون پرداخت عوارض

موارد زیر مشمول پرداخت عوارض نبوده ولی باید مجوز لازم از شهرداری اخذ شود:

- ۱- نمازی ساختمان یا دیوارهایی که با پروانه ساختمان احداث شده‌اند بدون اعمال ضوابط طرح و گذر بندی و برای سایر املاک با رعایت ضوابط گذر بندی مجوز نمازی زیر نظر مهندس معمار دارای پروانه اشتغال صادر می‌گردد.
  - ۲- مجوز نماکاری در محور تاریخی فرهنگی در صورت تهیه نقشه‌نما از طریق مهندس معمار دارای پروانه اشتغال با رعایت ضوابط مصوب شورای اسلامی شهر و تأیید نقشه از طرف شهرداری صادر خواهد شد.
  - ۳- تعمیر و تعویض سقف ساختمان‌های یک طبقه مسکونی مجاز حداقل تا یک‌سوم مساحت اعیانی فقط برای یکبار.
  - ۴- تعبیه و جایجایی پنجره و بازشو در بالکن‌های سه طرف بسته با رعایت ضوابط اشرافیت.
  - ۵- اجرای عقب کشی دیوار حیاط با اعمال ضوابط طرح و گذر بندی.
  - ۶- ایجاد پارکینگ از اعیانی و تعبیه پارکینگ در ضلع مجاز ملک برابر ضوابط.
- تبصره - مدت اعتبار مجوزهای صادره برای بندهای ۱ الی ۵ این ماده ۶ ماه بوده و فقط با وصول بهای خدمات بازدید صادر خواهد شد. رعایت موارد اینمی در موقع انجام عملیات و سایر خطرات احتمالی به عهده مالک (متقضی) هست و در مجوزهای صادره باید قید گردد.

ماده ۶ - بهای خدمات حفاری

بهای خدمات حفاری معابر که برای درخواست‌های انشعاب، توسعه شبکه، اصلاح شبکه، حفاری‌های اضطراری (تصادفات) و یا هرگونه حفاری‌های غیرمجاز دیگر (بدون مجوز) شرکت‌های آب و فاضلاب، برق، گاز، مخابرات و غیره بر اساس آخرین فهرست بهای ابلاغی از سوی هیئت‌وزیران خواهد بود.

ماده ۷ - نحوه استرداد عوارض

در صورت انصراف متقاضی از پروانه ساختمانی و اصلاحیه و سایر گواهی‌های درخواستی بعد از کسر هزینه تحمیلی به شهرداری (مطابق جدول زیر که به صورت پلکانی محاسبه خواهد شد) نسبت به بازپرداخت وجهه واریزی آن‌ها در ظرف مدت یک ماه به‌غیراز عوارض نوسازی، مشاغل، پسماند و بهای خدمات بازدید و تشکیل پرونده اقدام خواهد شد.

جدول شماره ۳- استرداد عوارض

عنوان	مبلغ	تا یک میلیارد ریال	یک میلیارد ریال	یک میلیارد ریال	ارقام بعدی
هزینه بهای خدمات	۳ درصد	۲ درصد	۱ درصد	۰/۵ درصد	سوم
		۱	۲	۳	۱ درصد
					۰/۵ درصد

تبصره ۱: در موارد زیر بدون کسر هزینه بهای خدمات کلیه پرداختی‌های واریزی توسط ذی‌نفع، مسترد خواهد شد.

الف: ابطال پروانه ساختمانی از سوی مراجع قضایی.

ب: عدم امکان ادامه احداث ساختمان برای حوادث غیرمتربقه ناشی از زلزله، طوفان، آتش‌سوزی و همچنین ورشکستگی، بیماری صعب‌العلاج یا فوت مالک با تأیید کمیته مندرج تبصره ۲ ماده ۲ تعریفه عوارض محلی.

ج: اشتباه در محاسبه عوارض و وصول ارقام مزاد.

تبصره ۲: استرداد وجوده در تقلیل زیریننا و یا تبدیل و جابجایی نوع استفاده فقط در صورت اخذ مجوز و اصلاحیه امکان‌پذیر خواهد بود.

تبصره ۳: هرگونه اشتباه در محاسبه عوارض اعم از کاهش یا افزایش می‌باید با مدنظر قرار دادن زمان واریزی عوارض مربوطه اقدام لازم به عمل آید.

تبصره ۴: در خصوص عوارض از قلم افتاده در برخی از پرونده‌های مناطق به استثنای گواهی معامله که منجر به تغییر کل مالکیت می‌شود در سایر گواهی‌ها که نقل و انتقال مالکیت اتفاق نیافتداده باشد وصول عوارض با لحاظ زمان صدور اولین گواهی مربوطه محاسبه و اخذ خواهد شد. مرجع رفع اختلاف، کمیسیون ماده ۷۷ قانون شهرداری‌ها می‌باشد. شهردار موظف است افراد خاطی را به مراجع ذی‌ربط معرفی نماید.

ماده ۸- بهای خدمات فضای سبز

بهای خدمات تأمین سرانه‌های فضای سبز شهری معادل پنج و نیم درصد عوارض پروانه ساختمانی (پنج و نیم درصد عوارض پروانه ساختمانی غیر مسکونی‌ها بر اساس عوارض پذیره مندرج در بند ۱۰-۲-۱۰-۳ ماده ۱۰ محاسبه خواهد شد) و دو و نیم درصد از عوارض پرونده‌های تخلف ساختمانی تعیین می‌شود و این عوارض به حساب ویژه سازمان پارک‌ها جهت توسعه فضای سبز واریز خواهد شد و سازمان‌های مذکور نیز می‌بایست مبالغ فوق را جهت توسعه و نگهداری فضای سبز به صورت بهینه و مناسب در سطح شهر هزینه نماید. بدیهی است؛ تخطی از این موضوع تخلف محسوب می‌شود.

ماده ۹- عوارض ارزش اضافه‌شده، حق رضایت مالکانه، حق الاجاره سرفلی و بهای خدمات تغییر نام قراردادهای املاک

واگذارشده توسط شهرداری^۱

۹-۱- در صورتی که ملک متعلق به شهرداری قابلیت صدور پروانه را داشته باشد (دارای سند شش‌دانگ جداگانه بوده و یا امکان اخذ سند شش‌دانگ جداگانه برای آن وجود داشته باشد و مساحت و حدود آن به‌گونه‌ای باشد که امکان صدور پروانه ساختمانی برای آن محدود گردد) شهرداری می‌تواند از طریق آگهی مزایده و یا به عنوان مיעوض نسبت به واگذاری قطعه مذکور برابر قیمت‌گذاری توسط هیئت ارزیابی^۲ شهرداری تبریز اقدام نماید.

^۱ بند ۱۶ و بند ۲۶ ماده ۷۶ قانون تشکیلات، وظایف شوراهای کشور مصوب ۱۳۷۵/۰۳/۰۱ و اصلاحات مصوب ۱۳۸۲ و ۱۳۸۶/۰۸/۲۷ و ۱۳۹۲/۰۱/۲۷

^۲ آئین نامه اجرایی تبصره ۲ ماده ۱۶ قانون نوسازی و عمران شهری

۱-۱-۹- در صورتی که اراضی باقیمانده ناشی از اجرای طرح‌های مصوب و گذرها و شوارع متروکه و باقیمانده املاک که به صورت قانونی متعلق به شهرداری بوده ولی فاقد سند مجزا باشد و امکان صدور پروانه برای آن وفق ضوابط شهرسازی مقدور نباشد بر اساس ماده ۱۹ قانون نوسازی^۱ و اصلاحات بعدی آن، مجاورین این‌گونه املاک اولویت خریداری املاک مذکور را دارند. در این صورت:

۱-۲-۹- اگر قطعه زمین الحق شده دارای کاربری ملک الحق گیرنده باشد قیمت آن بر اساس کاربری قطعه زمین الحق شده تعیین و واگذار خواهد شد در غیر این صورت چنانچه قطعه زمین الحق شده دارای کاربری که ارزش تراز کاربری ملک الحق گیرنده باشد یا به هر دلیلی فاقد کاربری باشد ارزش و قیمت قطعه زمین الحق شده بر اساس ارزش و قیمت کاربری ملک الحق گیرنده تعیین و واگذار خواهد شد و در صورتی که امکان انتفاع از عرصه تجاری ملک الحق شده برای مالک ملک الحق گیرنده مقدور نباشد بالارزش ملک اصلی مالک قیمت گذاری و واگذار خواهد شد.

۱-۳-۹- چون در برخی از موارد در موقع فروش گذرها متروکه یا قسمتی از املاک شهرداری به املاک مجاور جهت الحق بر اساس بند ۲-۱-۹ و بعد از الحق و تجمعی به علت دسترسی ملک به گذر جدید یا افزایش بر ملک الحق گیرنده و یا در سایر حالات و موارد منجر به حدوث ارزش اضافه شده به ملک الحق گیرنده می‌گردد لذا برای جبران قسمتی از هزینه‌های اجرای طرح‌های توسعه گذرها شهری ضمن اینکه ملک شهرداری برابر بند ۲-۱-۹ به مقاضی واگذار خواهد شد و در صورت به وجود آمدن ارزش اضافه شده برای ملک الحق گیرنده ۳۰ درصد ارزش اضافه شده برابر روز (قیمت گذاری از طریق هیئت ارزیابی شهرداری تبریز) ملک الحق گیرنده به عنوان عوارض ارزش اضافه شده عرصه وصول خواهد شد.

۱-۴-۹- با وصول عوارض بند ۱-۳-۹ این ماده، ملک الحق گیرنده شامل عوارض حق مشرفیت نخواهد شد.

۲-۹- حق رضایت مالکانه: واحدهای تجاری و خدماتی که مالکیت آن متعلق به شهرداری ولی سرقالی آن به اشخاص دیگر واگذار شده است در صورت نقل و انتقال این‌گونه واحدها ۱۰ درصد ارزش اضافه شده سرقالی بر اساس قیمت ارزش روز هیئت ارزیابی شهرداری تبریز با روش زیر محاسبه و به عنوان حق رضایت مالکانه اخذ خواهد شد.

$$\text{حق رضایت مالکانه} = \frac{1}{10} \times (\text{قیمت قبلی سرقالی} - \text{قیمت فعلی سرقالی})$$

۲-۱-۹- در صورت درخواست صاحبان سرقالی برای تفکیک، احداث بالکن و یا هرگونه تغییری که به صورت قانونی مستلزم اخذ رضایت از مالک باشد در واحدهای تجاری و خدماتی که مالکیت آن متعلق به شهرداری بوده باشد، پس از اعلام بلامانع بودن صدور مجوز از نظر ضوابط شهرسازی توسط شهرداری منطقه مربوطه (بلامانع اعلام نمودن) ۱۰ درصد ارزش اضافه شده با هیئت ارزیابی شهرداری تبریز به عنوان رضایت مالکانه توسط اداره کل املاک و مستغلات اخذ خواهد شد.^۲

۳-۹- اجاره‌بهای ماهیانه: اجاره‌بهای ماهیانه سرقالی و احدهای تجاری و خدماتی که مالکیت آن متعلق به شهرداری هست به ازا هر ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال ارزش سرقالی مبلغ ۲۵۰۰ ریال برای یک سال اول محاسبه و اخذ خواهد شد و بعد از انقضای مدت یک سال نسبت به تمدید اجاره‌نامه با افزایش ۱۰ درصد نسبت به اجاره‌بهای سال قبل در صورت عدم معامله اقدام، ولی در صورت وقوع معامله بر اساس قیمت روز توسط هیئت ارزیابی شهرداری تبریز اقدام خواهد شد.

۴-۹- در مورد استفاده از فضای کاربری‌های عمومی، اخذ عوارض جهت استفاده و انتفاع خارج از فضای تعریف شده که در صدور مجوز ساخت جزو فضای اختصاصی واحد مربوطه تعیین نشده باشد از جمله استفاده از معابر برابر ضوابط و مقررات ارتقاء کیفی سیما و منظر^۳ شهری مشروط به آنکه مزاحم تردید شهروندان نشده و سد عبور ننماید، عوارض استفاده موقت از این فضاهای به طور ماهانه به ازا هر مترمربع مساحت مورد استفاده دو برابر ارزش معاملاتی (P) محاسبه و اخذ خواهد شد بدینه است با در نظر گرفتن فضاهای مورد استفاده (اقلیم و آب و هوای شهر تبریز) مدت این عوارض برای یک سال، شش ماه تعیین می‌گردد.

۵-۹- بهای خدمات «تغییر نام قراردادهای املاک واگذاری- تحویل قطعات» قطعات واگذاری شهرداری تبریز به شرح زیر خواهد بود.

^۱ مصوب سال ۱۳۴۷

^۲ قانون روابط موجز و مستأجر

^۳ ضوابط و مقررات ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری مصوب شورای عالی شهرسازی و معماری

جدول شماره ۴- بهای خدمات تغییر نام قراردادهای املاکی

ردیف	عنوان بهای خدمات	مساحت عرصه قطعات (به مترمربع)	مبلغ (به ریال)
الف	به هنگام تغییر نام طرف قرارداد	تا ۲۰۰	۳,۲۵۰,۰۰۰
		از ۲۰۰ تا ۳۰۰	۴,۸۱۰,۰۰۰
		از ۳۰۰ تا ۴۰۰	۶,۵۰۰,۰۰۰
		از ۴۰۰ و بیشتر	۷,۸۰۰,۰۰۰
ب	در موقع تحويل مجدد قطعات	تا ۲۰۰	۱,۳۰۰,۰۰۰
		از ۲۰۰ تا ۳۰۰	۱,۹۵۰,۰۰۰
		از ۳۰۰ تا ۴۰۰	۲,۶۰۰,۰۰۰
		از ۴۰۰ و بیشتر	۳,۲۵۰,۰۰۰

تبصره: در خصوص فروش معتبر متروکه قیمت‌گذاری بر اساس تبصره یک ماده ۳ آئین نامه مصوب ۱۳۹۰ قانون اصلاح ماده ۱۶ قانون نوسازی و عمران شهری با جلب نظر کارشناسان رسمی خواهد بود.

ماده ۱۰- عوارض بر پروانه های ساختمانی در کاربری های مختلف

۱-۱- عوارض زیربنای مسکونی:

۱-۱-۱- عوارض زیربنای مسکونی به شرح جداول و روابط زیر:

جدول شماره ۵- برای محاسبه عوارض زیربنای مسکونی برابر ضوابط و عوارض زیربنای اضافی نسبت به ضوابط به ازا هر مترمربع (K)^۱)

ستون اول	ستون دوم	ستون سوم	ستون چهارم	ستون پنجم
ردیف	طبقات سازه‌ای	زیرینتا سطح اشغال و طبقات مجاز برابر ضوابط	زیرینای اضافی	بالکن رو پوشیده به شارع
۱	زیرزمین اول و دوم و همکف و پایین تر به صورت پارکینگ و مشاعات	۰/۲	۰/۴	برابر ضوابط
۲	زیرزمین مسکونی و همکف، اول	۰/۵	۱	بالکن اضافی نسبت به ضوابط
۳	دوم	۰/۶	۱/۲	-
۴	سوم	۱/۶	۳/۲	۱۰
۵	چهارم	۱/۸	۵/۴	۱۲
۶	پنجم	۲/۶	۷/۸	۱۴
۷	ششم	۳/۴	۱۰/۲	۱۶
۸	هفتم و بالاتر	۴/۶	۱۳/۸	۲۰

ارزش معاملاتی تعديل شده اراضی = $Pd = k \cdot KPd$

عوارض زیربنای مسکونی به ازا هر مترمربع = KPd

تبصره ۱: ستون چهارم جدول فوق در خصوص زیر بنای اضافی نسبت به ضوابط، منحصراً شامل املاکی است که از طریق کمیسیون های ماده صد قانون شهرداری ابقاء شده و یا از طریق کمیسیون ماده ۵ مجوز های لازم صادر می گردد.

تبصره ۲: به هنگام محاسبه عوارض پروانه ساختمانی در صورت کاهش سطح اشغال با تصویب کمیسیون ماده ۵ و رعایت سقف تراکم ساختمانی مصوب برابر جدول تراکمی طرح تفصیلی، نحوه محاسبه ردیف عوارض مطابق جداول شماره ۵ و ۸ و ۹ و ۱۰ خواهد بود و برای

^۱ ترتیب طبقات از کد گذر حد شمالی محاسبه می شود.

طبقات مازاد برگذر مربوطه که از حداکثر تراکم جدول طرح تفصیلی بیشتر نباشد ۷۰ درصد ضرایب ستون سوم جداول فوق الذکر اعمال خواهد شد؛ و درصورتی که از حداکثر تراکم مجاز مصوب کمیسیون ماده ۵، بیشتر باشد مطابق ردیف و ستون های مربوطه اقدام خواهد شد.

تبصره ۳: در صورت صدور طبقات مازاد بر ضوابط و مقررات طرح تفصیلی برابر ردیف ۶ و ۸ بند ۸ مصوبه مورخ ۱۳۹۵/۰۴/۲۷ کمیسیون ماده ۵ و یا با تصویب موردي آن کمیسیون، عوارض طبقات مذکور برابر ستون چهارم جدول شماره ۵ محاسبه خواهد شد هم چنین عوارض طبقه همکف مسکونی در قطعات شمالی^۱ و طبقه مازاد در بافت ناکارآمد^۲ طبق ستون سوم جدول شماره ۵ محاسبه خواهد شد.

۱-۱۰-۲- عوارض زیربنای اضافه پیشآمدگی پارکینگ و سایر عملکردهای مجاز مجاور آن در طبقات سازه ای چارچوب ضوابط طرح تفصیلی و یا با تصویب کمیسیون ماده ۵ به شرح جدول و رابطه زیر:

جدول شماره ۶- عوارض زیربنای اضافه پیشآمدگی پارکینگ و اباری مسکونی و سایر عملکردهای مجاز مجاور آن در طبقات سازه ای در چارچوب ضوابط طرح تفصیلی و یا با تصویب کمیسیون

(E) ماده ۵

طبقات	سطح اشغال اضافه تا ۱۰ درصد	سطح اشغال اضافه بیش از ۱۰ درصد	سطح اشغال اضافه بیش از ۱۰ درصد
زیرزمین دوم و پایین تر	۹	۵	
زیرزمین اول	۱۲	۷	
همکف و بالاتر	۱۵	۹	

ارزش معاملاتی تعديل شده اراضی = $Pd = \frac{E}{ عدد ثابت = ۵ }$

۱-۱۰-۳- عوارض زیربنای اضافه پیشآمدگی پارکینگ به ازا هر مترمربع = $5EP_d$

۱-۱۰-۳- عوارض زیربنای باغ مسکونی:

باغاتی که در طرح تفصیلی کاربری آنها به صورت باغ پیش‌بینی شده است در جهت تشویق برای حفظ و نگهداری آنها در صورتی که برابر دفترچه ضوابط طرح تفصیلی جدید امکان صدور مجوز باغ مسکونی بدون تغییر کاربری در سطح اشغال و تراکم مربوطه وجود داشته باشد و یا با تصویب کمیسیون ماده ۵ و یا زیربنای تثبیت شده عوارض آن به شرح جدول و رابطه زیر به صورت ثابت (غیر پلکانی) محاسبه و اخذ خواهد شد.

جدول شماره ۷- عوارض زیربنای باغ مسکونی برابر ضوابط و یا زیربنای اضافی نسبت به ضوابط (M)

عنوان	مساحت عرصه	زیربنای برابر ضوابط	زیربنای اضافی نسبت به ضوابط
باغ مسکونی	۱۰۰۰ تا	۵	۱۰
	۲۰۰۰ تا ۱۰۰۰ از	۴	۸
	۵۰۰۰ تا ۲۰۰۰ از	۳/۴	۶/۸
	۵۰۰۰ به بالا از	۳	۶

ارزش معاملاتی تعديل شده اراضی = $Pd = \frac{M}{ عدد ثابت = ۵ } = M$

۱-۱۰-۴- باغ تفریحی: باغاتی که در طرح تفصیلی کاربری آنها به صورت باغ پیش‌بینی شده است در جهت تشویق برای حفظ و نگهداری آنها در صورتی که برابر دفترچه ضوابط طرح تفصیلی جدید امکان صدور مجوز باغ تفریحی بدون تغییر کاربری در حد سطح اشغال و تراکم مربوطه وجود داشته باشد عوارض آن ۳۵ درصد ارزش روز نحوه استفاده مربوطه خواهد بود.

۱-۱۰-۵- مساحت بالکن روباز رو به حیاط نصف زیربنا و رو به شارع نصف بالکن رو پوشیده به شارع محسوب می‌شود.

۱-۱۰-۶- اضافه پیشآمدگی پارکینگ و زیربنای اضافی نسبت به ضوابط با رعایت مقررات و ضوابط طرح تفصیلی، جامع و یا با تصویب کمیسیون ماده ۵ و یا با تثبیت بنا و رعایت حقوق هم‌جواری، اشرافیت، سایه‌اندازی، با تأمین پارکینگ و فضای باز امکان‌پذیر خواهد بود.

^۱ بند ۶ صفحه ۴۰ دفترچه ضوابط و مقررات طرح تفصیلی

^۲ بند ۲۲ صفحه ۴۱ دفترچه ضوابط و مقررات طرح تفصیلی

۷-۱-۱۰- در صورت اخذ عوارض برای اضافه پیش‌آمدگی برابر جدول شماره ۶، در زیرزمین جهت استفاده پارکینگ و صدور مجوز به بیش از ۱۰ درصد علاوه بر سطح اشغال مجاز مطابق ضوابط طرح تفصیلی در حیاط که به صورت فضای باز استفاده می‌شود، هیچ‌گونه عوارض دیگری بیش از عنوان شده در این ماده اخذ نخواهد شد.

۸-۱-۱۰- در مواردی که مالک ساختمان بعد از سال ۱۳۷۴ نسبت به پروانه ساختمانی و سایر مجوزهای صادره اقدام به افزایش واحدهای مسکونی و نیز تبدیل بهارخواب به واحد مسکونی و دوبلكس به واحدهای بیشتر نماید و در صورت ثبیت بناء، عوارض ارزش اضافه شده ناشی از افزایش تعداد واحدها نسبت به پروانه یا سایر مجوزها به ازای هر مترمربع واحد اضافه شده بزرگتر(پس از کسر مساحت آسانسور و راه‌پله) ۲۵Pd و برای تبدیل زیرزمین انباری مسکونی به واحد مسکونی ۱۰ Pd محاسبه خواهد شد.

۹-۱-۱۰- عوارض زیربنای پارکینگ در هر طبقه سازه‌ای تا سطح اشغال مجاز با جدول شماره ۵ و بیش از سطح اشغال مجاز با جدول شماره ۶ محاسبه خواهد شد.

۱۰-۱-۱۰- بناهای مسکونی ثبیت شده که سال احداث آن قبل از سال ۱۳۴۹ باشد از پرداخت عوارض این ماده معاف می‌باشد و از اول سال ۱۳۶۰ تا آخر سال ۱۳۶۰ عوارض زیربنای آن ۵Pd و برای زیرزمین مسکونی ۲Pd و برای سال‌های بعد از سال ۱۳۶۰ برابر این ماده محاسبه و اخذ خواهد شد.

تبصره: برابر بند ۳ ماده ۱۳ قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش ۵ درصد سهم آموزش و پرورش^۱ از عوارض پروانه ساختمانی مسکونی با در نظر گرفتن روال ۲۰ سال گذشته بر اساس رابطه زیر محاسبه و به حساب مربوطه واریز خواهد شد.

الف: تک واحد مسکونی به ازای هر مترمربع کل زیربنای $\% ۵۰ P_d$

ب: چند واحد مسکونی به ازای هر مترمربع کل زیربنای $\frac{\text{میانگین سطح واحد}}{\% ۴۰ P_d} \times ۱۰۰$

۲-۱۰- عوارض پذیره زیربنای غیرمسکونی (به غیراز تجاری و خدماتی)

۱-۲-۱۰- عوارض پذیره زیربنای غیرمسکونی (به غیراز تجاری و خدماتی) به شرح جداول و فرمول‌های زیر:

جدول شماره ۸- عوارض کاربری تأسیسات، تجهیزات شهری، پارکینگ، نظمی، انتظامی و اداری (A)

ستون اول	ستون دوم	ستون سوم	ستون چهارم	ستون پنجم
ردیف	زیربنای طبقات سازه‌ای	زیرینا تا سطح اشغال و طبقات مجاز برابر ضوابط	زیربنای اضافی نسبت به ضوابط	بالکن رو پوشیده به شارع
۱	زیرزمین اول و دوم و پایین‌تر	۰/۸	۱/۶	-
۲	همکف	۱/۲	۲/۴	-
۳	اول	۱/۶	۲/۲	۲۴
۴	دوم	۴	۸	۱۸
۵	سوم	۴/۸	۹/۶	
۶	چهارم	۵/۶	۱۱/۲	۲۸
۷	پنجم	۶/۸	۱۳/۶	
۸	ششم	۸	۱۶	۳۲
۹	هفتم	۹/۲	۱۸/۴	
۱۰	هشتم	۱۰/۴	۲۰/۸	۳۶
۱۱	نهم	۱۱/۶	۲۳/۲	
۱۲	دهم و بیشتر	۱۲/۸	۲۵/۶	۴۰

$$\text{ارزش معاملاتی تعديل شده اراضی} = Pd \times \text{ضریب طبقه} = A$$

$$\text{عارض پذیره زیربنای کاربری‌های ذکر شده در بالای جدول به ازای هر مترمربع} = ۵AP_d$$

^۱- تا پنج درصد عوارض صدور پروانه‌های ساختمانی، تکیک زمین‌ها، پذیره و نوسازی علاوه بر عوارض مذکور که شهرداری‌ها دریافت می‌کنند.

تبصره: برای احداثی های صرفا پارکینگ^۱ ضرائب جدول شماره ۸ اعمال خواهد شد.

جدول شماره ۹- عوارض کاربری های صنعتی، تفریحی و توریستی و پرورش گل و گیاه (B)

ستون اول	ستون دوم	ستون سوم	ستون چهارم	ستون پنجم
ردیف	زیربنای طبقات سازه‌ای	زیربنا تا سطح اشغال و طبقات مجاز برابر ضوابط	زیربنای اضافی نسبت به ضوابط	بالکن رو پوشیده به شارع
-	زیرزمین اول و دوم و پایین تر	۰/۴	۰/۸	برابر ضوابط بالکن اضافی نسبت به ضوابط
-	همکف	۰/۶	۱/۲	-
۱	اول	۰/۸	۱/۶	۱۲
۲	دوم	۱/۶	۳/۲	۹
۳	سوم	۲	۴	۱۴
۴	چهارم	۲/۴	۴/۸	۱۰
۵	پنجم	۳	۶	۱۶
۶	ششم	۳/۶	۷/۲	۱۲
۷	هفتم	۴/۲	۸/۴	۱۶
۸	هشتم	۴/۸	۹/۶	۱۴
۹	نهم	۵/۴	۱۰/۸	۱۴
۱۰	دهم و بیشتر	۶	۱۲	۱۶
۱۱				۲۰
۱۲				

ارزش معاملاتی تعديل شده اراضی = $Pd = B$ ضریب طبقه

عدد ثابت = ۵

عوارض پذیره زیربنای کاربری های ذکر شده در بالای جدول به ازا هر مترمربع = $5BP_d$

جدول شماره ۱۰- عوارض کاربری های فرهنگی، ورزشی، آموزشی و بهداشتی و درمانی (C)

ستون اول	ستون دوم	ستون سوم	ستون چهارم	ستون پنجم
ردیف	زیربنای طبقات سازه‌ای	زیربنا تا سطح اشغال و طبقات مجاز برابر ضوابط	زیربنای اضافی نسبت به ضوابط	بالکن رو پوشیده به شارع
-	زیرزمین اول و دوم و پایین تر	۰/۴	۰/۸	برابر ضوابط بالکن اضافی نسبت به ضوابط
-	همکف	۰/۶	۱/۲	-
۱	اول	۰/۸	۱/۶	۱۲
۲	دوم	۱/۲	۲/۴	۹
۳	سوم	۱/۶	۳/۲	۱۰
۴	چهارم	۲	۴	۱۶
۵	پنجم	۲/۶	۵/۲	۱۰
۶	ششم	۳/۲	۶/۴	۱۲
۷	هفتم	۳/۸	۷/۶	۱۲
۸	هشتم	۴/۴	۸/۸	۱۴
۹	نهم	۵	۱۰	۱۴
۱۰	دهم و بیشتر	۵/۶	۱۱/۲	۱۶
۱۱				۲۰
۱۲				

ارزش معاملاتی تعديل شده اراضی = $C = Pd$ ضریب طبقه

عدد ثابت = ۵

عوارض پذیره زیربنای کاربری های ذکر شده در بالای جدول به ازا هر مترمربع = $5CP_d$

جدول شماره ۱۱- عوارض زیربنای اضافه پیش‌آمدگی پارکینگ در طبقات سازه‌ای در چارچوب ضوابط طرح تفصیلی و یا تصویب کمیسیون ماده ۵ (E)

طبقات	سطح اشغال اضافی تا ۱۰ درصد	سطح اشغال اضافی بیش از ۱۰ درصد	سطح اشغال اضافی بیش از ۱۰
زیرزمین دوم و پایین‌تر	۵	۹	۹
زیرزمین اول	۷	۱۲	۱۲
همکف و بالاتر	۹	۱۵	۱۵

$$\text{ارزش معاملاتی تعديل شده اراضی} = Pd \cdot \text{عدد ثابت} = 5 \cdot E$$

$$\text{عوارض اضافه پیش‌آمدگی پارکینگ به ازا هر مترمربع} = 5EP_d$$

۲-۱۰- در صورت احداث و یا تبدیل غیر مجاز اعیانی های موجود در کاربرهای غیر مرتبط (به غیر از کاربری های مسکونی، تجاری و خدماتی) و تثبیت آن توسط کمیسیون های ماده صد، عوارض آن به میزان ۲۰ درصد ارزش اضافه شده (ما به التفاوت) با تقویم روز توسط کارشناس رسمی، محاسبه و اخذ خواهد شد.

۲-۱۱- در مورد احداث مرکز فرهنگی، ورزشی و گردشگری تسهیلات قیدشده در بند ۳۷-۵ و ۳۷-۸ ماده ۳۷ این تعریفه قابل اعمال هست.

۲-۱۰- مساحت بالکن روباز رو به حیاط نصف زیربنا و رو به شارع نصف بالکن رو پوشیده به شارع محسوب می‌شود.

۲-۱۰- بالکن داخل سالن های کارگاهی به میزان ۱/۳ (یک سوم) طبقه مربوطه محاسبه خواهد شد.

۲-۱۰- عوارض تعویض سقف واحدهای به غیر از تجاری و خدماتی و مسکونی، مطابق جداول مربوطه محاسبه خواهد شد.

۲-۱۰- عوارض احداث جای ترانس برق در هر کاربری با جدول شماره ۸ این ماده محاسبه خواهد شد.

۲-۱۰- اضافه پیش‌آمدگی پارکینگ و زیربنای اضافی در جداول فوق با رعایت کلیه مقررات و ضوابط طرح تفصیلی، جامع و تصویب کمیسیون ماده ۵ و یا تثبیت بنا شده و تأمین پارکینگ امکان پذیر خواهد بود.

۲-۱۰- عوارض پارکینگ‌های احتمالی جهت تأمین پارکینگ واحدهای غیرمسکونی (کاربری‌های ذکر شده در بند ۱۰-۲ ماده ۱۰ تعریفه) تا سطح اشغال مجاز طرح تفصیلی در هر طبقه سازه‌ای به صورت رایگان خواهد بود.

۲-۱۰- بناهای تثبیت شده غیرمسکونی و غیرتجاری و خدماتی که سال احداث آن قبل از سال ۱۳۴۹ باشد از پرداخت عوارض این ماده معاف می‌باشد و از سال ۱۳۴۹ تا آخر سال ۱۳۶۰ عوارض پذیره آن P_d^5 و برای زیرزمین P_d^2 و برای سال‌های بعد از سال ۱۳۶۰ برابر این ماده محاسبه و اخذ خواهد شد.

۲-۱۰- در جایگاه‌های سوخت گیری (بنزین و گاز)، عوارض زیربنای اعلامی سازمان‌های ذی ربط، صرفاً برای سکوی پمپ، مخزن، فعالیت‌های نمازخانه، سرویس بهداشتی و دفتر از ستون سوم جداول شماره ۸ محاسبه می‌شود. بدیهی است عوارض سایر نوع کاربری‌هایی که با تاییدیه شرکت نفت مستقر می‌شوند، بر اساس عملکردهای مجاز کاربری مربوطه طبق مفاد این تعریفه اخذ خواهد شد.

۲-۱۰- واحدها و ساختمان‌هایی که قبلاً در خارج از حریم شهر برابر مجوز یا تایید مراجع مربوطه احداث شده‌اند و سپس در اثر توسعه محدوده و حریم شهر در داخل محدوده یا حریم واقع می‌شوند و به دلیل محدودیت‌های قانونی ساماندهی مشاغل مزاحم شهری یا ضوابط زیست محیطی امکان ادامه فعالیت آنها در محدوده و حریم شهر محدود نباشد، تبدیل و تغییر نحوه استفاده آن، با اخذ مجوز از شهرداری و پرداخت عوارض قانونی برابر ضوابط و کاربری مصوب عرصه امکان پذیر خواهد بود؛ در غیر این صورت، پس از تثبیت از طریق مراجع ذی ربط مشمول عوارض روز خواهد بود.

۲-۱۰- چنانچه در ساختمان‌های مسکونی و غیرمسکونی (به غیر از تجاری و خدماتی)، با رعایت ضوابط سطح اشغال و تراکم طرح تفصیلی و برابر مبحث سوم مقررات ملی ساختمان علاوه بر راه پله اول، راه پله دوم نیز احداث شود، عوارض زیربنای آن برابر ستون سوم جدول مربوطه محاسبه و وصول خواهد شد. عوارض راه پله دوم ساختمان‌های تجاری و خدماتی نیز به میزان یک دوم عوارض راه پله اول می‌باشد. بدیهی است این بند مشمول عوارض زیربنای اضافی نسبت به ضوابط نمی‌شود.

۱۰-۲-۱۴- چنانچه مجتمع‌های پزشکی با رعایت ضوابط و مقررات طرح تفصیلی^۱ در کاربری درمانی احداث شوند، عوارض آن برابر تعریفه کاربری درمانی محاسبه می‌گردد، در غیر این صورت پس از تثبیت در مراجع ذی‌ربط (وفق پیوست شماره سه دفترچه طرح تفصیلی که ضمیمه این تعریفه می‌باشد (پیوست شماره هشت)), عوارض آنها برابر عملکرد قیدشده در مصوبه مورخ ۱۳۸۹/۴/۱۰ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران محاسبه می‌شود.

۱۰-۳-۳- عوارض پذیره پروانه ساختمانی تجاری و خدماتی در کاربری مربوطه:

۱۰-۳-۱- عوارض احداث اعیانی‌ها در کاربری مصوب تجاری و خدماتی تا تراکم ۱۲۰ درصد در طبقات و مساحت مشاعات و بالکن رویاز رو به حیاط تجاری و خدماتی به ازا هر مترمربع P_d ۲۰ و زیربناهای اضافی بیش از ۱۲۰ درصد تا تراکم تعیین‌شده در طرح تفصیلی و مساحت مزاد بر آن ۳۵ درصد ارزش روز تجاری و خدماتی و دهنے بیش از ۳ متر و ارتفاع همکف بیش از ۵ متر و ارتفاع زیرزمین بیش از $\frac{3}{5}$ متر معادل ۳۵ درصد ارزش اضافه‌شده روز محاسبه خواهد شد.

۱۰-۳-۲- اولویت محاسبه عوارض ۱۲۰ درصد ذکر شده در بند فوق الذکر به ترتیب طبقه همکف سپس زیرزمین یا در صورت عدم وجود زیرزمین، طبقه اول هست.

۱۰-۳-۳- عوارض احداث انباری تجاری در داخل سطح اشغال مجاز طرح تفصیلی و تراکم ۱۲۰ درصد با ورودی از داخل واحد تجاری به ازا هر مترمربع P_d ۱۰ تعیین و قابل وصول می‌باشد.

۱۰-۳-۴- در صورت درخواست احداث بالکن داخل واحد تجاری - خدماتی تا ۵۰ درصد مساحت واحد تجاری - خدماتی طبق سند و پروانه ساختمانی به عنوان بالکن تلقی، عوارض آن به ازا هر مترمربع P_d ۱۰ تعیین می‌گردد و در صورت تثبیت بنا در مراجع ذی‌ربط بیش از ۵۰ درصد مساحت واحد تجاری - خدماتی باشد، عوارض آن برای کل مساحت احداثی به میزان ۳۵ درصد ارزش روز سرفقی محاسبه و اخذ خواهد شد.

۱۰-۳-۵- در صورت درخواست تجدید بنا یا تعویض سقف تجاری - خدماتی که از سوی شهرداری مجاز شناخته و یا تثبیت بنا شده‌اند و عوارض و جریمه مربوطه پرداخت شده است به اندازه مساحت بنای موجود و در موقعیت استقرار قبلی با اعمال ضوابط طرح تفصیلی عوارض آن به ازا هر مترمربع P_d ۲۰ و انباری و بالکن مربوطه P_d ۱۰ خواهد بود و در صورت درخواست اضافه بنا، عوارض آن برابر ۳۵ درصد ارزش روز سرفقی و در صورت درخواست اضافه ارتفاع و دهنے عوارض آن طبق بند ۱-۳-۱۰ محاسبه و اخذ خواهد شد.

۱۰-۳-۶- عوارض پذیره بالکن رو پوشیده تجاری و خدماتی رو به شارع معادل P_d ۴۵ تعیین می‌گردد.

۱۰-۳-۷- عوارض پذیره بالکن رویاز تجاری و خدماتی رو به شارع معادل P_d ۲۲ تعیین می‌گردد.

۱۰-۳-۸- در صورت استفاده از فضاهای مشترک (راهرو، لابی و امثال آن) مجتمع‌های تجاری و پاساژ‌ها مطابق ضوابط و مقررات ارقاء کیفی سیما و منظر شهری به عنوان تجاری (فودکورت و یا سایر مشاغل) عوارض استفاده به ازا هر مترمربع به طور ماهانه ۱۰ درصد P_d تعیین و قابل وصول می‌باشد.

۱۰-۳-۹- عوارض زیربنای پارکینگ‌های احداثی برای تأمین پارکینگ واحدهای تجاری و خدماتی تا سطح اشغال مجاز طرح تفصیلی در هر طبقه سازه‌ای به صورت رایگان خواهد بود.

۱۰-۳-۱۰- عوارض تفکیک یک واحد تجاری و خدماتی مجاز به چند واحد در صورت بلامانع بودن از نظر ضوابط و مقررات شهرسازی و تأمین پارکینگ، معادل ۱۵ درصد ارزش اضافه‌شده (ما به التفاوت قیمت قبل از تفکیک و بعد از تفکیک) حاصل از تفکیک تعیین می‌گردد. (با کسر مشترکات)

تبصره ۱: تأمین پارکینگ در موقع صدور پروانه ساختمانی در داخل اعیانی الزامی است و اقدام برخلاف آن تخلف محسوب می‌شود و در مورد آن دسته از واحدهای مسکونی و غیرمسکونی که مصادیق آن در صفحات ۴۰-۴۱-۵۶-۵۹-۷۴-۷۶-۸۳-۸۴ دفترچه ضوابط طرح تفصیلی ذکر شده است و قادر به تأمین پارکینگ نیستند شهرداری مطابق ضوابط طرح تفصیلی بدون اخذ عوارض پارکینگ نسبت به صدور پروانه ساختمانی اقدام خواهد نمود.

^۱ صفحه ۴۷ دفترچه ضوابط و مقررات طرح تفصیلی

تبصره ۲: در مورد تخفیف برای عوارض پروانه ساختمانی ایثارگران طبق ماده ۶ مصوب سال ۱۳۹۱ قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران در صورت درخواست محوز جهت احداث مطابق قانون، برای یکبار قابل اعمال هست و در مورد عوارض نوسازی نیز برابر ماده مذکور عارض یک سال آخر برای یکبار معاف است^۱.

تبصره ۳: در خصوص مددجویان کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی کشور و مؤسسات خیریه مجاز مطابق قانون برنامه ششم توسعه عوارض صدور پروانه ساختمانی مسکونی بر اساس الگوی مصرف (۱۲۰ مترمربع) فقط برای یکبار معاف اند اقدام خواهد شد^۲.

تبصره ۴: برای کاربری‌های عمومی که بدون تغییر کاربری برحسب رأی دیوان عدالت اداری، شهرداری ملزم به صدور پروانه ساختمانی می‌گردد در راستای اجرای حکم مقام قضایی حداکثر تا تراکم ساختمانی ۱۲۰ درصد عرصه با سطح اشغال مجاز و بدون تغییر کاربری عرصه مجوز لازم صادر و عوارض آن مطابق جدول شماره پنج محاسبه و وصول خواهد شد.

۴-۱۰- عوارض ثبیت بنای تجاری و خدماتی:

جدول شماره ۱۲- عوارض ثبیت بنای تجاری، خدماتی، ابزاری تجاری و بالکن داخل مغازه و افزایش عرض دهن، تفکیک و تجمیع به ازای هر مترمربع (H)

ردیف	شرح	نحوه محاسبه عوارض
۱	تجاری، خدماتی، ابزاری تجاری و بالکن داخل مغازه که بر اساس یکپنجم ارزش سرفلی تعیین جریمه شده است	۲۰ درصد ارزش روز سرفلی
۲	تجاری، خدماتی، ابزاری تجاری و بالکن داخل مغازه که بر اساس ارزش معاملاتی ساختمان تعیین جریمه شده است	۳۵ درصد ارزش روز سرفلی
۳	عارض پذیره تعویض سقف یا تجدید بنای مغازه مجاز موجود	۶۰ P _d
۴	تبديل ابزاری تجاری مجاز به تجاری	۲۰ درصد ارزش اضافه شده روز سرفلی
	افزایش عرض دهن و ارتفاع	
	افزایش سطح بالکن داخل مغازه به بیش از نصف مساحت مغازه (طبقه)	
۵		
۶		
۷	تفکیک و تجمیع واحدهای تجاری و خدماتی	۱۵ درصد ارزش اضافه شده روز سرفلی

۴-۱۰-۱- در مورد کسری مساحت واحدهای تجاری که ثبیت بنا شده‌اند، حدنصاب حداقل تفکیک واحدهای تجاری برابر ضوابط طرح تفصیلی اقدام و به ازای هر مترمربع کسری مساحت از حدنصاب معادل $8P_d$ محاسبه خواهد شد.

۴-۱۰-۲- برای مساحت مشاعرات و سرویس بهداشتی در حیاط و بالکن‌های روباز به حیاط عوارض پذیره برابر P_d ۳۰ و بالکن روباز به شارع $50 P_d$ اخذ خواهد شد.

۴-۱۰-۳- ععارض بالکن رو پوشیده تجاری و خدماتی رو به شارع معادل $50 P_d$ علاوه بر ععارض جدول شماره ۱۲ تعیین می‌گردد.

۴-۱۰-۴- فضاهای بازی که بهصورت غیرمسکونی جهت بعضی مشاغل از جمله پارکینگ عمومی مورد استفاده قرار می‌گیرند ععارض آن به ازای هر متر مربع عرصه مورد استفاده، ماهانه $10 P_d$ و سنگ فروشی و آهن فروشی و ضایعات فروشی و صنایع چوب و موارد مشابه که استفاده می‌شود ععارض آن به ازای هر مترمربع عرصه مورداستفاده، ماهانه $50 P_d$ درصد P_d و نمایشگاه اتومبیل $2P_d$ بدون حق تبدیل به اعیانی تعیین می‌گردد. توضیح این که اخذ ععارض فوق صرفاً برای بهره‌برداری از نوع استفاده بوده و هیچ حقی در مورد تغییر کاربری ایجاد نخواهد نمود و کلیه اقدامات شهرداری بر اساس کاربری مصوب طرح تفصیلی صورت خواهد گرفت و در صورت درخواست پروانه ساختمانی، احداث زیربنا برابر کاربری مصوب با اخذ ععارض قانونی اقدام خواهد شد.

۴-۱۰-۵- بناهای تجاری و خدماتی ثبیت شده که سال احداث و تبدیل آن قبل از ۱۳۴۹ است از پرداخت ععارض این ماده معاف است و از اول سال ۱۳۴۹ تا آخر سال ۱۳۶۰ ععارض پذیره آن $20 P_d$ و زیرزمین بهصورت ابزاری تجاری با ورودی از داخل مغازه و بالکن داخل مغازه هریک با $10 P_d$ محاسبه خواهد شد، برای سال‌های بعد از آن ععارض برابر جدول شماره ۱۲ محاسبه و قابل اخذ خواهد بود. ضمناً ابزاری تجاری در همکف تجاری محسوب می‌شود.

^۱ برابر نامه شماره ۱۳۹۶/۰۴۰۷-۸۴۲۱۷ استانداری آذربایجان شرقی

^۲ ردیف ۲ ذیل بند چ ماده ۸۰ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه کشور مصوب سال ۱۳۹۵

۶-۴-۶- املاک تجاری و خدماتی که اعیانی آنها بدون مجوز احداث و یا تغییر نوع استفاده شده اند و در کمیسیون های ماده صد دارای حکم ابقا بوده و مالک نسبت به پرداخت جریمه اقدام ننموده و یا با اعاده به حالت اولیه ماهیت رای صادره به ملک را از بین برده در صورتی که مجدداً مرتکب تخلف جدید شده و عملاً با اطاله رسیدگی بدون تعیین تکلیف تخلفات انتسابی بهره برداری انتفاعی از تغییر نوع استفاده یا احداث غیر مجاز می نماید به ازای هرسال (از سال تخلف تا اجرای حکم) عوارض حق بهره برداری موقت را به شرح زیر به شهرداری پرداخت نمایند. پرداخت این عوارض هیچ گونه حق و حقوقی برای مالک یا مالکین اینگونه املاک در حال و گذشته و آینده نداشته و نخواهد داشت.

مساحت اعیانی $\times 7pd$ = مبلغ حق بهره برداری موقت برای یکسال

شايان ذكر است برای سالهای قبل با فرمول فوق و ارزش منطقه ای همان سال محاسبه و اخذ خواهد شد. ملاک اين محاسبه از سال ۱۳۶۰ به بعد خواهد بود.

۱۰-۵- ارزش معاملاتی (ارزش منطقه ای) اراضی

۱۰-۵-۱- ارزش معاملاتی املاک برای تعیین جرائم و عوارض متعلقه درگذرهای مشرف به فضای سبز و یا کوچه های مشرف به گذر اصلی با رعایت ضوابط شهرسازی با ارزش معاملاتی گذر مصوب طرح تفصیلی محاسبه و وصول خواهد شد و در صورت درخواست طبقه اضافی با رعایت ضوابط شهرسازی با ارزش معاملاتی گذر مواردی فضای سبز محاسبه و اعمال خواهد شد.

۱۰-۵-۲- ارزش عرصه املاک واقع در بر میادین و یا تقاطع، معادل بالاترین ارزش معبری است که از آن میدان یا تقاطع منشعب می شود تعیین می گردد.

۱۰-۵-۳- برای ارزش عرصه املاک مشرف به گذری که دارای کانال یا مسیل باشد، عرض گذر مصوب طرح تفصیلی ملاک عمل برای تعیین ارزش منطقه ای خواهد بود.

۱۰-۵-۴- در صورتی که مسیر و حریم لوله نفت برابر نظر ارگان مربوطه به فضای سبز، پیاده رو یا معتبر تبدیل شده باشد عرض نهایی ملاک تعیین ارزش منطقه ای خواهد بود.

۱۰-۵-۵- ارزش عرصه املاک واقع در قوس کوچه یا خیابان تا تراکم مجاز ضوابط طرح تفصیلی برابر با گذر مصوب شهرسازی جرائم و عوارض آن محاسبه و وصول و زیر بنای اضافی با رعایت ضوابط شهرسازی با ارزش بیشترین گذر مشرف به ملک محاسبه خواهد شد.

۱۰-۵-۶- ملاک عمل و نحوه محاسبه ارزش معاملاتی اراضی در موقع صدور پروانه ساختمانی و گواهی های مرتبط با پروانه و تمامی گواهی ها، عوارض مترتب بر اساس ارزش معاملاتی عرض گذر آتی مصوب وصول خواهد شد.

۱۰-۵-۷- در محاسبه عوارض پروانه ساختمانی چنانچه ملک دارای چند بر باشد قیمت معاملاتی عرصه گران ترین بر ملک مشرف به معتبر مطابق دفترچه ارزش معاملاتی اراضی محاسبه خواهد شد.

۱۰-۶- املاکی که اعیانی آنها در کمیسیون های ماده صد بدون محکومیت به پرداخت جریمه، حکم تثبیت بنا صادر می گردد شهرداری می باید عوارض مربوطه را طبق این تعریف محاسبه و اخذ نماید.

۱۰-۷- در خصوص املاکی که قبل از ورود به حریم شهری دارای رأی کمیسیون ماده ۹۹ بوده و مالکین آنها جریمه مربوطه را پرداخت نکرده اند و حال ملک پس از ورود به حریم شهری در صورت درخواست مالک برای استفاده از خدمات شهرسازی می باید جریمه و عوارض مربوطه را به حساب شهرداری واریز نماید تا گواهی های لازم صادر گردد.

۱۰-۸- عوارض آیتم های زیربنایی تثبیت شده همانند جدول عوارض صدور پروانه ساختمانی محاسبه و وصول خواهد شد^۱.

۱۰-۹- املاکی که در جوار حریم سبز معابر واقع شده اند به هنگام صدور پروانه ساختمانی و یا تثبیت بنا (از سال ۱۳۹۹) برای واحد یا واحد هایی که با رعایت ضوابط و مقررات طرح تفصیلی^۲، به فضاهای فوق پنجره تعبیه می نمایند به ازای مساحت هر واحد عوارضی معادل $5pd$ برای هر متر مربع اخذ خواهد شد.

^۱ رای به شماره دادنامه ۱۹۶۵ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۵ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

^۲ بند ۳۹ صفحه ۱۴ دفترچه ضوابط و مقررات طرح تفصیلی

ماده ۱۱ – ارزش معاملاتی ساختمان^۱

برابر تبصره ۱۱ ماده صد قانون شهرداری‌ها که اختیار تصویب آئین نامه ارزش معاملاتی ساختمان را به عهده شورای شهر قرار داده است با توجه به اختیارات مذکور، رابطه و جدول ذیل برای تعیین جرائم تخلفات ساختمانی در کمیسیون‌های ماده صد قانون شهرداری تدوین و تصویب می‌گردد.

جدول شماره ۱۳ - ارزش معاملاتی ساختمان

TP+ ارزش معاملاتی ساختمان طبق جدول زیر = ارزش معاملاتی ساختمان

ردیف	شرح	ارزش معاملاتی ساختمان برای هر مترمربع (ریال)
الف	انواع ساختمان – اسکلت اعیانی	
۱	اسکلت بتنی با هر نوع سقف تا ۵ طبقه سازه‌ای – هر مترمربع ۳,۶۲۷,۰۰۰	
۲	اسکلت بتنی با هر نوع سقف بیش از ۵ طبقه سازه‌ای – هر مترمربع ۷,۰۰۰,۰۰۰	
۳	اسکلت فلزی با هر نوع سقف تا ۵ طبقه سازه‌ای – هر مترمربع ۳,۲۶۴,۳۰۰	
۴	اسکلت فلزی با هر نوع سقف بیش از ۵ طبقه سازه‌ای – هر مترمربع ۶,۰۰۰,۰۰۰	
۵	اسکلت مخلوط بنایی با ستون‌های فلزی یا بتنی که معمولاً در وسط ساختمان اجرا می‌شود. ۲,۹۹۳,۰۵۰	
۶	اسکلت آجر (سقف فلزی) ۱,۳۴۵,۵۰۰	
۷	اسکلت مخلوط (خشتش و گل و سنگ و چوب) ۸۷۵,۱۵۰	
۸	اسکلت آجری (فقط سقف چوبی) ۱,۰۷۶,۴۰۰	
۹	ساختمان تمام صنعتی (پیش‌ساخته شده از چوب‌های صنعتی و اشبع‌شده) ۳,۲۲۹,۲۰۰	
ب	ابزارها با دهنده بیش از ۴ متر طول	
۱	اسکلت آجر یا بتنی یا سنگی با هر نوع سقف ۱,۳۴۵,۵۰۰	
۲	اسکلت فلزی یا سوله پیش‌ساخته با هر نوع سقف ۲,۰۱۸,۲۵۰	
۳	اسکلت نیمه فلزی یا نیمه بتنی پیش‌ساخته با هر نوع سقف ۱,۶۱۴,۶۰۰	
ج	کسری پارکینگ	
۱	تجاری ۱۵,۰۰۰,۰۰۰	
۲	خدماتی واحد تا ۱۰۰ متر مربع ۱۳,۰۰۰,۰۰۰	
۳	واحد بیش از ۱۰۰ متر مربع ۱۰,۰۰۰,۰۰۰	
۴	مسکونی و غیرتجاری و غیر خدماتی ۷,۵۰۰,۰۰۰	
۵	سالن‌ها یا توقفگاه‌ها	
۱	با مصالح بنایی سنگ – آجر – بلوک سیمانی ۲,۸۰۸,۰۰۰	
۲	اسکلت فلزی با ستون‌های بتن آرم‌های یا فلزی ۳,۶۲۸,۰۰۰	
۳	اسکلت نیمه فلزی یا نیمه بتنی ۲,۹۲۶,۰۰۰	
۴	گلخانه با هر نوع مصالح و هر نوع سقف ۷۰۲,۰۰۰	
هـ	آشیانه‌ها و سایه‌بان‌ها	
۱	با پایه‌های چوبی و مصالح بنایی با هر نوع سقف ۵۱۱,۷۵۰	
۲	با پایه‌های فلزی یا بتن آرم‌های با هر نوع سقف ۶۷۲,۷۵۰	
و	تأسیسات	
۱	دستگاه‌های حرارتی مرکزی شوفاز – سانتراو ۱۱۵,۰۰۰	
۲	تهویه مطبوع (گرمایشی و خنک‌کننده) ۲۰۲,۴۰۰	
۳	آسانسور برای هر مترمربع ۴۷۱,۵۰۰	

^۱ لایحه قانونی اصلاحی تبصره های ماده ۱۰۰ قانون شهرداری مصوب ۱۳۵۸/۰۶/۲۷ مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی

سایر موارد		ز
۳۴۵,۰۰۰	انواع مخازن اعم از زیرزمینی هواي از ۶ متر مکعب بالاتر	۱
۴۰۳,۶۵۰	سکوها و بار اندازها هر مترا مربع	۲
۳۴۵,۰۰۰	دیوار کشی یا حصار کشی با هر نوع مصالح	۳

جدول شماره ۱۴- ضرایب قیمت ارزش معاملاتی اراضی جهت محاسبه ارزش معاملاتی ساختمان

ردیف	بازه p	ضریب T
۱	۱۰۰,۰۰۰ تا	۱۴
۲	$100,000 \leq P < 200,000$	۱۸
۳	$200,000 \leq P < 250,000$	۲۱
۴	$250,000 \leq P < 350,000$	۳۰
۵	$350,000 \leq P < 450,000$	۳۳
۶	به بالا ۴۵۰,۰۰۰	۳۸

تبصره ۱- در صورتی که کل جریمه ثبتیت بنا واریز و قسمتی از عوارض هم به صورت پیش پرداخت از سوی ذی نفع پرداخت شده باشد عوارض به روز محاسبه و مبالغ واریزی ذی نفع از زمان واریزی به صورت تناسب مستقیم کارسازی خواهد شد.

تبصره ۲- سال احداث و یا تبدیل اعیانی ها می باید قبل از ارجاع پرونده به کمیسیون ماده ۱۰۰ توسط هیئت تشخیص شهرسازی هر منطقه مرکب از معاون شهرسازی، مسئول طرح و گذر بندی و مأمور فنی حداکثر تا ۱۰ روز و با بررسی قدمت ساختمان و اسناد و مدارک مثبت از جمله فیش عوارض مشاغل، آب، برق و برگه های مالیاتی که نشانگر قدمت ساختمان باشد تعیین و در پرونده مربوطه ثبت و متعاقباً به کمیسیون ماده ۱۰۰ جهت رسیدگی و اتخاذ تصمیم ارسال گردد.

ماده ۱۲- عوارض قطار شهری

برای توسعه و گسترش خدمات عمومی حمل و نقل، تملک مستغلات، املاک مسیرها و تملک ایستگاه های قطار شهری عوارض طبق جدول زیر تعیین می گردد.

جدول شماره ۱۵- عوارض قطار شهری

ردیف	عنوان	ضریب (درصد)
۱	عوارض پروانه ساختمانی (۲ درصد عوارض پروانه ساختمانی غیر مسکونی ها بر اساس عوارض پذیره مندرج در بند ۱۰-۲ و ۱۰-۳ ماده ۱۰ محاسبه خواهد شد) و سهم تفکیک عرصه	۲
۲	مجموع عوارض بنایی ثبت شده	۲

ماده ۱۳- بهای برخورداری از در اضافی

۱- برای قطعات مسکونی یک در نفر رو به عرض یک و نیم متر و در ماشین رو به عرض سه متر از معتبر اصلی به شرط عدم تلاقی با اشجار موجود در بر ملک مجاز می باشند و برای سایر کاربری ها (به غیر از موارد مشمول ارزش سرفلی) یک در نفر رو یک و نیم متری و در ماشین رو پنج متری به شرط عدم تلاقی با اشجار موجود در بر ملک مجاز بوده و همچنین درهای موجود در نقشه و پروانه های ساختمانی صادره و درهای قید شده در اسناد رسمی ملک به صورت نفر رو مجاز می باشند و از همان اصلاح عوارض اخذ نخواهد شد؛ بنابراین در صورت رعایت

ضوابط و مقررات شهرسازی و تائید نقشه برای در اضافی و افزایش عرض در مجاز از همان ضلع در تمام معابر طبق رابطه زیر محاسبه و وصول خواهد شد.

۱-۱-۱۳- فرمول عوارض افزایش عرض در مجاز از همان ضلع:

$$\frac{w+l}{2} \times \frac{1}{5} s \times P_d \times R$$

۱ = طول بر مشرف به گذر برای در درخواستی

S = مساحت قطعه به مترمربع

R = عرض در به متر طول

P_d = ارزش معاملاتی تعديل شده اراضی به ریال

W = عرض گذر مصوب

۲-۱-۱۳- فرمول عوارض ایجاد در جدید از ضلع دیگر ملک:

$$\frac{w+l}{2} \times \frac{1}{4} s \times P_d \times R$$

۳-۱-۱۳- عوارض در اضافی احداث شده غیرمجاز که تشییت شده‌اند ۱/۲۵ برابر مطابق فرمول‌های فوق الذکر محاسبه و وصول خواهد شد.

۴-۱-۱۳- در خصوص فرمول‌های فوق حداقل مساحت عرصه به میزان ۵۰۰ مترمربع منظور می‌باشد.

۵-۱-۱۳- در محاسبه عوارض این ماده در صورتی که طول بر مشرف به گذر بیش از ۲۰ متر باشد ملاک عمل همان ۲۰ متر خواهد بود.

۶-۱-۱۳- در صورتی که برای ملکی عوارض حق مشرفیت تعلق و ذی نفع نسبت به پرداخت آن اقدام نماید عوارض در از همان ضلع به اندازه ۱/۵ متر به عنوان در نفر رو لحظه نخواهد شد.

۷-۱-۱۳- در صورتی که مالک از ضلع مشرف به گذرها بیکار است تقاضای تعییه پنجره مطابق ضوابط شهرسازی را نماید عوارضی از بابت تعییه پنجره شامل نخواهد شد.

۸-۱-۱۳- برای کاربری‌های عمومی و صنعتی و نیز کاربری مسکونی با تعداد ۳۰ واحد مسکونی و بیشتر ۲۵ درصد عوارض این ماده محاسبه و وصول خواهد شد.

۹-۱-۱۳- اگر ملکی در سند مالکیت و در وضع موجود دارای حق در از یکی از اضلاع ملک باشد و امکان تعییه در سواره‌رو از همان محل در وضع موجود امکان‌پذیر باشد در دوم در کوچه‌های بن‌بست عمومی با عرض ۴ متر و کمتر در صورتی که مشمول عقب کشی باشد با اخذ عوارض مربوطه صرفاً جهت پیاده منظور خواهد شد.

الف: اگر طبق ضوابط شهرسازی در کوچه‌ای برای اضلاع ملکی عقب کشی داده شود ایجاد پنجره و نورگیر طبق ضوابط از ضلع عقب کشی شده بدون عوارض بوده و اعطای مجوز ایجاد در مازاد بر در اصلی مطابق بند ۲-۱-۱۳ در اختیار شهرداری خواهد بود و شهرداری می‌تواند با اخذ عوارض مربوطه مجوز ایجاد در دوم را صادر نماید.

ب: در موارد فوق چنانچه امکان تعدد سواره از در اصلی وجود نداشته باشد شهرداری می‌تواند با رعایت کلیه ضوابط در دوم را به صورت سواره‌رو منظور نماید.

۳-۱۳- ایجاد در مازاد بر در اصلی (سواره - پیاده) در کوچه‌های بن‌بست عمومی با عرض بیش از ۴ متر که به عنوان کوچه اختصاصی و یا راه رو اشتراکی نیست در صورت مشمول بودن به عقب کشی طبق ضوابط شهرسازی، شهرداری می‌تواند با اخذ عوارض مربوطه اقدام نماید در غیر این صورت شهرداری حق صدور مجوز در مشرف به کوچه را نخواهد داشت ضمناً در این‌گونه موارد ایجاد پنجره طبق ضوابط مربوطه بلامانع خواهد بود.

۴-۱۳- ایجاد هرگونه بازشو در کوچه‌های بن باز در اختیار شهرداری بوده و با رعایت ضوابط مربوطه مجاز می‌باشد.

۱۳-۵- حق ایجاد در و پنجره و هرگونه راه ارتباطی و بازشو و نورگیر به راهروها و کوچه‌های اشتراکی و اختصاصی و زقاقها توسط املاکی که حق ارتفاق از آن را ندارند ممنوع بوده و ضمناً چنین املاکی ملزم به اجرای عقب کشی از اضلاع مشرف به آن کوچه‌ها و راهروها نیستند مگر با رضایت و توافق رسمی تمامی املاکی ملکین املاک مشرف به کوچه مورد نظر که در این شرایط بندهای فوق الذکر قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۱: کوچه و یا راهرو اشتراکی و اختصاصی به آن‌هایی اطلاق می‌گردد که در اسناد مالکیت املاک قید و جزو عرصه آن‌ها محسوب گردد.
تبصره ۲: به لحاظ حقوقی ایجاد هرگونه در سواره و پیاده و یا روزنه و پنجره طبق شرایط فوق الذکر زمانی می‌تواند صورت پذیرد که کوچه یا معبر عمومی بوده و اسناد مالکیت املاک آن حد به معبر تعریف شده باشد و کوچه موردنظر در مالکیت خاص یک پلاک نباشد.

ماده ۱۴- عوارض صدور مجوز حصارکشی و دیوارکشی برای املاک قادر مستحدثات

۱-۱۴- در مواردی که مجوز دیوارکشی برابر ضوابط و مقررات شهرسازی صادر شود عوارض آن معادل $5P$ برای هر متر طول دیوار و نرده (هر نوع حصارکشی) محاسبه و وصول خواهد شد.

۱-۱-۱۴- حداکثر ارتفاع دیوار ۳ متر که ۸۰ سانتیمتر آن با مصالح بنایی و ۲۲۰ سانتیمتر آن به صورت نرده خواهد بود.

۲-۱۴- در حرم شهر برای فنس کشی اراضی مزروعی و باغات در چهارچوب قوانین مربوطه با موافقت اداره جهاد کشاورزی به ازای هر مترمربع عرصه به شرح جدول زیر تعیین می‌گردد. ضمناً عوارض زیر به صورت پلکانی محاسبه خواهد شد.

جدول شماره ۱۶- عوارض حصارکشی و دیوارکشی

ردیف	مساحت عرصه (مترمربع)	عارض هر مترمربع
۱	۳۰۰۰ تا	$4P_d$
۲	از ۳۰۰۰ تا ۵۰۰۰	$3P_d$
۳	از ۵۰۰۰ تا ۷۵۰۰	$2P_d$
۴	از ۷۵۰۰ تا ۱۰۰۰۰	$1/5P_d$
۵	از ۱۰۰۰۰ به بالاتر	P_d

تبصره ۱: عوارض دیوارکشی برای املاکی که بر اساس پرونده ساختمانی احداث و یا داوطلبانه نسبت به عقب کشی اقدام نموده باشند شامل نمی‌گردد.

تبصره ۲: در موقعي که دیوارکشی و فنس کشی ثبیت شوند، در صورت مطابقت با ضوابط عوارض آن دو برابر و چنانچه مغایر با ضوابط باشد عوارض آن ۵ برابر بندها و جدول فوق الذکر خواهد بود.

تبصره ۳: اعتبار مجوز دیوارکشی و فنس کشی شش ماه قبل تمدید خواهد بود و در صورت عدم احداث بعد از یک سال، قابل تمدید نبوده و برابر ضوابط روز طی مراحل خواهد شد.

ماده ۱۵- عوارض بر مشاغل^۱

۱-۱۵- هر واحد صنفی تا زمان ابطال پرونده کسب مربوطه و تعطیل رسمی محل فعالیت مشمول پرداخت عوارض بوده و تعطیلی بدون اطلاع قبلی محل حرفه و کسب دلیل معافیت از عوارض نیست لذا اتحادیه‌های مربوطه و یا اتاق اصناف مرکز آذربایجان شرقی موظف‌اند بلاfacله پس از تعطیلی واحد صنفی، مراتب را کتاباً به شهرداری منطقه مربوطه اعلام نمایند.

^۱ قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۹۲ تیر ماه سال ۱۳۵۹ و اصلاحیه سال

۱۵- پرداخت عوارض موضوع این ماده توسط اشخاص به استناد تبصره ۳ ماده ۲۷ قانون نظام صنفي موجب احراز هیچ یک از حقوق صنفي نخواهد شد.

۱۵- چنانچه برادر حوادث و عوامل غیرمتربقه و یا برادر بیماری صعبالعلاج و ورشکستگی واحد صنفي تعطیل گردد پس از تأیید موضوع از سوی مراجع قانونی ذی ربط، عوارض این ماده برای زمان تعطیلی تعلق نخواهد گرفت.

۱۵- صاحبان حرف و صنوف موظفاند هرگونه تغییر و تحول در نوع صنف خود را به صورت کتبی به اتحادیه مربوطه اعلام و اتحادیهها نیز موظفاند مراتب را کتابی به شهرداری اطلاع دهند.

۱۵- تغییر در فرد صنفي و یا حرفه‌ای در شرایط زیر مقدور نخواهد بود و مجوز صادره از درجه اعتبار برای شهرداری ساقط است.
الف: فعالیت در غیر از محلی که مجوز برای آن صادرشده است.
ب: استفاده فرد دیگر از مجوز یا از پروانه کسب

۱۵- تعیین و تغییر درجه فعالین موضوع این ماده توسط شهرداری انجام خواهد گرفت و در صورت اعتراض هر یک از طرفین هر یک از طرفین موضوع در اداره کل تشخیص و وصول درآمد مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت.

۱۵- اتاق اصناف مرکز آذربایجان شرقی موظف است از طریق اتحادیه حق العمل کاران و معاملات املاک تبریز به کلیه بنگاههای ذی ربط ابلاغ نماید که در زمان تنظیم هر نوع قرارداد، فسخ و تخلیه محل قرارداد، اجاره یا فروش محل کسب طرفین معامله را مکلف به ارائه تسویه حساب نوسازی، عوارض بر مشاغل و عوارض خدمات پسماند محل مورد قرارداد از شهرداری بنماید.

۱۵- شهرداری می‌تواند ضمن انجام توافق حداکثر تا ۵ درصد به عنوان حق الزحمه با اتاق اصناف مرکز آذربایجان شرقی یا اتحادیه‌های صنفي ذی ربط عوارض بر مشاغل، تابلو و عوارض خدمات پسماند واحدهای مربوطه را از طریق اتاق اصناف مرکز آذربایجان شرقی یا اتحادیه‌ها، عوارض متعلقه را وصول و به حساب شهرداری واریز نماید.

۱۵- بهای خدمات پسماند مطابق بند یک ردیف (ب) ماده (۶) نحوه تعیین بهای خدمات مدیریت پسماند در فیش‌های سالانه عوارض موضوع این ماده درج خواهد شد.

۱۵- بهای خدمات پسماند واحدهای صنفي و اداري پر زباله رده اول و دوم بر اساس جدول زیر که نام آنها تعیین گردیده است^۱ موظفاند به ترتیب ۷۰ درصد برای واحدهای پر زباله رده اول و ۵۰ درصد برای واحدهای پر زباله رده دوم علاوه بر بند (یک) قسمت ب ماده (۶) دستورالعمل نحوه تعیین عوارض خدمات پسماند عادي شهری تعیین می‌گردد.

جدول شماره ۱۷- طبقه‌بندی، اماكن و واحدهای پر زباله شهر تبریز (مشاغل)

واحدهای صنفي پر زباله رده اول	واحدهای صنfi پر زباله رده دوم
گل فروشی‌ها	ساندویچی‌ها
میوه و سبزی فروشی‌ها	سوپرمارکت‌ها
تالارهای پذیرایی	آریشگاههای مردانه و زنانه
آسپرخانه‌ها	کافه‌تریاها و کافی‌شاپ‌ها
هتل‌ها و مهمان‌سراه‌ها	بسنی و آب‌میوه‌فروشی‌ها
فروشگاههای مرغ و ماهی و تخمرغ	خواربار فروشی‌ها
چلوکبابی و غذاخوری	خشکبار و آجیل‌فروشی‌ها
بارفروش‌ها (میوه و ترهبار)	کله‌بزی‌ها و سیرابی فروشی‌ها
اتوسرویس‌های (خدمات روغن، لاستیک، تعمیرات و کارواش)	مبل سازی و درودگری و نجاری
انبار کالاهای بازرگانی عمومی	بوفهای سینما
واحدهای اداری، آموزشی، فرهنگی و درمانی	قنادی‌ها
واحدهای اداری، آموزشی، فرهنگی و درمانی	واحدهای اداری، آموزشی، فرهنگی و درمانی

^۱ براساس دستورالعمل ابلاغی از سوی وزارت کشور

پر زباله رده دوم:	پر زباله رده اول:
دندانپزشکی ها	مراکز اداری، نهادها، شرکت‌ها، ارگان‌های دولتی و غیردولتی و مراکز
مطب‌ها	نظامی و انتظامی
مراکز آموزشی	
	فروندگاه‌ها
	راه‌آهن
	ترمینال‌های مسافربری

۱۱-۱۵- هر فرد صنفي موظف است عوارض موضوع اين ماده و خدمات پسماند مدت فعاليت و استقرار خود در محل واحد كسبی را پرداخت نماید.

۱۲-۱۵- از عوارض مؤدياني که ظرف همان سال عوارض موضوع اين ماده و خدمات پسماند را بپردازنند ۱۰ درصد عوارض آن سال (عارض و خدمات پسماند) به عنوان جايزيه خوش حسابي منظور و كسر خواهد شد و مؤدياني که تا پايان هرسال عوارض مقرر در تعریفه يادشده را پرداخت نكشند از آغاز سال بعد ملزم به پرداخت ۹ درصد به عنوان عوارض ديرکرده موضوع اين ماده و پسماند خواهند بود.

۱۳-۱۵- کانکس‌ها و چادرها و بازارچه‌های موقت ... که توسط سازمان ميدادين در محدوده شهر به اشخاص حقيقي و حقوقی جهت فعالیت‌های صنفي، تجاري و خدماتي اجاره داده می‌شود همانند فعالين صنفي ملزم به پرداخت عوارض اين ماده خواهند بود و سازمان ميدادين موظف است در قراردادهای منعقده مراتب را ذکر نموده و هنگام تسویه حساب نهايی حتماً فيش پرداخت شده عوارض فعالیت كسبی را از طرف قرارداد (مستاجرین) مطالبه نماید.

تبصره- دفترچه تعریفه عوارض مشاغل (خدماتي - توزيعي - تولیدي و خدمات فني) با ۷۳۱ کد شغلی جزء لاينفك اين تعریفه است (پيوست شماره سه اين تعریفه).

۱۴-۱۵- مشاغل كتابفروشي (به غيراز لوازم التحرير) و قاليبافي (به غيراز کارگاه‌های قالب‌بافی) توزيع مطبوعات از پرداخت عوارض اين ماده معاف می‌باشند.

تبصره ۱- مشاغل هنري مورد تأييد اداره کل فرهنگ و ارشاد استان از پرداخت عوارض ذكرشده در دفترچه مشاغل معاف می‌باشند.

۱۵-۱۵- بهای خدمات پسماند پزشكان به صورت سالانه به شرح زير وصول خواهد شد.

جدول شماره ۱۸- بهای خدمات پسماند پزشكان

۱,۵۰۰,۰۰۰	كارشناسان مامائي
۳,۵۰۰,۰۰۰	پزشكان عمومي
۵,۵۰۰,۰۰۰	پزشكان متخصص و جراح
۷,۵۰۰,۰۰۰	دندانپزشك

۱۶-۱۵- بانک‌های دولتی و خصوصی و مؤسسات مالي و اعتباری با توجه به بخشنامه شماره ۱۶۶۴۷۲ مورخه ۱۳۹۶/۱۰/۱۱ وزير محترم کشور و آخرین آرای هيئت عمومي ديوان عدالت اداري به شماره‌های ۱۰۳۳ مورخه ۱۳۹۶/۱۰/۱۲ و ۱۰۵۲ مورخه ۱۳۹۶/۱۰/۱۹ عوارض اين ماده اخذ خواهد شد.

تبصره: در صورت پرداخت کل بدھي عوارض مشاغل و بهای خدمات پسماند آن به صورت نقدی در سال ۱۳۹۹ در سهماهه اول ۳۰ درصد، در سهماهه دوم ۲۵ درصد و در سهماهه سوم ۲۰ درصد و در سه ماهه چهارم ۱۵ درصد کاهش مبنای عوارض مشاغل و بهای خدمات پسماند آن اعمال خواهد شد.

ماده ۱۶- عوارض ارزش اضافه شده^۱ ناشی از اجرای طرح های عمران و توسعه شهری

هر ملک واقع در معابر شهر که با خرید و یا با تملک به مالکیت شهرداری درمی آیند شهرداری حق تصرف و احداث دیوار به منظور ممانعت از ورود اشخاص را داشته و هیچ شهروندی حق بهره برداری از آن را بدون مجوز شهرداری ندارد. بنابراین تا زمانی که مالکین هم جوار چنین املاکی از شهرداری اجازه نگرفته اند حق ایجاد درب به این املاک را ندارند هر چند که این املاک به خیابان مشرف شده باشد مگر اینکه حق ارتفاق داشته که مستلزم پرداخت حق مشرفیت خواهد بود.

عوارض حق مشرفیت: عوارض مشرفیت برای کلیه اراضی و املاکی که براثر اجرای طرح های مصوب شهری در بر خیابان های احداثی جدید واقع شوند در زمان نقل و انتقال، صدور گواهی عدم خلاف، اصلاح سند، پایان کار ساختمانی، تفکیک و پروانه ساختمانی محاسبه خواهد شد.

۱-۱۶- به املاک واقع در مسیرهایی که قبل از تاریخ ۱۳۷۲/۰۱/۰۱ اجرایشده اند حق مشرفیت شامل نخواهد شد.

۲-۱۶- در صورتی که بیش از ۱۰ درصد از مساحت املاک در نتیجه اجرای طرح های مصوب شهری بدون دریافت هرگونه غرامتی به خیابان احداثی جدید الحق شده باشد برای باقیمانده این قبیل املاک عوارض مشرفیت شامل نخواهد شد.

۳-۱۶- عوارض حق مشرفیت برابر است با $7P_d$ به ازا هر مترمربع عرصه برای باقیمانده املاکی که در معابر ۱۲ متری و بیشتر واقع شده اند محاسبه و وصول خواهد شد و در صورتی که برای باقیمانده ملک صدور پروانه ساختمانی مقدور نباشد شهرداری با درخواست مالک باید نسبت به تملک و خریداری آن اقدام نماید.

۴-۱۶- شهرداری می تواند در اجرای یکی از طرح های مذکور غرامت پرداختی به ارزش عرصه و اعیانی الحاقی به مسیر را با میزان عوارض مشرفیت باقیمانده ملک محاسبه و در تعیین مطالبات و بدھی شهرداری ملاک عمل قرار دهد.

۵-۱۶- املاک الحاقی به املاک جبهه اول خیابان نیز مشمول عوارض حق مشرفیت می باشند.

۶-۱۶- آن دسته از املاکی که در اثر اجرای طرح های احداث معابر جدید و مسیر گشایی علاوه بر گذر اولیه (موجود) معبر جدید دیگری ایجاد می شود به طوری که ملک از دو یا چند جهت مجزا ضمن استفاده از مزایای گذر اولی از امتیازات گذر احداثی جدید نیز بهره مند شود عوارض مشرفیت معادل P_d به ازا هر مترمربع عرصه بر اساس گذر جدید احداث محاسبه و وصول خواهد شد.

۷-۱۶- عوارض ارزش اضافه شده آن تعداد از املاکی که در اثر اجرای طرح های مصوب شهری در پشت قطعه اول و در بر کوچه های منشعب از گذر احداثی تا عمق ۷۵ متر و در حد سه پلاک ثبتی از مزایای اجرای طرح به دلیل اصلاح بافت محله و منطقه، ایجاد دسترسی نزدیک و سریع به معابر اصلی برای املاک فوق، فراهم شدن زمینه ارائه خدمات بهتر و جدید بهره مند می شوند مشمول اخذ عوارض ارزش اضافه شده می باشند. عوارض این بند به شرح زیر خواهد شد.

الف: ۲۵ متر اول بعد از قطعه اول $4P_d$ به ازا هر مترمربع عرصه

ب: ۲۵ متر دوم $2P_d$ به ازا هر مترمربع عرصه

ج: ۲۵ متر سوم P_d به ازا هر مترمربع عرصه

۷-۱۶-۱- در صورتی که سال احداث خیابان قبل از ۱۳۸۳ بوده باشد عوارض بند ۱۶-۷ این ماده شامل نخواهد شد.

۸-۱۶- در صورت تجمیع قطعات با رعایت ضوابط و مقررات شهرسازی ارزش اضافه شده و یا عوارضی از بابت تجمیع (به شرط مشرف به گذر واحد) مطالبه نخواهد شد مگر برای قطعاتی که قبلاً به خیابان های ۱۲ متر و بالاتر دسترسی (بدون در نظر گرفتن زمان احداث خیابان) نداشته و با تجمیع قطعات به گذر فوق الذکر دسترسی پیدا کرده اند عوارض آن برای گذر های ۱۲ متری تا ۲۰ متری معادل $15P_d$ و گذر ۲۰ متر به بالا معادل $25P_d$ به ازا هر مترمربع عرصه قطعه الحاق شونده محاسبه و وصول خواهد شد.

۹-۱۶- مسئولین طرح و گذر بندی و مأمورین فنی موظفاند رعایت اجرای بند های این ماده را گزارش نمایند.

۱۰-۱۶- به هنگام اخذ پروانه ساختمانی در بافت های ناکارآمد عوارض این ماده شامل نخواهد بود.

^۱- استفتاء شماره ۱۳۶۹/۰۱/۱۹-۱۰۸۵/۱۳/۳۴ از دفتر مقام معظم رهبری

ماده ۱۷- ضوابط تقسیط^۱ مطالبات شهرداری

۱-۱۷- در اجرای ماده ۷۳ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت^۲ و اصلاح ماده ۳۲ آئین نامه مالی قانون شهرداری ها^۳ و نیز ماده ۵۹ قانون رفع موانع تولید^۴ به صورت نسیه (قسطی) و بر اساس نرخها و فرمول های زیر پس از وصول پیش پرداخت، مابقی بدھی تقسیط می گردد.

الف: تا پایان سال اول اصل بدھی (بدون لحاظ نرخ تسهیلات) تقسیط شود

ب: تا پایان سال دوم ۵۰ درصد نرخ تسهیلات بانکی مصوب شورای پول و اعتبار

ج: تا پایان سال سوم ۶۰ درصد نرخ تسهیلات بانکی مصوب شورای پول و اعتبار

$$\frac{\text{تعداد اقساط (ماه)} \times \text{نرخ} \times \text{مبلغ قابل تقسیط}}{۲۴۰} = \text{فرمول نحوه محاسبه نرخ تسهیلات تقسیط (بر اساس بند ب و ج)}$$

د: برای بدھی معوقه (اقساط عقب افتاده) معادل نرخ تسهیلات بانکی مصوب شورای پول و اعتبار

$$\frac{\text{مدت اقساط عقب افتاده (ماه)} \times \text{نرخ} \times \text{مبلغ بدھی معوقه}}{۲۴۰} = \text{فرمول نحوه محاسبه نرخ اقساط عقب افتاده (بر اساس بند د)}$$

جدول شماره ۱۹- پیش پرداخت تقسیط

میزان بدھی مؤدیان	میزان بدھی مؤدیان
%۳۰	تا ۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
%۲۵	تا ۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
%۲۰	بیش از ۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۲-۱۷- در موقع تقسیط عوارض، مدت اعتبار پروانه ساختمانی رعایت خواهد شد و حداکثر مدت تقسیط از ۳۶ ماه بیشتر نخواهد بود.

۳-۱۷- مابقی بدھی مؤدیان با اخذ چک معتبر از بانک های مجاز موجود در حوزه استحفاظی شهر تبریز با تنظیم توافق نامه فی مابین مؤدی و شهرداری که کل ضوابط و مقررات تقسیط در آن قید گردیده قابل تقسیط است. ضمناً به غیر از اخذ چک برای اقساط بدھی، یک فقره چک بدون تاریخ برای کل بدھی از مؤدی اخذ خواهد شد تا در صورت عدم وصول چک های مأخوذه اقساط اقدامات قانونی به عمل آید.

۴-۱۷- در صورت عدم پرداخت اقساط به صورت متوالی که مدت آن از سه ماه بیشتر نخواهد بود، مطالبات باقیمانده تبدیل به دین حال شده یعنی باقیمانده بدھی مؤدیان به صورت یکجا وصول خواهد شد و شهرداری می تواند بر اساس چک مأخوذه از صاحب پروانه و یا مالک، ملک را از طریق مبادی و مراجع قانونی ذیر بربط پیگیری و اقدامات لازم را به عمل آورد.

۵-۱۷- در صورت تقسیط، چک از مؤدی اخذ و در مواردی که مؤدی چک اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر را از بابت اقساط بدھی خود تسلیم شهرداری نماید شهرداری موظف است به عنوان پشت نویسی چک های مذکور را به امضای مالک ملک برساند؛ و برای کل مبلغ تقسیط، از مالک سفته نیز دریافت نماید.

۶-۱۷- صدور گواهی اعم از معامله، نقل و انتقال (هر نوع معاملات) گواهی تفکیک، عدم خلافی و پایان کار منوط به وصول تمام بدھی و مفاصل حساب^۵ قطعی است.

۷-۱۷- هنگام تقاضای مالک برای استفاده از امتیازات انشعباب آب، گاز، فاضلاب، پاسخ استعلامات بانکی، تمدید و تجدید پروانه ساختمانی پس از تعیین تکلیف بدھی عقب افتاده (چک های برگشتی) و اعیانی های فاقد مجوز (پروانه ساختمانی) که از سوی کمسیون های ماده ۱۰۰ قانون شهرداری ها ثبت بنی شوند با محاسبه عوارض و جرائم متعلقه و در صورت تقسیط، بدون در نظر گرفتن بدھی تقسیط شده نسبت به صدور گواهی های فوق اقدام خواهد شد.

^۱- مطابق اصلاحیه ماده ۷۳ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوبه ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ ماده ۳۲ آئین نامه مالی مصوبه ۱۳۴۶ اجاره تقسیط مطالبات به شهرداری داده شده است.

^۲- مصوب مجلس شورای اسلامی مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۷

^۳- مصوب کمسیون مشترک کشور به تاریخ ۱۳۴۶/۰۴/۱۲ و اصلاحیه های بعدی آن

^۴- ماده ۵۹ قانون رفع موانع تولید مصوب سال ۱۳۹۴

^۵- ماده ۳۲ آئین نامه مالی قانون شهرداری ها

۸-۸- تبصره ۲ ماده ۲ این تعریفه برای بدھی‌های تقسیط شده این ماده نیز شامل است.

۹- عوارض نوسازی، مشاغل، پسماند، خودرو و حفاری قابل تقسیط نیست و می‌باید نقداً اخذ گردد.

۱۰- در خصوص ارسال برخی از پرونده‌ها برای تغییر کاربری به کمیسیون ماده ۵، می‌باید شهرداری با مالک نسبت به تنظیم مصالح‌نامه با قید ضوابط و مقررات مربوطه و با محاسبه کل عوارض پرونده نسبت به اخذ آن به صورت ضمانت‌نامه بانکی اقدام نماید. در صورت عدم تصویب، ضمانت‌نامه بانکی عیناً مسترد خواهد شد.

ماده ۱۸- قدرالسهم شهرداری در اجرای ماده ۱۰۱ اصلاحی قانون شهرداری

۱-۱۸- اخذ هرگونه قدرالسهم مطابق ماده ۱۰۱ قانون اصلاحی شهرداری خواهد بود و در اجرای تبصره ۳ و ۴ این قانون سهم انواع سرانه و شوارع و معابر از املاک و اراضی مورد تفکیک و افزار واقع در محدوده و حریم شهر در اراضی با مساحت بیشتر از پانصد مترمربع که دارای سند شش‌دانگ است شهرداری برای تأمین سرانه فضای عمومی و خدماتی و برای تأمین اراضی موردنیاز احداث شوراع و معابر عمومی شهر در اثر تفکیک و افزار این اراضی مطابق با طرح جامع و تفصیلی با توجه به ارزش افزوده ایجادشده از عمل تفکیک برای مالک، از باقیمانده اراضی را به شرح جدول زیر تعیین و وصول خواهد نمود.

جدول شماره -۲۰- سهم تفکیک عرصه و افزار

ردیف	درصد سهم شوارع تأمین شده در محل (x)	ردیف	درصد سهم خدمات عمومی شهر	ردیف	درصد سهم خدمات عمومی شوارع تأمین شده در محل (x)
۱	$x \geq 25$	۷	۷	۸	$12 \leq x < 14$
۲	$23 \leq x < 25$	۸	۸	۹	$10 \leq x < 12$
۳	$21 \leq x < 23$	۹	۹	۱۰	$8 \leq x < 10$
۴	$20 \leq x < 21$	۱۰	۱۰	۱۱	$6 \leq x < 8$
۵	$18 \leq x < 20$	۱۱	۱۱	۱۲	$4 \leq x < 6$
۶	$16 \leq x < 18$	۱۲	۱۲	۱۳	$2 \leq x < 4$
۷	$14 \leq x < 16$	۱۳	۱۳	۱۴	$0 \leq x < 2$

شهرداری مجاز است با توافق مالک قدرالسهم مذکور را بر اساس قیمت روز زمین طبق نظر کارشناس رسمی دادگستری دریافت نماید. لذا در مواردی که امکان تأمین انواع سرانه، شوارع و معابر از زمین مورد تفکیک و افزار میسر نباشد، شهرداری می‌تواند معادل قیمت آن را به نرخ کارشناسی دریافت نماید.

تبصره ۱: مبنای اخذ این قدرالسهم از سال تصویب قانون ماده ۱۰۱ اصلاحی شهرداری (مصوب مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۰۷) خواهد بود.

تبصره ۲: املاک قولنامه‌ای فاقد سند مالکیت رسمی فعلاً شامل این ماده نمی‌گردد ولی در صورت اخذ سند مالکیت رسمی مطابق این ماده اقدام خواهد شد.

تبصره ۳: قطعات زیر ۵۰۰ مترمربع شامل پرداخت سهم این ماده نخواهد بود.

تبصره ۴: در ارتباط با تقاضای تفکیک و افزار عرصه در کلیه کاربری‌های شهری رعایت ضوابط و مقررات شهرسازی الزامی است.

تبصره ۵: با علم به این که قانون عطف به ما سبق نمی‌شود، اسناد مالکیتی (رسمی) که بعد از لازم‌الاجرا شدن قانون اصلاحی ماده ۱۰۱ قانون شهرداری‌ها، بدون استعلام از شهرداری از طریق ادارات ثبت‌استناد و املاک و آراء مراجع قضایی صادر می‌شوند در صورتی که قبلًا قدرالسهم

شهرداری را پرداخت ننموده باشند مشمول قانون فوق بوده و نسبت به سهم (قدرالسهم خود از کل ملک شش‌دانگ قبل از تفکیک) موظف به پرداخت قدرالسهم شهرداری مطابق تبصره ۳ قانون مرقوم خواهد بود.

تبصره ۶: تفکیک و افزار اراضی به منزله تغییر کاربری اراضی و املاک مذکور نمی‌باشد.

تبصره ۷: چنانچه ملکی به دو یا چند قطعه براثر تأسیسات و زیرساخت شبکه‌های شهری اعم از عبور خیابان، عبور لوله‌های آب‌رسانی و گاز و همچنین عبور دکل‌ها و تیرهای برق و شبکه مخابرات با حفظ کاربری تقسیم گردد تفکیک قهری تلقی شده و سهمی در این خصوص اخذ نخواهد شد. ولی در خصوص احداث خیابان برابر تبصره ۴ قانون مزبور اقدام خواهد شد.

تبصره ۸: برای حفظ باغات و اراضی مزروعی در وضع موجود در صورت رعایت ضوابط و مقررات شهرسازی و قانون حفظ و گسترش فضای سبز و قانون حفظ اراضی زراعی و باغات و قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی و رعایت حدنصاب‌های مقرر در قوانین مذکور با تائید شهرداری و سازمان جهاد کشاورزی استان در حريم و در داخل محدوده با تأیید سازمان پارکها و سیما منظر و فضای سبز شهرداری به شرط حفظ کاربری مزروعی قدرالسهم شهرداری از بابت تفکیک و افزار ۲۵ درصد مساحت عرصه تعیین و اخذ خواهد شد. درصورتی که در اثر تفکیک اراضی مزروعی معتبری در اثر تفکیک ایجاد گردد برابر تبصره ۴ ماده ۱۰۱ قانون اصلاحی مالکیت معتبر مذکور متعلق به شهرداری خواهد بود. شهرداری مجاز به صدور مجوز برای تفکیک باغات در داخل محدوده شهری نمی‌باشد.

تبصره ۹: تفکیک جای ترانس برق و ایستگاه تقلیل فشار گاز و نیز تفکیک الحاق قسمتی از یک ملک به ملک دیگر کمتر از مساحت حدنصاب تفکیک شامل این ماده نخواهد بود.

تبصره ۱۰: مطابق تبصره ۴ ذیل ماده ۱۰۱ اصلاحی قانون شهرداری‌ها کلیه اراضی حاصل از تبصره ۳ قانون مرقوم متعلق به شهرداری است لذا قائل شدن سهم برای سایر دستگاه‌ها از سرانه‌های موضوع تبصره ۳ برخلاف نص صريح قانون است و مضافاً مالکیت امری مطلق و دائمی است لذا استثناء و یا کسر و تحصیل از آن مستلزم صراحة قانونی است که در ماده ۱۰۱ اصلاحی چنین استثنائی ملاحظه نمی‌شود همچنین قانون گذار شیوه تملک اراضی و املاک موردنیاز سایر دستگاه‌های اجرایی را در لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه‌های عمومی، عمرانی و نظامی دولت مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۱۷ معرفی نموده و تملک مجاني مغایر با اراده قانون گذار می‌باشد. برای تفکیکی‌های قبل از تاریخ ۱۳۹۰/۲/۷ مطابق با مقررات و قوانین وقت عمل خواهد شد.

ماده ۱۹ - عوارض شماره‌گذاری و عوارض سالانه موتورسیکلت

۱-۱۹- عوارض شماره‌گذاری انواع موتورسیکلت طبق شرح زیر تعیین می‌گردد.

- یک سیلندر ۴۰,۰۰۰ ریال - دو سیلندر ۶۰,۰۰۰ ریال - چهار سیلندر ۸۰,۰۰۰ ریال

۲-۱۹- عوارض سالانه انواع موتورسیکلت به شرح بند زیر تعیین می‌گردد.

- تک سیلندر ۱۵,۰۰۰ ریال - دو سیلندر ۲۰,۰۰۰ ریال - چهار سیلندر ۳۰,۰۰۰ ریال

ماده ۲۰ - سهم در خواست مجوز اختصاصی برای استفاده از مزایای ناشی از تغییر وضعیت اراضی و املاک شهری

۱-۲۰- در صورت درخواست مالکین اراضی و املاک واقع در محدوده و حريم شهر و توافق با شهرداری و تنظیم مصالحه‌نامه جهت صدور مجوز استفاده اختصاصی تغییر وضعیت اراضی و املاک از کاربری‌های بالارزش با تصویب کمیسیون ماده پنج قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و کمیسیون امور زیربنایی و نیز در صورت امکان بر اساس ضوابط طرح تفصیلی و جامع (برابر تبصره ۳ صفحه ۲۵ و بند ۵ صفحه ۳۸، پاراگراف اول صفحه ۵۸، پاراگراف دوم صفحه ۶۷، تبصره صفحه ۶۸ و تبصره‌های ۲ و ۳ صفحه ۸۸ دفترچه ضوابط و مقررات طرح تفصیلی) سهم شهرداری از آن به شرح زیر تعیین می‌گردد.

جدول شماره ۲۱- سهم درخواست مجوز اختصاصی برای استفاده از مزایای ناشی از تغییر وضعیت اراضی و املاک شهری

نوع زمین و کاربری	ردیف	کاربری درخواستی	سهم شهرباری بر مبنای کاربری درخواستی (درصد)
باغ	۱	کاربری مسکونی	۷۰
		کاربری های انتفاعی (به غیر از تجاری و خدماتی)	۶۵
مزروعی و فضای سبز	۲	کاربری های عمومی	۵۵
		کاربری مسکونی	۶۰
مسکونی خیلی کم و بیش باغات	۳	کاربری های انتفاعی (به غیر از تجاری و خدماتی)	۵۰
		کاربری های عمومی	۴۰
کاربری عمومی	۴	کاربری مسکونی	۴۵
		کاربری های انتفاعی (به غیر از تجاری و خدماتی)	۴۰
کاربری های انتفاعی (به غیر از تجاری و خدماتی)	۵	کاربری های عمومی	۲۵
		عمومی به مسکونی	۴۵
کاربری های انتفاعی (به غیر از تجاری و خدماتی)	۶	عمومی به مسکونی	۲۵
		به سایر کاربری های انتفاعی	۱۵

تبصره ۱- شهرداری ملزم است سهم تغییر کاربری از ردیف های جدول فوق، بالای مساحت ۵۰۰ متر مربع را به توسعه پایدار فضای سبز شهر و در راستای افزایش سرانه فضای سبز در همان محل اختصاص دهد.

تبصره ۲- سهم شهرداری در خصوص تبدیل به کاربری های گردشگری- تفریحی ۲۵ درصد و صنایع کارگاهی ۲۰ درصد به غیر از اراضی مزروعی و باغات نسبت به ردیف های جدول فوق کاهش خواهد یافت.

۲-۱-۱- تغییر کاربری عمومی و انتفاعی به عمومی: در صورت وجود ارزش اضافه شده با در نظر گرفتن موقعیت شهری و با نظر کارشناس رسمی دادگستری ۵۰ درصد مابه التفاوت قیمت کاربری اولیه و درخواستی اخذ خواهد شد.

۲-۱-۲- تعریف باغ و زمین های مزروعی و کاربری های انتفاعی و عمومی: طبق پیوست شماره ۴ ضمیمه این تعریفه^۱ است.

۲-۱-۳- چنانچه کاربری املاکی بدون نظر و توافق شهرداری از سوی برخی از ارگان ها و سازمان ها از طریق کمیسیون ماده (۵) تغییر کاربری یافته و در ید مالکیت سازمان مربوطه بوده باشد سهم و حق و حقوق شهرداری از نهاد مربوطه اخذ خواهد شد.

تبصره ۱- سازمان و ارگان مذکور در بند فوق، قبل از واگذاری ملک به اشخاص دیگر ملزم به استعلام از شهرداری و پرداخت حق و حقوق شهرداری هست.^۲

تبصره ۲- اگر ملک ذکر شده در بند فوق (۱-۲۰-۳) بدون پرداخت حق و حقوق شهرداری به شخص دیگر واگذار شده باشد شهرداری سهم خود را از بابت تغییر کاربری طبق این ماده، از سازمان و ارگان موردنظر مطالبه خواهد کرد و حق مطالبه از شخص خریدار را ندارد.

۲-۱-۴- در صورتی که عنایین هر نوع کاربری حسب درخواست ذی نفعان برای تغییر به تجاری و خدماتی در کمیسیون ماده (۵) و کمیسیون امور زیربنایی مطرح و تصویب گردد. عوارض آن بر اساس جدول فوق با قیمت گذاری عرصه تغییر یافته بر مبنای قیمت روز مسکونی تعیین و اخذ می شود. بدیهی است در موقع درخواست پروانه ساختمانی عوارض زیربنایی تجاری و خدماتی بر اساس ۳۵ درصد ارزش روز محاسبه و وصول خواهد شد و این موضوع در گواهی های صادره به خصوص گواهی معامله قید و به اطلاع خریدار خواهد رسید.

۲-۱-۵- در صورتی که بر اساس مصوبات مراجع رسمی مربوط از جمله، کمیسیون های ماده ۵ و امور زیربنایی و غیره قسمتی از ملک با مصالحه و توافق فی مابین با ذی نفعان به صورت کاربری اولیه و یا عمومی باقی مانده و در اختیار شهرداری قرار بگیرد و بقیه ملک به کاربری

^۱ آئین نامه قانون حفظ و گسترش باغات و دفترچه ضوابط طرح تفصیلی

^۲ تبصره ماده ۷۴ قانون شهرداری ها

مورد درخواست تغییر یابد عوارض مساحت تغییریافته بر اساس این ماده محاسبه و ارزش مساحتی از ملک که تغییر کاربری نمی‌یابد بعد از قیمت‌گذاری بر مبنای همان کاربری ذاتی و نوع زمین با بدھی ذینفعان ناشی از اجرای این ماده تهاوت خواهد شد.

۱-۶-۲۰- در صورتی که درخواست تغییر کاربری و تفکیک عرصه همزمان بوده باشد حداکثر سهم شهرداری علاوه بر درصدهای جدول این ماده به میزان ۱۰ درصد خالص از قطعات، سهم تفکیک عرصه اخذ خواهد شد.

۲-۲۰- حفظ باغات و توسعه آن‌ها در اولویت اول برنامه‌های فضای سبز شهرداری است و مصوبات کمیسیون ماده ۵ در ارتباط با نحوه اقدام شهرداری از قبیل باغات چای کنار و موارد مشابه به قوت خود باقی است. در صورت حفظ املاک مزروعی و باغ از سوی مالک و درخواست گواهی معامله با اخذ تعهد ثبتی از خریدار مبنی بر حفظ کاربری وضع موجود و درج آن در گواهی معامله، سهم فوق از سوی شهرداری مطالبه نخواهد شد. ضمناً این قبیل موارد جهت صدور شناسنامه باغ از سوی مناطق شهرداری باید به سازمان پارک‌ها و فضای سبز کتاب گزارش شود.

۳-۲۰- در رابطه با درخواست‌های اخذ مجوز مبنی بر احداث اعیانی جهت استفاده تجاری و خدماتی یا توسعه آن و ایجاد بالکن داخل مغازه و انباری تجاری و ارزش اضافه شده حاصل از افزایش عرض دهنده و ارتفاع صرفاً با اخذ ۳۵ درصد ارزش روز به عنوان عوارض و با رعایت ضوابط شهرسازی و طی مراحل قانونی اقدام خواهد شد. توضیح این که برای مشاعات و بالکن روباز عوارض پذیره بر اساس بند ۱۰ - ۳ ماده ۱۰ تعریفه اخذ خواهد شد.

۳-۲۰- سهم تبدیل واحدهای مجاز موجود مسکونی در طبقات بالای همکف به تجاری و خدماتی پس از تصویب در کمیسیون ماده پنج ۳۰ درصد ارزش روز خواهد بود.

۳-۲۰- در خصوص صدور مجوز برای اعیانی‌های مجاز موجود برای استفاده در سایر کاربری‌ها (به غیراز تجاری و خدماتی و مسکونی) با رعایت ضوابط شهرسازی و تصویب در کمیسیون ماده پنج صرفاً با اخذ ۲۰ درصد ارزش روز کاربری درخواستی به عنوان عوارض اقدام خواهد شد.

۴-۲۰- درخواست‌های احداث اعیانی برای املاک واقع در حریم شهر که توسط کمیسیون امور زیربنایی استان مورد موافقت قرار می‌گیرد برابر مفاد همین ماده نسبت به اخذ سهم شهرداری و سهم خدمات عمومی اقدام خواهد شد.
تبصره ۱: در اراضی و املاک موقوفی به هنگام محاسبه عوارض مربوطه در بندۀ این ماده به میزان ۲۰ درصد کاهش مبنای عوارض لحاظ خواهد شد.

تبصره ۲: سهم خدمات عمومی و سهم شهرداری شامل اراضی کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی، نهادها، سازمان‌ها و ادارات است و در کلیه اراضی و املاکی که صاحبان آن‌ها با تصویب کمیسیون ماده ۵ خود نسبت به آماده‌سازی و ایجاد معابر اقدام می‌نمایند علاوه بر واگذاری کلیه کاربری‌های عمومی به شهرداری، ۲۰ درصد از عرصه باقی‌مانده به عنوان سهم شهرداری تعلق خواهد گرفت.

تبصره ۳: در مواردی که امکان واگذاری سهم شهرداری از عرصه میسر نباشد شهرداری می‌تواند معادل ارزش آن را به قیمت روز ارزیابی و اخذ نماید.

تبصره ۴: چون محدوده شهرداری منطقه ۹ در قالب آماده‌سازی و شهرک‌سازی دارای مصوبه خاص بوده، بنابراین از عوارض موضوع این ماده مستثنی است.

ماده ۲۱- سهم استفاده از ارزش اقتصادی و مزایای کاربری‌های جدید بر اساس طرح‌های شهری

۲۱- با در نظر گرفتن ارزش اضافه شده ناشی از تغییر کاربری صورت گرفته در اجرای طرح تفصیلی جدید و یا سایر طرح‌ها و مصوبات برای املاک فاقد اعیانی یا دارای اعیانی، سهم تغییر کاربری برابر جدول، بند و تبصره‌های زیر و در زمان صدور گواهی‌های معامله، عدم خلاف، پایان کار، پروانه ساختمنی و سایر مجوزهای احداث قابل اخذ خواهد بود.

جدول شماره ۲۲- سهم ناشی از تغییر کاربری به غیرتجاری به ازا هر مترمربع از عرصه

ردیف	سابقه نوع زمین یا نوع سند	کاربری قبلی	کاربری فعلی بر اساس طرح تفصیلی جدید	ضریب P به ازای هر مترمربع
۱	عمومی و یا بایر مسکونی	عمومی یا خیلی کم	مسکونی	۸
۲	مزروعی - باغ	عمومی یا خیلی کم	مسکونی	۲۱
۳	مزروعی - باغ	فضای سبز	مسکونی	۲۱
۴	مزروعی - باغ	فضای سبز یا خیلی کم	غیرمسکونی (عمومی)	۸
۵	مزروعی - باغ	فضای سبز یا خیلی کم	کارگاهی	۲۰
۶	بایر مسکونی - کارگاهی	کارگاهی	مسکونی	۱۰
۷	بایر مسکونی	فضای سبز	کارگاهی	۱۰
۸	بایر مسکونی	عمومی	کارگاهی	۳
۹	مزروعی - باغ	کارگاهی	مسکونی	۱۲
۱۰	مزروعی - باغ	عمومی	کارگاهی	۱۲
۱۱	مزروعی - باغ	عمومی - فضای سبز	گردشگری تفریحی	بدون سهم شهرداری
۱۲	بایر مسکونی	عمومی - فضای سبز	گردشگری تفریحی	بدون سهم شهرداری
۱۳	مزروعی - باغ	عمومی	عمومی	بدون سهم شهرداری

P: ارزش معاملاتی اراضی

تبصره ۱: چنان چه ارزش ملک اشخاص حقیقی بر اساس طرح‌های شهری تقلیل یابد مطابق با عکس جدول فوق نسبت به جبران آن توسط ارگان مربوطه اقدام خواهد شد.

تبصره ۲: چنان چه واحد مسکونی اشخاص حقیقی به کاربری عمومی نظیر فضای سبز و ...تغییر یابد تملک با کاربری قبلی (بهای قبلی) خواهد بود.

تبصره ۳: چنان چه در طرح تفصیلی محل گرماههای موجود به کاربری‌های عمومی طبق طرح تفصیلی تغییریافته باشد در صورت درخواست مالک برای اخذ مجوز جهت استفاده در کاربری‌های عمومی، از بابت تغییر کاربری عوارضی اخذ نخواهد شد.

تبصره ۴: در کاربری تغییریافته به مسکونی برای مساحت‌های بیش از ۳۵۰ مترمربع دو برابر ضرایب مربوطه از جدول محاسبه و اخذ خواهد شد.

۱-۱-۲۱- در صورتی که ملکی قبل از سال ۱۳۵۸ صرفاً دارای کاربری مسکونی بوده و بعداً به دلیل نیاز ارگان‌ها و شهرداری و یا طبق طرح‌های موضعی مصوب به کاربری‌های عمومی تبدیل شده و مجدداً بدون انجام معامله در طرح تفصیلی جدید به کاربری اولیه قبل از سال ۱۳۵۸ برمی‌گرددند این امر تبدیل کاربری ملک به حالت اولیه محسوب و سهم موضوع این ماده شامل آن‌ها نمی‌گردد.

۱-۱-۲۱- آن دسته از املاکی که بدون مراجعته به شهرداری برای آن‌ها از طریق اداره ثبت‌اسناد و املاک سند صادر و تغییر کاربری در آن املاک صورت گرفته باشد مشمول عوارض این ماده خواهد بود.

۱-۱-۲۱- برابر بند (د) ماده یک آئین‌نامه قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها مصوب سال ۱۳۸۹، باغ به محلی اطلاق می‌شود که حداقل یکی از مشخصات زیر را داشته باشد.

الف: سند مالکیت و یا سند مادر قبل از تفکیک به عنوان باغ، باغچه، زمین مشجر و باغ عمارت

ب: سابقه رأی دایر باغ، دایر باغچه، دایر مشجر از کمیسیون ماده ۱۲ قانون زمین شهری

ج: محل‌هایی که در حریم شهر توسط وزارت جهاد کشاورزی باغ شناخته شده‌اند.

د: محل‌هایی که به تشخیص کمیسیون ماده ۷ آئین‌نامه قانون حفظ و گسترش باغ شناخته می‌شوند.

۴-۱-۲۱- سندهایی که به عنوان خانه با غچه با مساحت کمتر از ۵۰۰ مترمربع باشد به عنوان خانه تلقی شده و مشمول ردیف مسکونی در جدول فوق خواهد بود ولی برای خانه با غچه‌هایی با مساحت ۵۰۰ مترمربع و بیشتر مطابق ردیف پک بند (د) ماده یک آئین نامه قانون حفظ و گسترش از طریق کمیسیون ماده ۷ همان آئین نامه اقدام می‌گردد.

۲-۲۱- سهم تغییر و تثبیت کاربری عرصه به تجاری:

- الف: سهم تغییر کاربری عرصه مسکونی به تجاری و خدماتی معادل ۳۰ درصد ارزش روز تجاری و خدماتی عرصه محاسبه خواهد شد.
- ب: سهم تغییر کاربری عرصه فضای سبز-زراعی و یا باغات به تجاری و خدماتی معادل ۴۰ درصد ارزش روز تجاری و خدماتی عرصه محاسبه خواهد شد.
- ج: سهم تغییر کاربری عرصه از سایر کاربری‌ها (به غیراز کاربری‌های ذکر شده در بند الف و ب فوق) به تجاری و خدماتی معادل ۳۵ درصد ارزش روز تجاری و خدماتی عرصه خواهد شد.

۴-۲-۲۱- در مورد املکی که عوارض تغییر کاربری آن برابر بند ۲-۲۱ فوق برای عرصه محاسبه و وصول شده و ملک دارای اعیانی است در صورت درخواست تبدیل اعیانی به استفاده غیرمسکونی مطابق کاربری، عوارض آن تراکم ۱۲۰ درصد برابر بند ۱۰-۳ ماده ۱۰ عوارض پذیره و برای بیش از ۱۲۰ درصد یادشده، عوارضی بر مبنای ۳۵ درصد قیمت روز محاسبه و وصول خواهد شد.

۴-۲-۲۲- املکی که در وضع موجود دارای اعیانی تجاری و کارگاهی مجاز می‌باشند یا با پرداخت عوارض و جرائم تعیین شده، قانونی می‌گردد و حال کاربری عرصه آن به تجاری و یا کارگاهی تغییر می‌یابد در حد اعیانی تجاری و کارگاهی موجود شامل عوارض تغییر کاربری نیست.

۴-۳-۲۱- در صورتی که در سالهای گذشته از ملکی عوارض ورود به محدوده دریافت و اعیانی آن‌ها تعیین تکلیف شده باشد و مطابق طرح تفصیلی جدید در آن ملک تغییر و یا تثبیت کاربری صورت گیرد، صرفاً ۳۰ درصد عوارض موضوع همین ماده محاسبه و وصول خواهد شد.

۴-۴-۲۱- اگر مالک از پرداخت عوارض این ماده خودداری نموده و درخواست تبدیل کاربری جدید به کاربری قبلی را داشته باشد با تسلیم تقاضای کتبی و سپردن تعهد محضری مبنی بر سلب ایراد و اعتراض بعدی از خود، مراتب توسط شهرداری تبریز به کمیسیون ماده ۵ برای اعاده به کاربری قبلی ارجاع و طی مراحل خواهد شد.

۴-۵-۲۱- در صورتی که اعیانی‌های احتمالی در کاربری‌های غیر مربوطه در حریم شهر تثبیت بنا شوند عوارض عرصه آن با مد نظر قرار دادن نوع استفاده و تثبیت بنا بر اساس این ماده اخذ خواهد شد. بدینهی است باغات که در آن خانه باغ یا دیوارکشی و فسکی تثبیت می‌گردد برابر قانون حفظ و گسترش، در حالت باغ حفظ خواهد شد و شامل عوارض این بند نمی‌باشد.

۴-۵-۲۲- اعیانی‌های تجاری و خدماتی صرفاً مشمول عوارض مربوطه بوده و در صورتی که با تشخیص شهرداری، عرصه باقیمانده بیشتر از اعیانی بوده و در عرصه باقیمانده تغییر نوع استفاده صورت نگرفته باشد عوارض نوع استفاده عرصه اخذ خواهد شد؛ و در غیر این صورت مشمول این عوارض خواهد بود.

ماده ۴-۲۲- عوارض صدور مجوز احداث دکل، آتن، تاسیسات مخابراتی و شهری

۱- بهای خدمات بهره‌برداری موقت در فضاهای غیر شهرداری از موجرین:

کلیه مالکین (موجرین) حقیقی و حقوقی املاک واقع در محدوده و حریم شهر تبریز به غیراز شهرداری تبریز، سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه که مبادرت به نصب انواع تجهیزات مخابراتی و ارتباطی اعم از دکل، آتن BTS و تکرارکننده و موارد مشابه می‌نمایند، به منظور انتقال دکل‌ها به فضاهای عمومی و به دور از مناطق مسکونی، برای املاک مورداشاره به شرح زیر به عنوان بهای خدمات بهره‌برداری موقت به صورت پایدار و ماهانه و بر اساس رابطه زیر محاسبه و مالک موظف به پرداخت است. روش محاسبه عبارت است از:

$$T = \sigma \times P_d \times [hm + hb]$$

T = بهای خدمات بهره‌برداری موقت ماهانه به ریال

σ = ضریب کاربری

ضریب کاربری $2/3$ برای کاربری‌های مسکونی، آموزشی و بهداشتی

ضریب کاربری $1/8$ برای کاربری‌های اداری، تجاری، صنعتی، فرهنگی، ورزشی، نظامی و انتظامی

ضریب کاربری $1/3$ برای کاربری‌های فضای سبز، معابر و گورستان‌ها

hb = ارتفاع ساختمان به متر

hm = ارتفاع دکل به متر

P_d = آخرین ارزش معاملاتی تعديل شده اراضی

تبصره: مبلغ بهای خدمات مذکور در ماه حداقل $850,000$ ریال و حداکثر $2,100,000$ ریال است.

دکل: عبارت است از انواع سازه‌های فلزی و غیرفلزی که بر روی پشت‌بام‌ها و یا فضاهای شهری به صورت مهاری و یا غیر مهاری (خود ایستا) نصب شده و بر روی آن‌ها انواع آنتن و سایر تجهیزات مخابراتی و رادیویی نصب می‌شود.

۲-۲-۱- اجاره بهاء اماكن و فضاهاي شهرى متعلق به شهردارى برای درخواست نصب آنتن :BTS

در فضاهاي عمومي متعلق به شهرداري تبريز (ميدان‌ها، خيابان‌ها، پارك‌ها و ...) اجاره‌بهای مربوط به استفاده از اماكن و فضاهاي شهرداري توسط سازمان فناوري اطلاعات و ارتباطات شهرداري تبريز به شرح زير محاسبه و از بهره‌برداران وصول خواهد شد:

$$A = S \times [T + (P_d \times H)] \div C$$

A: اجاره بهاء سالانه به ریال

S: مساحت سایت

T: ثابت نوع سایت

P_d : آخرین ارزش معاملاتی تعديل شده اراضی

C: ضریب ثابت دکل

H: ارتفاع دکل (در صورت پشت‌بامي: ارتفاع ساختمان + ارتفاع دکل)

جدول شماره ۲۳- اجاره‌بهای دکل‌ها

ثابت نوع سایت (T)	ضریب ثابت دکل (C)	نوع دکل
۴,۵۰۰,۰۰۰	۲/۵	ماکرو
۱۶,۶۰۰,۰۰۰	۰/۳۵	میکرو

تبصره ۱: برای تمدید اجاره در سال ۱۳۹۹، ضریب افزایش 20 درصد نسبت به سال ۱۳۹۸ خواهد بود.

تبصره ۲: میزان اجاره‌بهای مذکور برای دکل‌های ماکرو به ازا هر مترمربع در سال حداقل $13,642,249$ ریال (سیزده میلیون ششصدو چهل و دو هزار و دویست و چهل و نه ریال) و حداکثر $21,827,598$ ریال (بیست و یک میلیون و هشت صد و بیست و هفت هزار و پانصد و نود و هشت ریال) و برای دکل‌های میکرو برای هر مترمربع در سال حداقل $49,112,096$ ریال (چهل و نه میلیون و یکصد و دوازده هزار و نود و شش ریال) و حداکثر $68,211,244$ ریال (شصت و هشت میلیون و دویست و یازده هزار و دویست و چهل و چهار ریال) است.

تبصره ۳: برای نصب هر دکل در صورت عدم رعایت منظر شهری معادل 30 درصد مازاد بر مبلغ فرمول (A) در این ماده اجاره‌بهای تعلق می‌گیرد.

تبصره ۴: میزان اجاره بهاء فوق برای بهره‌برداران به‌غیراز اپراتورهای تلفن همراه (همراه اول، ایرانسل، رایتل و ...) و شرکت‌هایی که مبادرت به نصب دکل و اجاره آن به اپراتورها می‌نمایند، با ضریب 60 درصد محاسبه و وصول خواهد شد

تبصره ۵: در صورت تأخیر بیش از دو ماه در پرداخت بهموقع مبلغ اجاره‌ها، به ازای هرماه تأخیر، ۱/۵ درصد مبلغ باقیمانده بهعنوان وجه التزام تأخیر باید از سوی بهره‌بردار پرداخت گردد.

تبصره ۶: بهره‌برداران و اپراتورها می‌باید جهت نصب و بهره‌برداری از تجهیزات رو سطحی از جمله کافو و ... در نقاط مختلف شهر به ازای هر مترمربع در ماه، مبلغ ۱,۲۶۹,۶۰۰ ریال (یک میلیون و دویست و شصت و نه هزار و شش صد ریال) بهعنوان اجاره‌ها به سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تبریز پرداخت نمایند. (متراژ کمتر از یک مترمربع، یک مترمربع محاسبه خواهد شد). در ضمن هرگونه تغییر در ابعاد کافوهای موجود مستلزم اخذ مجوز می‌باشد.

۳-۳-۲- ساماندهی

با توجه به آثار بهداشتی، زیستمحیطی و فنی نصب انواع دکل‌ها و آنتن‌ها در محدوده و حریم شهر و بهمنظور جلوگیری از نابسامانی و در راستای تعریف ضوابط مربوطه، کلیه بهره‌برداران موظف می‌باشند به هنگام نصب هرگونه تجهیزات موضوع این ماده، آئین‌نامه اجرایی زیر را دقیقاً رعایت نمایند:

۱-۳-۲- الزامات عمومی و شهرسازی

۱-۱-۳-۲-۲- کلیه بهره‌برداران و اپراتورهای مخابراتی و ارتباطی باید برای نصب هر نوع دکل و آنتن از سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تبریز مجوز اخذ نمایند!

۲-۱-۳-۲-۲- نصب دکل و آنتن در رفوز وسط خیابان و تقاطع‌ها یا محل‌هایی که نیاز به اصلاح هندسی یا تعریض معبر دارند ممنوع است.

۳-۱-۳-۲-۲- در صورت ضرورت و عدم وجود فضای باز مناسب شهری برای نصب دکل، املاک تجاری و اداری اولویت دارند. دارا بودن پایان‌کار ساختمان جهت نصب دکل ضروری است.

۴-۱-۳-۲-۲- برای نصب آنتن بلندترین ساختمان در آن محیط با مدنظر قرار دادن طراحی شبکه دارای اولویت است و نصب آنتن در حیاط شخصی منازل و پیاده‌روها و پشت‌بام‌های فرسوده ممنوع است.

۵-۱-۳-۲-۲- صدور مجوز در کاربری‌های تأسیسات و تجهیزات شهری برابر ضوابط طرح تفصیلی با اخذ عوارض مربوطه بلامانع است.

۶-۱-۳-۲-۲- جانمایی و استقرار در منظر دید بناهای با هویت، تاریخی و ارزشمند سطح شهر ممنوع است.

۷-۱-۳-۲-۲- در جهت کاهش تعداد و ساماندهی دکل‌های موجود، مجوزهای احداث برای دکل‌ها با قابلیت بهره‌برداری همزمان ۳ اپراتور صادر خواهد شد.

۸-۱-۳-۲-۲- در صورت فراهم شدن شرایط share و عدم انتقال دکل توسط اپراتورها، ۵۰ درصد مازاد بر اجاره‌های سایت مذکور بهعنوان عدم تمکین محاسبه و وصول خواهد شد و بعد از اتمام مدت اجاره‌نامه سایت فوق، اجاره‌نامه آن تمدید نگردیده و جمع‌آوری خواهد شد.

۹-۱-۳-۲-۲- در صورت موافقت سازمان فناوری و share نمودن هر اپراتور با دکل اپراتور دیگر و در صورت عدم افزایش مساحت اجاره‌نامه، مبنای محاسبه آنتن‌های اپراتور میهمان برای دکل‌های ماکرو بر اساس پایه ۱۰ مترمربع فضا و برای دکل‌های میکرو بر اساس پایه یک مترمربع وطبق فرمول اجاره، محاسبه و اخذ خواهد شد و در صورت عدم اخذ موافقت کتبی سازمان فناوری مبنی بر share، اپراتور میزبان علاوه بر مبلغ اجاره، ۵۰ درصد مبلغ اجاره را بهعنوان جریمه پرداخت خواهد نمود.

۲-۳-۲- الزامات فنی

۱-۲-۳-۲-۲- ارائه استاندارد دکل و تأییدیه استحکام سازه و بنا از نظر توان سازه‌ای از سوی مهندسین ناظر دارای صلاحیت موضوعی در این مورد الزامی است.

۲-۲-۳-۲-۲- از آنجایی که دکل، آنتن و تجهیزات نصب شده احتمال برخورد صاعقه با ساختمان و فضای محل نصب را افزایش می‌دهد لذا سیستم برق‌گیر باید از نوع استاندارد پیش‌بینی و هدایت کابل‌های حامل جریان صاعقه از مسیرهای مطمئن و امن صورت گیرد.

۳-۳-۲- الزامات منظر شهری

۱-۱-۳-۲-۲- کلیه بهره‌برداران و اپراتورهای مخابراتی و ارتباطی باید برای نصب هر نوع دکل و آنتن از سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تبریز مجوز اخذ نمایند.^۱

^۱ ماده ۱۰۳ قانون شهرداری مصوب ۱۳۴۵ و دادنامه شماره ۲۰۹ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری به تاریخ ۱۳۹۵/۳/۱۸

- ۲۲-۳-۲-۲- ارائه طرح سه بعدی و طرح منظر مناسب و یکپارچه دکل و تجهیزات مخابراتی و ارتباطی و کافو توسط اپراتورها و کاربران قبل از نصب و تأیید آن توسط سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تبریز الزامی است.
- ۲۲-۳-۲-۳- تناسی ارتفاع و حجم آنتن در محیط پیرامونی باید لحاظ شود.
- ۲۲-۳-۴- استفاده از رنگهای خنثی برای سازه و تجهیزات مربوطه الزامی است.
- ۲۲-۳-۵- کابل‌ها و سیم‌های مربوطه از نمای عمومی حذف و زیباسازی اجرای آن با در نظر گرفتن نحوه استقرار آنتن و ملحقات مربوطه ضروری است.

۴-۳-۲- الزامات زیست محیطی

- ۲۲-۳-۱- مکان‌بایی دکل‌ها حتی‌الامکان باید در محل‌های کم تراکم شهر، دارای حریم سبز، دور از بیمارستان‌ها، مراکز پژوهشی، مراکز آموزشی و اماكن مسکونی انجام گیرد.
- ۲۲-۳-۲- نصب حفاظه‌های اینمی اطراف دکل و علائم هشداردهنده اعم از خطر برق‌گرفتگی و غیره و درج تابلوی مشخصات شامل نام شرکت و شماره تلفن، توسط بهره‌برداران ضروری است.
- ۲۲-۳-۴- ضوابط و مقررات سایر سازمان‌ها و ارگان‌های مربوطه، تکمیل‌کننده این ضوابط خواهد بود.
- ۲۲-۴-۳- مسئولیت اجرای این ماده بر عهده سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تبریز است.

۴-۲- عوارض صدور مجوز احداث تأسیسات شهری:

کلیه بهره‌برداران حقوقی قبل از اقدام به احداث تأسیسات شهری از جمله دکل‌هاو پست‌های مخابراتی، ترانسفورماتور، پست برق، پیلار و ... باید از سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تبریز مجوز اخذ و یکبار نسبت به پرداخت عوارض صدور مجوز مطابق جدول زیر اقدام نمایند:

جدول شماره ۲۴- عوارض صدور مجوز احداث تأسیسات شهری

ردیف	عنوان تأسیسات شهری	مبلغ (ریال)
۱	دکل مخابراتی ماکرو	۶۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	دکل مخابراتی ایزی ماکرو	۴۲,۰۰۰,۰۰۰
۳	دکل مخابراتی میکرو، تکرارکننده و سایر آنتن‌های ارتباطی	۳۰,۰۰۰,۰۰۰
۴	پست مخابراتی	۲,۴۰۰,۰۰۰
۵	کافوی مخابراتی	۱۲,۰۰۰,۰۰۰
۶	پست برق	۱۲,۰۰۰,۰۰۰
۷	پست کمپکت برق	۶۰,۰۰۰,۰۰۰
۸	ترانسفورماتور زمینی	۲۴,۰۰۰,۰۰۰
۹	ترانسفورماتور هوایی	۱۲,۰۰۰,۰۰۰
۱۰	پیلار	۱۲,۰۰۰,۰۰۰

ماده ۲۳- عوارض تبلیغات شهری به غیر از تابلوهای معرفی

تعاریف

- ۱- تبلیغات: پیکره، نوشته، پیام، آرم و نشانه‌ای که به نحوی از اندیشه برای معرفی هر نوع کالا یا ارائه خدمات یا بهمنظور انتقال پیام مشخصی در محدوده و حریم شهر نصب یا ارائه و در معرض دید عموم قرار داده می‌شود.
- ۲- تبلیغات شهری: عبارت است از کلیه تبلیغات اعم از دیواری، پارچه‌ای، فلزی، رایانه‌ای، متحرک و ... که بهمنظور معرفی یا تبلیغ کالا، خدمات و هر نوع فعالیتی که برای اطلاع‌رسانی و اعلان عمومی در سطح شهر و اماكن عمومی مورداستفاده و بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

^۱ ماده ۱۰۳ قانون شهرداری مصوب ۱۳۴۵ و دادنامه شماره ۲۰۹ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری به تاریخ ۱۳۹۵/۳/۱۸

^۲ نامه شماره ۱۶۶۴۷۲ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۱ وزارت کشور

۳- تابلو: پیکره یا سازه به منظور انتقال پیام.

۱-۳- تابلو معرفی مشاغل: صرفاً به تابلوهایی گفته می‌شود که فقط جنبه معرفی کسب و حرفه مالک را دارد و فاقد هرگونه نماد (آرم)، نام و نشانه‌ای از محصولات و کالاهای تجاری باشد.

۲-۳- تابلوی محیطی: کلیه تابلوهای منصوبه با مشخصات غیر از بند ۳-۱ (فوق) جزء تابلوهای محیطی می‌باشد.

۳-۳- هر نوع نمایشگر الکترونیکی (اعم از تلویزیون شهری و...) به کار رفته برای تبلیغات شهری در روز یا شب که حاوی انتقال پیام در قالب تصویر و گرافیک القاء شود نمایشگر الکترونیکی نامیده می‌شود.

۴-۳- بیلبورد: تابلوهایی با سطح تبلیغ بیش از ۲۴ مترمربع که در فضاهای شهر نصب می‌شود

۵-۳- تابلوی فرهنگی و ترافیکی: تابلوهایی است که فقط دارای جنبه آموزش شهری و اطلاع‌رسانی باشد.

۱-۲۳- تابلوهایی که نیاز به مجوز نداشته و معاف از عوارض می‌باشند:

۱-۲۳-۱- تابلوهای موقت شناسنامه ساختمان‌های در حال احداث و تابلوهای هشداردهنده در ساختمان‌های در دست احداث با موضوعاتی مثل خطر سقوط مصالح، مشروط به عدم تبلیغ کالا و خدمات، بر اساس ضوابط و رعایت مبحث ۹ آیین‌نامه ملی مقررات ساختمان، بر اساس ضوابط اعلام شده در ابعاد به طول ۷۰ و عرض ۵۰ سانتی‌متر به صورت زرد نگ حاوی مشخصات ملک، مالک، مهندسین ناظر و مجری و منطقه شهرداری (بر اساس طرح ابلاغ شده از سوی سازمان سیما منظر)

۱-۲۳-۲- تابلوهای مطب و دفاتر کار حرفه پزشکی، طبق آیین‌نامه استانداردسازی تابلوها و سر نسخه‌های مؤسسات پزشکی، شاغلان حرفه پزشکی (موضوع بند ج ماده ۳ از فصل دوم قانون تشکیل سازمان نظام پزشکی مصوب ۱۳۸۳/۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی)، حداقل ۳ تابلو (مطابق محل فعالیت) - همچنین مؤسسات پزشکی و پیراپزشکی که جزئی از یک ساختمان را به خود اختصاص داده اند می‌توانند به تعداد مشابه مطب‌ها و دفاتر کار و به ابعاد ۷۰×۱۰۰ سانتی‌متر تابلو داشته باشند.

۱-۲۳-۳- تابلوی وکلای دادگستری به ابعاد ۷۰×۵۰ به شرط نصب در سر درب یا نمای ساختمان، زیر پنجره هر واحد (طبق نظر گروه کارشناسی سازمان)

۱-۲۳-۴- تابلوی دفاتر اسناد رسمی، طلاق، هر یک به تعداد ۲ عدد به ابعاد حداقل ۱۲۰×۸۰، ۲۴۰×۳۶۰، ۱۶۰×۲۴۰ سانتی‌متر منبعث از ابلاغیه قوه قضائیه است، به شرط نصب در سر درب ورودی ساختمان و یا نمای ساختمان به شرط رعایت مسایل اینمی بلامانع بوده، در غیر این صورت عوارض آن برابر این ماده محاسبه و اخذ خواهد شد.

۱-۲۳-۵- شیشه نویسی روی ویترین مغازه‌ها در صورتی که از ۲۵ درصد سطح شفاف ویترین تجاوز ننماید، در غیر این صورت عوارض طبق بند ۱ جدول شماره ۳۸ محاسبه خواهد شد.

۱-۲۳-۶- تابلوهای معرف تأسیسات زیربنای شهری و اماكن مربوط به آن‌ها نظیر تأسیسات آب و فاضلاب، برق، مخابرات، گاز

۱-۲۳-۷- تابلوهای نصب شده بر سر درب واحدهای دولتی، نهادها، نیروهای انتظامی و نظامی.

۱-۲۳-۸- تابلوهای نام مجتمع‌های مسکونی به شرط عدم تبلیغ کالاهای تجاری و نصب در سر درب.

۱-۲۳-۹- تابلو ناشران، فروشنده‌گان کتاب، نشریات و مطبوعات، مراکز فرهنگی، مذهبی، آموزشی و مهدکودک به تعداد یک عدد به شرط عدم تبلیغ و نصب شده بر سر درب به طول دهنده مجاز و به ارتفاع ۱۲۰ سانتی‌متر.

۱-۲۳-۱۰- هتل‌ها و مهمان‌سراها به شرط نصب در سر درب معاف از عوارض خواهند بود.

۱-۲۳-۱۱- به استناد آرا هیئت عمومی دیوان عدالت اداری کلیه واحدهای صنفی، صنعتی، تولیدی، توزیعی، خدماتی، اداری، بانک‌ها، مؤسسات مالی و اعتباری، صندوق‌های قرض‌الحسنه، شرکت‌ها، سازمان‌ها، ادارات دولتی، مؤسسات و دفاتر دولتی، عمومی، خصوصی و تعاونی، مساجد، حسینیه‌ها، خیریه‌ها، مؤسسات غیرانتفاعی، مراکز نظامی و انتظامی، مراکز مؤسسات وابسته به آن‌ها و همچنین مراکز علمی، پژوهشی، درمانی، بهداشتی و سایر موارد مشابه، تنها مجاز به نصب یک تابلوی شناسایی که معرف و مبین محل استقرار و فعالیت اماكن تجاری، اداری و مذهبی باشند و جنبه تبلیغاتی نداشته باشند و تابلوی نصب شده صرفاً در سر درب یا ورودی به طول دهنده مغازه و یا ورودی ساختمان محل استقرار با ارتفاع یک متر نصب شده باشد، شهرداری عوارضی از این بابت وصول نمی‌کند، لیکن صاحبان این قبیل مشاغل موظفاند در جهت

راعیت مقررات مربوط به ساماندهی، تنظیم، نصب و بهسازی تابلوهای سطح شهر قبل از نصب هرگونه تابلو از سازمان زیباسازی شهرداری تبریز مجوزهای لازم را اخذ نمایند^۱ در غیر این صورت عوارض طبق جدول شماره ۲۵ محاسبه و اخذ خواهد شد.

۲-۲۳- تابلوهایی که نیاز به مجوز داشته و مشمول پرداخت عوارض به شرح زیر است:

الف: فرمول محاسبه عوارض مربوط به ردیف ۱ و ۲ جدول شماره ۲۵ فضاهای تبلیغاتی صنوف: $a \times q \times p_d$

ب: فرمول محاسبه عوارض مربوط به ردیف های ۳ الی ۱۵ جدول شماره ۲۵ فضاهای تبلیغاتی: $a \times q \times p$

$$a = \text{مساحت تابلو به مترمربع}$$

$p_d = \text{ارزش معاملاتی تعديل شده اراضی محل نصب تابلو (برابر دفترچه دارایی)}$

$q = \text{ضریب (برابر جدول)}$

$p = \text{ارزش معاملاتی اراضی محل نصب تابلو (برابر دفترچه دارایی)}$

جدول شماره ۲۵- نحوه محاسبه عوارض تابلو

ردیف	نوع تابلو در سال ۱۳۹۹	q
۱	تابلوهای نصب شده بر رونما و دیوار جانبی تا ۲۴ مترمربع صرفاً جهت معرف شغل	۱/۶
۲	تابلوهای تجاری نصب شده در سر درب، رونما و دیوار جانبی که جنبه تبلیغاتی داردتا ۲۴ متر مربع تبلیغ کالای ایرانی	۰/۵
۳	تبلیغ کالای خارجی	۳/۲
۴	تبلیغ کالای مشترک	۲/۵
۵	مازاد تابلوهای صنوف - معرفی شغل (مازاد بر تبصره ۲۳-۱-۱)	۱
۶	تابلوهای روان (صرفاً نوشته و بدون تصاویر) به شرط نصب در سر درب، رونما (همراستا با نمای ساختمان)	۱۰
۷	نمایشگر الکترونیکی امور صنفی نمایشگر الکترونیکی تجاری (شرکت‌های تبلیغاتی) نمایشگر الکترونیکی مربوط به ادارات و سازمان‌ها (در صورت اکران تبلیغات تجاری برابر جدول ۲۵ عوارض محاسبه و اخذ خواهد شد)	۳۰ ۴۰ رایگان
۸	بیلبورد، تابلوهای پشت‌بام و کلیه تابلوهای تبلیغاتی (بیش از ۲۴ مترمربع، معرف شغل)	۳۰
۹	بیلبورد، تابلوهای پشت‌بام و کلیه تابلوهای تبلیغاتی (بیش از ۲۴ مترمربع، تابلو تجاری)	۳۵
۱۰	تابلوهای تجاری نصب شده در جایگاه‌های عرضه سوخت (پمپ بنزین و گاز و ...)	۷
۱۱	بالن‌های تبلیغاتی ایستاده بر حسب مساحت بالن (ارتفاع × قطر) روزانه	۱/۱۱
۱۲	بالن‌های تبلیغاتی در عرض خیابان بر حسب قطر بالن × عرض گذر محل نصب (روزانه)	۱/۱۳
۱۳	تبلیغات روی خودروهای سنتگین (روزانه) تبلیغات روی خودروهای نیمه سنتگین (روزانه) تبلیغات روی خودروهای سبک (روزانه) تبلیغات حجمی روی خودروهای سبک (روزانه) تبلیغات حجمی روی موتورسیکلت (روزانه)	۵۰,۰۰۰ ۳۰,۰۰۰ ۱۵,۰۰۰ ۲۰۰,۰۰۰ ۵۰,۰۰۰
۱۴	حرروف منصوب در نما بدون چهارچوب با لحاظ ارتفاع بلندترین حرف در طول کل حرروف	۱/۲
۱۵	اکران لوگو پروژکتور یا سیستم‌های لیزری هر مترمربع × ۱۵/۰۰۰ ریال × ۳۶۵ روز تقسیم بر ۴ (به علت امکان تبلیغ، صرفاً در شبها)	*

^۱- به استناد رای هیئت عمومی دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه ۴۰۷ و ۴۰۶ مورخ ۱۳۸۷/۶/۳ و همچنین به استناد دادنامه آرا هیئت تخصصی به شماره کلاسه پرونده ۱۴۰۹-۹۶ مورخ ۱۳۹۷/۹/۱۷

	(روزانه برای هر مترمربع) به شرطی که سبب خیرگی نگردد	
*	سازه خودرو هر سازه خودرو روزانه ۳۰۰,۰۰۰ ریال	۱۴
۴۰	سازه حجمی (سالانه) مساحت حجم	۱۵
$\frac{1}{4} \times 1/4$	تبلیغات بر روی کرکره	۱۶

تبصره ۱: در صورت عدم امکان نصب تابلوی شناسایی در سر درب، محل نصب تابلو با ابعاد تأیید شده صرفاً با نظر سازمان زیباسازی خواهد بود.

تبصره ۲: برای نمایندگی شرکت‌ها، کارخانجات، واحدهای تولیدی و موارد مشابه که دارای گواهی رسمی نمایندگی بوده معافیت از عوارض تابلو برای یک واحد نمایندگی معرفی شده شامل بوده و برای سایر دفاتر فروش یا نمایندگی برابر جدول شماره ۲۵ عمل خواهد شد.

تبصره ۳: ایجاد ایستایی مناسب و ایمنی تابلوهای تبلیغاتی و صنوف جهت نصب بر دیوار، پشت‌بام و سر درب و محوطه داخلی، بازارها، پاسارها و مراکز تجاری و غیره به عهده مالک و متقاضی است.

تبصره ۴: اکران لوگو پروژکتور و تبلیغات لیزری و نصب تابلوی نئون که موجب خیرگی یا اخلال در دید عابرین گردد، ممنوع می‌باشد.

تبصره ۵: کرکره نویسی جهت معرفی شغل برابر طرح تأییدی از سوی سازمان زیباسازی بلامانع است.

تبصره ۶: در صورت تبلیغات روی بدنه اتوبوس‌های شرکت واحد می‌باید تبلیغات نصب شده مانع دید مسافران از داخل اتوبوس نباشد مبنی بر این که در شیشه‌های اتوبوس‌ها هیچ‌گونه فعالیت تبلیغاتی انجام نگردد.

تبصره ۷: عوارض تابلو که بهصورت سالانه هست قابل محاسبه برای ماه و روز است.

تبصره ۸: عوارض تابلوهای نصب شده در پشت‌بام با رعایت ضوابط و مقررات ملی ساختمان نصب گردد درصورتی که تابلو تا ابعاد ۲۴ مترمربع باشد طبق جدول شماره ۲۶ و اگر بیش از ۲۴ متر باشد طبق بند ۶ جدول شماره ۲۵ محاسبه خواهد گردید.

فرمول محاسبه عوارض فضاهای تبلیغاتی:

$$a = \text{مساحت تابلو به مترمربع}$$

$$q = \text{ضریب (برابر جدول)}$$

$$p = \text{ارزش معاملاتی اراضی محل نصب تابلو (برابر دفترچه دارایی)}$$

جدول شماره -۲۶ - عوارض تابلوهای پشت‌بام

بعاد	سالانه	اعداد	صروف	تجاري
تا اندازه ۶ مترمربع	سالانه	۴P	۴P	۵P
بیش از ۶ مترمربع تا ۱۲ مترمربع	سالانه	۵P	۵P	۶P
بیش از ۱۲ مترمربع تا ۲۴ مترمربع	سالانه	۶P	۶P	۷P

تبصره ۹: صدور مجوز برای تابلوهای پشت‌بام در راستای رعایت دستورالعمل طراحی، کنترل و اجرای نماهای شهری صرفاً در موارد خاص طبق نظر کمیته تبلیغات شهری سازمان صورت می‌پذیرد.

تبصره ۱۰: برای مغازه‌های یک طبقه، تابلوی شناسایی نباید بالاتر از بام مغازه قرار گیرد.

تبصره ۱۱: برای ساختمان‌های دوطبقه یا بیشتر تابلو باید به گونه‌ای نصب شود که مزاحم نما و پنجره‌های ساختمان فوقانی نباشد.

تبصره ۱۲: نصب هرگونه تابلو عمود بر ساختمان و معبر عمومی شامل خیابان و پیاده‌رو، ممنوع است.

تبصره ۱۳: در صورتی که در تبلیغات محیطی و مشاغل با استفاده از ابزارها و تکنولوژی‌های تبلیغاتی جدید که در این ماده پیش‌بینی نشده است درخواست یا نصب گردد، به شرط تأیید و تصویب آن در کمیته تبلیغات شهری سازمان عوارض آن، با یکی از ردیف‌های مندرج در این ماده تطبیق، محاسبه و اخذ خواهد شد.

تبصره ۱۴: مالک مغازه ملزم است در صورت تغییر صنف تابلوی نصب شده قبلی را برچیند در غیر این صورت شامل عوارض می‌باشد و نسبت به نوع تابلو طبق جدول شماره ۲۵ محاسبه خواهد شد.

تبصره ۱۵: مغازه‌های مستقر در داخل مجموعه‌های تجاری و یا خدماتی و پاسازه‌ها مجاز به استفاده از تابلو در نمای بیرون ساختمان نمی‌باشند.

تبصره : تابلوها و نمایشگرهای الکترونیکی که در محیط‌های سرپوشیده عمومی و محوطه‌های خصوصی مانند: (ترمینال‌های مسافربری، سالن فرودگاه‌ها و راه‌آهن و مترو)، عمومی و یا محل‌های مسقف (مانند بازارهای مسقف، پاسازه‌ها) و محل‌های روباز (همانند شهربازی‌ها) و پارکینگ های عمومی مرکز خرید نصب گردد نیز مشمول بند ۲-۲۳ این ماده است و مطابق بندهای مربوطه نسبت به محاسبه و وصول یک‌دوم (۱/۲) عوارض (در صورت عدم رعایت استاندارد تعریف شده) اقدام خواهد شد.

تبصره ۱۷: در تابلوهای چندوجهی مساحت کل وجهها در محاسبه عوارض لحاظ خواهد شد.

تبصره ۱۸: مکان‌های مجاز استفاده از فضاهای تبلیغاتی (بیلبورد، تلویزیون شهری و غیره) مطابق طرح جامع و تفصیلی و با تائید کمیته تبلیغات شهری تعیین می‌شود.

تبصره ۱۹: سازمان سیما منظر- زیباسازی به استناد بند ۲۷ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها و همچنین طبق مبحث بیست مقررات ملی ساختمان مکلف است برای آن عده از واحدهای صنفی، تولیدی، توزیعی و غیره که دارای تابلوهای غیرمجاز و یا بدون مجوز نصب می‌باشند، اختارهایی با اعطای مهلت ۱۵ روزه ارسال تا واحد صنفی نسبت به جمع‌آوری تابلو اقدام نمایند، در صورت عدم همکاری شهرداری رأساً نسبت به جمع‌آوری اقدام نموده و بهای خدمات جمع‌آوری آن برابر فاکتورهای هزینه شده بعلاوه ۲۰ درصد هزینه بالاسری محاسبه و در حساب واحد صنفی و مؤدى اعمال خواهد شد.

تبصره ۲۰: از زمان تصویب و ابلاغ تعریفه عوارض محلی سال ۱۳۹۹، توسعه فضای تبلیغاتی و یا حذف آن در راستای ساماندهی تبلیغات شهری و بر اساس طرح جامع و تفصیلی مصوب شهر بوده و رعایت آن توسط شهرداری‌های مناطق و سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته الزامی است.

تبصره ۲۱: هرگونه تابلو تبلیغاتی که در داخل ملک شخصی مشرف به معابر عمومی باشد، مشمول قوانین مربوط به اخذ مجوز و عوارض طبق ماده ۲۳ بوده و مالک بايستی مجوز از سازمان زیباسازی اخذ نماید.

تبصره ۲۲: هرگونه محاسبه عوارض تابلوهای مفاد این ماده می‌باید در نرم افزار مربوطه محاسبه و منجر به صدور پیش‌آگهی گردد، ضمناً صدور پیش‌آگهی و محاسبات به صورت دستی ممنوع می‌باشد.

تبصره ۲۳: در صورت پرداخت عوارض به صورت نقدی در سال جاری و در سه‌ماهه اول ۳۰ درصد، در سه‌ماهه دوم ۲۵ درصد و در سه‌ماهه سوم ۲۰ درصد و در سه‌ماهه چهارم ۱۵ درصد کاهش مبنای عوارض این ماده اعمال خواهد شد. ضمناً کاهش مینا شامل بدھی سال‌های قبلی و کانون‌ها و شرکت‌های تبلیغاتی طرف قرارداد نیست.

تبصره ۲۴: در صورت نصب تابلوهای تبلیغاتی حجمی، محاسبه بر اساس بیلبورد و با محاسبه مساحت حجم تابلو اقدام خواهد شد.

تبصره ۲۵: هرگونه دیوارنویسی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی ممنوع است در صورت مشاهده به ازای هر مترمربع مبلغ ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال از بابت جریمه اکران از ذینفع اخذ و به حساب سازمان سیما منظر- زیباسازی واریز خواهد شد و نسبت به پاک‌سازی اقدام خواهد شد.

تبصره ۲۶: چسباندن هرگونه برچسب یا تراکت‌های تبلیغاتی در فضاهای و مبلمان شهری ممنوع بوده در صورت مشاهده روزانه مبلغ ۲۵۰,۰۰۰ ریال از بابت جریمه اکران اخذ خواهد شد.

تبصره ۲۷: در صورت جمع‌آوری تابلوها و داربست‌های غیرمجاز و بدون مجوز که توسط شهرداری تبریز از سطح شهر جمع‌آوری و انبار می‌گردد، هزینه انبار و نگهداری روزانه مبلغ ۵,۰۰۰ ریال به ازای هر مترمربع محاسبه و اخذ خواهد شد و در صورت عدم مراجعت صاحب تابلو اگر قیمت انبار کردن به طور کلی بیش از مبلغ کل اجناس باشد کلیه موارد به نفع شهرداری مصادره خواهد شد.

تبصره ۲۸: وصول عوارض و واگذاری هرگونه تبلیغاتی اعم از محیطی و مشاغل به منظور مدیریت واحد تبلیغات شهری بر عهده سازمان سیما منظر- زیباسازی است و شهرداری‌ها و مناطق و شرکت‌ها و سازمان‌های تابعه (به جز شرکت واحد و شرکت بهره‌برداری (مترو)) حق واگذاری و بهره‌برداری از منافع آن را ندارند و هرگونه واگذاری و وصول به عنوان تخلف محسوب می‌شود.

تبصره ۲۹: متولی تبلیغات شهری سازمان سیما منظر- زیباسازی شهرداری است و تمامی سازمان‌ها و شرکت‌های وابسته، می‌باید عقد قرارداد و کلیه امور مرتبط با فضاهای تبلیغاتی اختصاصی سازمان منظر- زیباسازی شهرداری این مصوبه، مدیریت در حوزه تبلیغات خارج از سازمان سیما منظر- زیباسازی ممنوع است.

تبصره ۳۰: نورپردازی تابلوها بر اساس استانداردهای ملی و زیستمحیطی و ترافیکی بوده و نباید به گونه‌ای باشد که موجب اختلال ترافیکی، آزادگی و ایجاد مزاحمت برای همسایگان و منازل هم‌جوار شود.

تبصره ۳۱: در مورد نصب تابلو در نمای ساختمان‌ها با در نظر گرفتن ضوابط تعیین شده در دستورالعمل طراحی کنترل و اجرای نماهای شهری تبریز اقدام خواهد شد.

تبصره ۳۲: استفاده از سطوح فضای سیز، حاشیه خیابان، پیاده راه جهت قرارگیری هرگونه تابلو ممنوع است.

تبصره ۳۳: نصب پایلوت‌های حجمی در پیاده رو و فضاهای عمومی ممنوع می‌باشد به شرط نصب در داخل محوطه طبق جدول شماره ۲۵ اقدام و مجوز صادر خواهد شد.

ماده ۲۴ – بهای خدمات پسماند

به استناد مواد ۸، ۷ قانون مدیریت پسماند^۱ و آئین نامه اجرایی آن^۲ و دستورالعمل نحوه تعیین بهای خدمات مدیریت پسماند عادی شهر^۳ شهرداری تبریز مکلف است نسبت به وصول بهای خدمات پسماندهای شهری از کلیه واحدهای مسکونی و غیرمسکونی به شرح زیر اقدام نماید.

۱- بهای خدمات پسماند ادارات، شرکت‌های دولتی، بانک‌ها، مؤسسات مالی و اعتباری، منازل مسکونی و آپارتمانی به شرح جدول زیر و فرمول دستورالعمل تعیین بهای خدمات محاسبه و اخذ خواهد شد.

جدول شماره ۲۷- بهای خدمات پسماند

ردیف	عنوان محل	مبلغ و رابطه عوارض بهای خدمات شهری و سایر	درصد تعلق بهای املاک (ریال)	میزان ارزش منطقه‌ای املاک (ریال)
۱	منازل مسکونی و آپارتمانی	۵۰	۲۰۰,۰۰۰	تا ۵۰
		۵۵	۲۰۰,۰۰۱	۳۰۰,۰۰۰
		۶۰	۳۰۰,۰۰۱	۴۰۰,۰۰۰
		۶۵	۴۰۰,۰۰۱	۵۰۰,۰۰۰
		۷۰	۵۰۰,۰۰۱	۵۰۰,۰۰۰ به بالا
		مطابق بند ۲ قسمت ب ماده ۶ دستورالعمل اخذ بهای خدمات پسماند عادی شهر		
۲	ادارات، مراکز و مؤسسات آموزشی، شرکت‌های دولتی،	مطابق بند ۱ قسمت ب ماده ۶ دستورالعمل اخذ بهای خدمات پسماند عادی شهر		
۳	بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری			

^۱ مبحث ۲۰ مقررات ملی ساختمان

^۲ مصوب ۱۳۸۳/۰۲/۲۰ مجلس شورای اسلامی

^۳ مصوب ۱۳۸۴/۰۵/۰۵ هیئت وزیران

^۴ ابلاغی وزیر کشور به شماره ۳/۹۵۲۲۵/۳ به تاریخ ۱۳۸۵/۰۷/۱۷

۲-۲۴- بهای خدمات پسمند عادی شده بیمارستانی بر اساس فرمول زیر محاسبه و توسط سازمان مدیریت پسمند وصول خواهد شد.

$$Z=N*K*T*C$$

بهای خدمات مدیریت پسمند های عادی شده بیمارستانی

تعداد تخت هر بیمارستان

(میانگین = ۳ کیلوگرم) میانگین تولید زباله روزانه بر حسب کیلوگرم برای هر تخت به همراه کادر بیمارستانی و عوامل همراه و ...

T=۳۶۵ (تعداد روزهای سال)

C=میانگین هزینه خدمات سالانه به ازای هر کیلوگرم پسمند عادی شده بیمارستان

ضریب متغیر (C) مبلغ ۲,۳۶۰ ریال برای هر کیلوگرم تعیین می‌گردد.

تبصره ۱: بهای خدمات پسمند عادی شده مراکز بهداشتی و درمانی درمانگاه های عمومی و خصوصی، کلینیک ها، آزمایشگاه های تشخیص طبی، رادیولوژی ها و سایر مراکز مربوط به این نوع فعالیت، بعد از عادی سازی زباله ها بر اساس قبوض صادره از سوی سازمان مدیریت پسمند ها وصول خواهد شد، شهرداری مناطق موظفاند قبل از هر گونه پاسخگویی به خدمات درخواستی این قبیل مراکز بدوگاه مفاصا حساب از سازمان مدیریت پسمند ها را مطالبه کنند.

تبصره ۲: بیمارستان رازی و بیمارستان کودکان از پرداخت عوارض این ماده معاف هست.

۳-۲۴- بهای خدمات مدیریت پسمند صنوف طبق بند یک ردیف ب ماده ۶ دستورالعمل تعیین بهای مدیریت پسمند ۵۰ درصد عوارض کسب تعیین^۱ و وصول خواهد شد. ضمناً سازمان مدیریت پسمند شهر تبریز بهای خدمات پسمند واحد های صنفی و اداری پر زباله را مطابق بند ۱۵ - ۱۰ ماده ۱۵ این تعریفه محاسبه و وصول خواهد کرد.

۴-۲۴- به منظور ساماندهی مدیریت پسمند های ساختمانی و عمرانی بهای خدمات به شرح فرمول زیر توسط سازمان مدیریت پسمند قابل محاسبه و اخذ است.^۲

مدیریت پسمند می باید تمهیدات لازم برای آزادسازی معابر و عدم اشغال آن به وسیله مصالح و نخاله را اجرا و برخوردهای قانونی لازم را به عمل آورد.

$$C=A*B$$

Bهای خدمات پسمند قابل اخذ از مالک

A=میزان تناظر نخاله برآورده حاصل از تخریب ساختمان

ضریب (B) به مبلغ ۶۵۰۰ ریال بابت تولید هر یک تن نخاله تعیین می‌گردد.

ماده ۲۵- عوارض جابجایی و قطع اشجار^۳

به منظور حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درختان، قطع هر نوع درخت و یا نابود کردن آن به هر طریق در معابر، میدان ها، بزرگراه ها، پارک ها، باغات و محل هایی که به تشخیص شورای اسلامی شهر به صورت باغ شناخته شوند در محدوده و حریم شهرها بدون اجازه شهرداری و رعایت ضوابط مربوطه ممنوع است.

۱-۲۵- در اجرای تبصره ۳ ماده ۵ آئین نامه اصلاح قانون حفظ و گسترش فضای سبز شهرها برای جبران بخشی از خسارات واردہ به فضای سبز و درختان بهای خدمات تحت عنوان قطع درختان از طریق کمیسیون ماده ۷ آئین نامه مذکور بر حسب نوع درخواست مطابق ماده ۵ آئین نامه یا قطع غیرعمدی درختان مانند برخورد با اتومبیل و غیره از یک تا ۵ برابر به شرح جدول زیر تعیین می‌گردد که ۱۰۰ درصد درآمدهای حاصل از این بهای خدمات با تصویب هیئت مدیره سازمان پارک ها و فضای سبز به مصرف امور زیربنایی و گسترش فضای سبز خواهد رسید.

^۱ ماده ۱۳ قانون مدیریت پسمند ها - تبصره ۱ قسمت ب ماده ۶ دستورالعمل اخذ بهای خدمات پسمند های شهر

^۲ بر اساس دستورالعمل ابلاغی از سوی وزارت کشور

^۳ بند الف ماده یک و ماده ۸ قانون مدیریت پسمند

^۴ تبصره ۲ ماده ۸ آئین نامه قانون اصلاح حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها مصوب ۱۳۸۸

جدول شماره ۲۸- مبالغ جدول زیر علاوه ۵ برابر ارزش معاملاتی (MP) موضوع تبصره ۳ ماده ۶۴ قانون مالیات‌های مستقیم

۱- درخت با محیط بن تا ۳۰ سانتیمتر هر اصله ۴۵۷۵۰۰ ریال ۲- درخت با محیط بن از ۳۰ تا ۵۰ سانتیمتر علاوه بر مبلغ ۴۵۷۵۰۰ ریال به ازای هر سانتیمتر مازاد بر ۳۰ سانتیمتر ۹۱۵۰۰ ریال ۳- درخت با محیط بن از ۵۰ تا ۱۰۰ سانتیمتر علاوه بر مبلغ ۲۲۸۷۵۰۰ ریال به ازای هر سانتیمتر مازاد بر ۵۰ سانتیمتر ۱۸۳۰۰۰ ریال ۴- درخت با محیط بن بیش از ۱۰۰ سانتیمتر علاوه بر مبلغ ۱۱۴۳۴۵۰۰ ریال به ازای هر سانتیمتر مازاد بر ۱۰۰ سانتیمتر ۲۷۴۵۰۰ ریال	۱-۱- درختان استثنای
۱- درخت با محیط بن تا ۳۰ سانتیمتر هر اصله ۴۱۲۵۰۰ ریال ۲- درخت با محیط بن از ۳۰ تا ۵۰ سانتیمتر علاوه بر مبلغ ۴۱۲۵۰۰ ریال به ازای هر سانتیمتر مازاد بر ۳۰ سانتیمتر ۸۲۵۰۰ ریال ۳- درخت با محیط بن از ۵۰ تا ۱۰۰ سانتیمتر علاوه بر مبلغ ۲۰۵۸۰۰۰ ریال به ازای هر سانتیمتر مازاد بر ۵۰ سانتیمتر مبلغ ۱۶۵۰۰۰ ریال ۴- درخت با محیط بن بیش از ۱۰۰ سانتیمتر علاوه بر مبلغ ۱۰۲۹۰۰۰ ریال به ازای هر سانتیمتر مازاد بر ۱۰۰ سانتیمتر به مبلغ ۲۴۷۵۰۰ ریال	۱-۲- درختان غیر مشمر
۱- درخت با محیط بن تا ۳۰ سانتیمتر هر اصله ۳۶۴۰۰۰ ریال ۲- درخت با محیط بن از ۳۰ تا ۵۰ سانتیمتر علاوه بر مبلغ ۳۶۶۰۰۰ ریال به ازای هر سانتیمتر مازاد بر ۳۰ سانتیمتر مبلغ ۷۳۵۰۰ ریال ۳- درخت با محیط بن از ۵۰ تا ۱۰۰ سانتیمتر علاوه بر مبلغ ۱۸۳۰۰۰ ریال به ازای هر سانتیمتر مازاد بر ۵۰ سانتیمتر مبلغ ۱۴۶۲۵۰ ریال ۴- درخت با محیط بن بیش از ۱۰۰ سانتیمتر علاوه بر مبلغ ۹۱۵۰۰۰۰ ریال به ازای هر سانتیمتر مازاد بر ۱۰۰ سانتیمتر به مبلغ ۲۱۹۷۵۰ ریال	۲-۲
۱- درخت با محیط بن تا ۳۰ سانتیمتر هر اصله ۳۶۴۰۰۰ ریال ۲- درخت با محیط بن از ۳۰ تا ۵۰ سانتیمتر علاوه بر مبلغ ۳۶۶۰۰۰ ریال به ازای هر سانتیمتر مازاد بر ۳۰ سانتیمتر مبلغ ۷۳۵۰۰ ریال ۳- درخت با محیط بن از ۵۰ تا ۱۰۰ سانتیمتر علاوه بر مبلغ ۱۸۳۰۰۰ ریال به ازای هر سانتیمتر مازاد بر ۵۰ سانتیمتر مبلغ ۱۴۶۲۵۰ ریال ۴- درخت با محیط بن بیش از ۱۰۰ سانتیمتر علاوه بر مبلغ ۹۱۵۰۰۰۰ ریال به ازای هر سانتیمتر مازاد بر ۱۰۰ سانتیمتر به مبلغ ۲۱۹۷۵۰ ریال	۳-۱- درختان مشمر
۱- درخت با محیط بن تا ۳۰ سانتیمتر به مبلغ ۳۲۰۲۵۰ ریال ۲- درخت با محیط بن از ۳۰ تا ۵۰ سانتیمتر علاوه بر مبلغ ۳۲۰۲۵۰ ریال به ازای هر سانتیمتر مازاد بر ۳۰ سانتیمتر مبلغ ۶۴۵۰۰۰ ریال ۳- درخت با محیط بن از ۵۰ تا ۱۰۰ سانتیمتر علاوه بر مبلغ ۱۶۰۰۵۰۰ ریال به ازای هر سانتیمتر مازاد بر ۵۰ سانتیمتر مبلغ ۱۲۷۵۰۰۰ ریال ۴- درخت با محیط بن بیش از ۱۰۰ سانتیمتر علاوه بر مبلغ ۸۰۰۴۰۰۰ ریال به ازای هر سانتیمتر مازاد بر ۱۰۰ سانتیمتر به مبلغ ۱۹۲۰۰۰۰ ریال	۳-۲

تبصره ۱: هرگونه هرس و سر برداری منوط به اجازه سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری خواهد بود.

تبصره ۲: بهای خدمات جابجایی درختان معادل ۸۰ درصد بهای خدمات قطع درختان تعیین می‌گردد.

تبصره ۳: در محاسبه میزان بهای خدمات قطع یا جابجایی درختان، شاخص حداقل محیط بن برای درختان نارون، بلوط، چنار، گردو و سوزنی برگان ۳۰ سانتیمتر ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۴: بهای خدمات درخواست هرس درختان که توسط سازمان پارک‌ها انجام می‌شود یا هرس خودسرانه معادل ۵۰ درصد بهای خدمات قطع درختان (جدول فوق) خواهد بود.

۲-۲-۲۵- بهای خدمات تخریب فضای سبز به شرح زیر است:

۱- حذف چمن هر مترمربع مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ ریال

۲- گیاهانی که به صورت ردیفی کاشته می‌شوند هر متر طولی ۶۰۰,۰۰۰ ریال

۳- گل‌های فصلی هر مترمربع مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ ریال

۴- درختچه‌های بالای ۵ سال همانند درخت غیر مشمر درجه ۲ محاسبه خواهد شد.

۳-۲۵- بهای خدمات سرویس بهداشتی استاندارد به ازای هر نفر مبلغ ۵,۰۰۰ ریال در سطح پارک‌های شهر تعیین می‌گردد.

۴-۲۵- بهای خدمات ورودیه پارک ائل گلی به شرح جدول زیر تعیین می‌گردد.

۵-۲۵- این بهای خدمات در صورتی قابل اعمال است که سیستم هوشمند در این راستا اجرا گردد.

۷-۲۷- بهای خدمات ورود خودرو به باسکول میدان بزرگ:

جدول شماره ۴۰- بهای خدمات ورود خودرو به باسکول میدان بزرگ

نوع تعرفه با بهاء خدمات	بهای توزین
وانتبار، نیسان	۲۵,۰۰۰
کامیون، شش چرخ	۴۸,۰۰۰
خاور (۳ تن)	۴۵,۰۰۰
د چرخ	۵۲,۰۰۰
تریلی	۶۵,۰۰۰

۸-۲۷- بهای خدمات خودروهای توقيفي سد معبر وانتبارهای فروشنده‌گان میوه و سایر محصولات:

جدول شماره ۴۱- بهای خدمات خودروهای توقيفي سد معبر

تعداد دفعات تخلف	مبلغ (به ریال)
بار اول	۲,۴۰۰,۰۰۰ ریال
بار دوم	۶,۰۰۰,۰۰۰ ریال
بار سوم	۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۹-۲۷- بهای خدمات بازار در عصر بازارها و شب بازارها

بهای خدمات بهره‌برداری از بازار روز و شب به منظور ساماندهی دستفروش‌ها در محل به ازای هر روز برای غرفه مسقف مبلغ ۱۰۰,۰۰۰ ریال و غیر مسقف به ازای هر روز مبلغ ۵۰,۰۰۰ ریال محاسبه و اخذ خواهد شد.

۱۰-۲۷- اخذ بهای خدمات در هفته بازارها

درصورتی که سازمان مبادرت به ایجاد هفته بازار نماید از تمامی فروشنده‌گان مبلغ ۱۰۰,۰۰۰ ریال و فروشنده‌گان مواد غذایی و نوشیدنی مبلغ ۲۰۰,۰۰۰ ریال روزانه به عنوان بهای خدمات اخذ خواهد نمود.

۱۱-۲۷- تعیین بهای خدمات غرفه‌ها، کانکس‌ها و کیوسک‌های در اختیار سازمان میادین و ساماندهی مشاغل شهری با هیئت ارزیابی خواهد بود که اعضای آن توسط شهردار انتخاب می‌گردد.

۱۲-۲۷- اخذ بهای خدمات جمع‌آوری کانکس و کیوسک‌ها

بهای خدمات جمع‌آوری دکه و کانکس‌های غیرمجاز و بدون مجوز (هزینه جرثقیل، جمع‌آوری وسایل، سیم‌کشی، نگهداری) ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۱۳-۲۷- اخذ بهای خدمات از بابت کانکس، خودروهای سیار ATM

۱- استفاده از معابر عمومی جهت ایجاد نت بانک (مانند نت شهر) با بررسی و صدور مجوز توسط هیئت‌مدیره سازمان با قیمت هیئت ارزیابی

۲-۱۳-۲۷- بهای خدمات اجاره خودروهای ATM از معابر عمومی خیابان‌ها، پارک‌ها و ... با بررسی و صدور مجوز توسط هیئت‌مدیره سازمان با قیمت هیئت ارزیابی

۱۴-۲۷- بهای خدمات از بابت برپایی نمایشگاه‌های موقت.

بهای خدمات ایجاد غرفه‌های موقت برای بربایی نمایشگاه فروش انواع لوازم زندگی اعم از میوه و خشکبار و موارد مشابه بر اساس ارزش منطقه‌ای و با قیمت‌گذاری هیئت ارزیابی در سال ۱۳۹۹ ۱۳۹۹ خواهد بود و ایجاد نمایشگاه کتاب رایگان می‌باشد.

تبصره- در نمایشگاه‌های صنایع دستی ۳۰ درصد بهای خدمات اخذ خواهد شد.

۱۵-۲۷- بهای خدمات از اغذیه‌فروشان خودروهای سیار

بهای خدمات پهنه‌برداری از خودروهای سبک و سنگین جهت ساماندهی اغذیه فروشی‌های سیار در سطح شهر (فلالف، فست فود، ساندویچ سرد و گرم، کافی شاپ، ماشین‌های سیار نان باگت، غذای سنتی و موارد مشابه) پس از اخذ مجوز از سوی مرکز بهداشت بابت هر روز برای خودروهای سبک ۳۰۰,۰۰۰ ریال و خودروهای سنگین و نیمه سنگین ۵۰۰,۰۰۰ ریال اخذ گردد. ضمناً محل و ساعت استقرار آن‌ها توسط سازمان میادین خواهد بود. (به‌غیراز مکان‌های گردشگری)

۱۶-۲۷- بهای خدمات خسارت ناشی از تخلیه و انبار و فروش بار در محوطه میدان و مسدود نمودن مسیر تردد به هر عنوان توسط مغازه‌دار یا رانندگان خودرو به ازا هر روز ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال اخذ خواهد شد. (اجرای این بند بعد از تصویب شیوه‌نامه مربوطه خواهد بود که شیوه‌نامه حداکثر تا اردیبهشت‌ماه می‌باید ارائه و تصویب گردد).

ماده ۲۸- بهای خدمات آرامستان‌ها

۱-۲۸- برای تأمین منابع مالی سازمان نسبت به انجام هزینه‌های لازم منجمله، نگهداری و توسعه فضای سبز، انجام پروژه‌های عمرانی، نگهداری و توسعه قبور، پرداخت حقوق کارکنان و سایر هزینه‌های لازم، بهای خدمات به شرح زیر تعیین و اعلام می‌گردد.

جدول شماره ۴۲- بهای خدمات آرامستان

۱	خدمات حمل میت: (از سطح شهر به آرامستان ۵۰۰,۰۰۰ ریال - از سهراهی اهر و کرج ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال- به حومه شهر به ازای هر کیلومتر ۱۷,۰۰۰ ریال- تشیع شهری ۷۵۰,۰۰۰ ریال)
۲	خدمات خودروی تشریفات در صورت درخواست (داخل سازمان ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال - خارج سازمان ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال)
۳	خدمات نوزاد: (تفسیل و تدفین ۵۰۰,۰۰۰ ریال - تفسیل بدون تدفین ۲۰۰,۰۰۰ ریال)
۴	خدمات بزرگسالان: (تفسیل و کفن و دفن ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال- تفسیل بدون تدفین ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال- تدفین بدون تفسیل ۸۰۰,۰۰۰ ریال)
۵	خدمات اعضای بدن: (تفسیل و تدفین ۶۰۰,۰۰۰ ریال- تفسیل بدون تدفین ۳۰۰,۰۰۰ ریال)
۶	خدمات فروش کفن: ۵۰۰,۰۰۰ ریال
۷	خدمات تابوت: (فروش تابوت ۱,۴۰۰,۰۰۰ ریال- اجاره تابوت تشریفاتی داخل سازمان در صورت درخواست ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال)
۸	خدمات بسته‌بندی جسد ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال- کاور ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۹	خدمات روی مزار: (نصب سنگ متوفی ۸۰۰,۰۰۰ ریال - نصب سنگ قبور پیش‌فروش ۸۰۰,۰۰۰ ریال - شفت‌هربیزی با ملات و سیمان ۸۰۰,۰۰۰ ریال)
۱۰	خدمات سردخانه به ازای هر شب ۵۰۰,۰۰۰ ریال
۱۱	خدمات خاکسپاری: (تخریب قبر، شستشوی برانکارد، حمل متوفی ۲۰۰,۰۰۰ ریال - مداحی در صورت نیاز ۸۰۰,۰۰۰ ریال)
۱۲	صدور سند پیش‌فروش ۵۰۰,۰۰۰ ریال

ماده ۲۹- کرایه ناوگان حمل و نقل اتوبوس رانی و عوارض اکران در فضاهای تبلیغاتی شرکت واحد

۱-۲۹- کرایه

نظر به فعال بودن ناوگان اتوبوس رانی برای ارائه خدمات بهینه و مطلوب به شهروندان و توجه آن به نوسانات ارزی و افزایش قابل توجه قیمت اقلام و قطعات یدکی اتوبوس برای تعمیر و نگهداری اتوبوس و لزوم فعالیت بهینه اتوبوس‌ها در داخل خطوط درون شهری، بدین وسیله نرخ کرایه‌های ناوگان حمل و نقل اتوبوس رانی به شرح جدول زیر اعلام می‌گردد.

جدول شماره ۴۴- کرایه ناوگان حمل و نقل اتوبوس رانی

ردیف	خطوط	کرایه رند شده الکترونیکی به ریال
۱	خط BRT آبرسان - شریعتی	۶,۰۰۰
۲	خط BRT راه آهن - میدان بسیج	۱۰,۰۰۰
۳	خطوط شهری عادی درون شهری بخش خصوصی	۷,۵۰۰
۴	خطوط شهری سریع السیر بخش خصوصی	۱۲,۰۰۰
۵	خط حومه بخش خصوصی مایان	۱۳,۰۰۰
۶	خط حومه بخش خصوصی الوار	۱۳,۰۰۰
۷	خط حومه بخش خصوصی باسمنج	۱۳,۰۰۰
۸	خط حومه بخش خصوصی کجوار باغ معروف	۱۳,۰۰۰
۹	خط حومه بخش خصوصی آرپا دره سی	۱۳,۰۰۰
۱۰	خط حومه بخش خصوصی اصفهان	۱۳,۰۰۰
۱۱	خط حومه بخش خصوصی آناخاتون	۱۳,۰۰۰
۱۲	خط حومه بخش خصوصی کندرود	۷,۵۰۰
۱۳	خطوط حومه بخش خصوصی سردرود	۱۱,۰۰۰
۱۴	خط حومه بخش خصوصی سهند فاز ۱	۱۵,۰۰۰
۱۵	خط حومه بخش خصوصی سهند فاز ۲-۳	۱۶,۰۰۰
۱۶	خط بخش خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی	۱۲,۰۰۰

تبصره: درجهت حمل و نقل عمومی و تحقق شهر الکترونیک کارت های دانش آموزی، دانشجویی، سالخوردگان، معلولین و خبرنگاران مشمول ۳۰ درصد تخفیف نسبت به جدول فوق می باشد.

ماده ۳۱- عوارض ورود به محدوده طرح ترافیک

به منظور جبران عوارض ترافیکی و زیست محیطی ناشی از ورود خودروها به محدوده ترافیک شهر تبریز و نیز اعمال مدیریت هوشمند در محدوده فوق از طریق به کارگیری امکانات و تجهیزات لازم، عوارض ورود به محدوده طرح ترافیک در صورت تصویب طرح و اجرای آن در سال ۱۳۹۹ به شرح زیر از مقاضیان دریافت خواهد شد.

جدول شماره ۵۴- عوارض ورود به محدوده طرح ترافیک

ردیف	عوارض ورود به محدوده طرح ترافیک	مبلغ (ریال)
۱	ساکنین محدوده طرح ترافیک- سرویس‌های اتوبوس و مینی‌بوس شرکت واحد، جانبازان بالای ۵۰ درصد- معلولین ویلچری- بیماران خاص- خودروهای نظامی و انتظامی و خودروهای امدادی و خودروهای عملیاتی اورژانسی آتش‌نشانی	رایگان -
۲	تاكسي - ون تحت نظرارت سازمان تاكسيرانی (در حد ظرفیت مصوب)	۱,۵۰۰,۰۰۰
۳	سرویس ادارات، مدارس، خودروهای خدماتی (حمل پول، زباله، عملیاتی حوادث آب، برق و مخابرات) و پیکهای موتوری	۲,۵۰۰,۰۰۰
۴	خودروهای دولتی (پلاک قرمز) و خودرو مدیران ادارات دولتی و خودروهای نمایندگان مردم تبریز (شورای اسلامی و مجلس)	۳,۰۰۰,۰۰۰
۵	جانبازان ۲۵ تا ۵۰ درصد و خبرنگاران	روزانه هفتگی
۶	تاكسي تلفنی، اتوبوس و مینی‌بوس دربستی، خودروهای پلاک شخصی و استیجاری ادارات و نهادهای عمومی	۴۰,۰۰۰
۷	خودروهای حمل و نقل، بار دارای پروانه فعالیت از شهرداری (وانت و کامیونت خودروهای خدماتی دیگر شامل جرثقیل، تراک میکسر، آموزش رانندگی و ...)	۱۲۰,۰۰۰
۸	وسایط نقلیه شخصی و سهمیه آزاد ورود به محدوده	۷۰,۰۰۰
۹	هزینه صدور المثنی مجوز	۲۸۰,۰۰۰
		۱۰۰,۰۰۰
		۱۵۰,۰۰۰

ماده ۳۲- بهای خدمات مرکز کنترل و صدور مجوزهای ترافیکی

۱-۱-۳۲- بهای خدماتی مراکز کنترل ترافیکی

۱-۱-۱- بهای خدمات تصویری: کلیه خدماتی که از طریق مراکز کنترل ترافیک در پاسخ به استعلام‌های واردہ از مراکز اجرایی، قضایی، نظارتی یا درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی که با انجام بررسی‌های کارشناسی و فنی صورت می‌گیرد به شرح زیر است.

۱-۱-۱-۱- دریافت تقاضا و تکمیل پرونده مبلغ ۱۵۰,۰۰۰ ریال

۱-۱-۱-۲- تحويل و ارسال فایل تصویری به همراه پاسخ کتبی مبلغ ۷۵۰,۰۰۰ ریال

۱-۱-۲- بازدید و بررسی‌های فنی و کارشناسی در مورد استعلام‌های واردہ از مناطق، اشخاص حقیقی و حقوقی (نهادها، مؤسسات و ...) جهت بررسی دسترسی‌ها، عوارض سنجی ترافیکی مجتمع‌های بزرگ و مسکونی و تجاری، خدماتی جایگاه‌های عرضه سوخت، کارواش‌ها و نمایشگاه‌های اتومبیل و پارکینگ‌های تجمعی، مجوز نصب تابلوهای راهنمای و مجوزهای ترافیکی پروژه‌های ترافیکی و...

۱-۲-۱-۳۲- صدور مجوز پس از طی مراحل مبلغ ۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۱-۲-۲- طراحی تابلوها و صدور مجوز نصب تابلوها با ابعاد حداقل ۱/۵ مترمربع مبلغ ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال

۱-۲-۳- طراحی تابلوها و صدور مجوز نصب تابلوها با ابعاد بیش از ۱/۵ مترمربع مبلغ ۲,۵۰۰,۰۰۰ ریال

۲-۳۲- ارائه خدمات ترافیکی:

به شهرداری تبریز (معاونت حمل و نقل) اجازه داده می‌شود در چارچوب وظایف تعیین شده نسبت به ارائه خدمات مهندسی، فنی، ترافیکی (اعم از مطالعات طراحی و محاسباتی و ...) در قبال درخواست شرکت‌ها، نهادها، مؤسسات حقوقی و سایر شهرداری‌های استان و کشور در صورت ارائه (خدمات مهندسی، فنی، ترافیکی و اعم از مطالعات، طراحی و ...) نسبت به اخذ حق‌الزحمه بر اساس فهرست‌بها و مصوبه سازمان برنامه‌بودجه کشور و آنالیز نفر ماه اقدام نماید.

۳-۳۲- بهره‌برداری از پارکینگ‌های خصوصی در سطح شهر منوط به اخذ مجوز از سازمان ترافیک و نظارت سازمان به تمامی پارکینگ‌ها به شرح زیر خواهد بود.

۱-۳-۳۲- تا ۵۰ جایگاه خودرو ۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال به صورت سالانه

۲-۳-۳۲- از ۵۰ تا ۱۰۰ جایگاه خودرو ۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال به صورت سالانه

۳-۳-۳۲- بالای ۱۰۰ جایگاه خودرو ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال به صورت سالانه

ماده ۳۳- عوارض حاصل از اجرای طرح‌های ترافیکی LEZ

طبق آیین‌نامه اجرایی نحوه انجام معاینه فنی خودرو و ابلاغیه شماره ۳۰۶۰۷ مورخ ۱۹/۰۷/۱۳۹۳ سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور در صورت مشارکت در ساخت، راه‌اندازی، نصب تأسیسات و تجهیزات آزمون و ... شهرداری تبریز می‌تواند بر اساس میزان مشارکت خود از درآمد عملکرد مراکز اخذ نماید. لذا شهرداری تبریز می‌تواند بر اساس نیازمنجی به عمل آمده در محدوده شهر تبریز (حریم شهر) با رعایت آیین‌نامه مربوطه در صورت صدور مجوز برای مرکز معاینه فنی در کاربری غیر مرتبط (با استثنای کاربری فضای سبز و باغ) اقدام نماید، عوارض مشارکت را شامل عوارض صدور مجوز بهره‌برداری برای مراکز به مبلغ ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال اخذ و سالانه درصدی از عملکرد هر خط بر اساس توافق طرفین (حداقل ۵ درصد) را جهت فعالیت این مراکز اخذ نمایند.

تبصره- در راستای حمایت از سامانه حمل و نقل عمومی ۵۰ درصد کاهش مبنای محاسبه در عوارض معاینه فنی خودرو تاکسی‌های شهری اعمال خواهد شد.

ماده ۳۴- عوارض و بهای خدمات در سامانه حمل و نقل بار درون‌شهری

۱-۳۴- سازمان مدیریت حمل و نقل بار شهرداری تبریز، براساس وظایف و مأموریت‌های محوله، به استناد اساسنامه مصوب و در راستای مدیریت یکپارچه سامانه حمل و نقل بار درون شهری، شامل شناسایی، ساماندهی و نظارت و همچنین در اجرای دستورالعمل مدیریت حمل و نقل بار درون شهری، ابلاغی سازمان شهرداریها و دهیاری‌های وزارت کشور، اقدام به صدور پروانه و مجوز برای خودروها و شاغلین ناوگان حمل و نقل بار درون شهری خواهد نمود.

بهای خدمات ارائه شده توسط سازمان مدیریت حمل و نقل بار شهرداری تبریز بر اساس جدول ذیل دریافت خواهد گردید.

جدول شماره ۵۵- بهای خدمات در سامانه حمل و نقل بار درون شهری

مبلغ بر اساس ظرفیت وسیله نقلیه (ریال)							
ردیف.	عنوانین کلی مجوز صادره	مدت پروانه یا مجوز	برای مدت باقیمانده از اعتبار پروانه	مساوی و کمتر از ۳,۵ تن	بیشتر از ۶ تن	باری سیک (پیک موتوری، سه چرخه، مینی بار و ...)	
۱	صدر پروانه فعالیت وسیله نقلیه	یک ساله		۱/۸۰۰/۰۰۰	۲/۲۲۰/۰۰۰	۲/۷۰۰/۰۰۰	۵۵۰/۰۰۰
۲	تعویض، المثنی و تغییر پروانه فعالیت		برای مدت باقیمانده از اعتبار پروانه	۶۰۰/۰۰۰	۷۲۰/۰۰۰	۹۰۰/۰۰۰	۱۸۰/۰۰۰
۳	تمدید پروانه فعالیت	سالانه		۹۰۰/۰۰۰	۱/۰۸۰/۰۰۰	۱/۲۰۰/۰۰۰	۲۷۰/۰۰۰
۴	صدر پروانه اشتغال راننده	یک ساله		۷۲۰/۰۰۰	۱/۰۸۰/۰۰۰	۱/۵۰۰/۰۰۰	۲۱۰/۰۰۰
۵	تعویض، المثنی و تغییر پروانه اشتغال		برای مدت باقیمانده از اعتبار پروانه	۲۴۰/۰۰۰	۲۵۰/۰۰۰	۴۸۰/۰۰۰	۷۰/۰۰۰
۶	تمدید پروانه اشتغال	سالانه		۴۰۰/۰۰۰	۶۰۰/۰۰۰	۷۲۰/۰۰۰	۱۲۰/۰۰۰
۷	اصلاح پروانه اشتغال (صادره از شهر دیگر)	-		۸۰۰/۰۰۰	۱/۵۰۰/۰۰۰	۲/۰۰۰/۰۰۰	۲۴۰/۰۰۰
۸	اصلاح پروانه فعالیت (صادره از شهر دیگر)	-		۴۰۰/۰۰۰	۵۰۰/۰۰۰	۷۰۰/۰۰۰	۱۲۰/۰۰۰
۹	مجوز تغییر پلاکهای عمومی به شخصی	-		۵۰۰۰/۰۰۰	۷/۰۰۰/۰۰۰	۹/۰۰۰/۰۰۰	-
۱۰	صدر موافقت اولیه ثبت شرکت‌های فعال حمل و نقل بار			۳/۰۰۰/۰۰۰			
۱۱	صدر پروانه بهره‌برداری شرکت‌های فعال حمل و نقل بار (اعم از حمل و نقل بار، امداد خودرو و یا دک‌کشن، توزیع و پخش و ...)	یک ساله			۲۰,۰۰۰,۰۰۰		
۱۲	هزینه تعویض - المثنی و تغییر پروانه شرکت‌های فعال حمل و نقل بار (اعم از حمل و نقل بار، امداد خودرو و یا دک‌کشن، توزیع و پخش و ...)		برای مدت باقیمانده از اعتبار پروانه		۳,۵۰۰,۰۰۰		
۱۳	صدر پروانه فعالیت شرکت‌های خاص در حمل و نقل بار (پیک موتوری و ...)	یک ساله			۵,۰۰۰,۰۰۰		
۱۴	تعویض - المثنی و تغییر شرکت‌های خاص حمل و نقل بار پیک موتوری		برای مدت باقیمانده از اعتبار پروانه		۱,۵۰۰,۰۰۰		

تبصره ۱: به منظور ایجاد مدیریت یکپارچه در سامانه حمل و نقل بار درون شهری و در جهت ساماندهی و کنترل و نظارت بر ناوگان حمل و نقل بار، کلیه مناطق شهرداری، سازمانها و شرکت‌های وابسته به شهرداری، موظفاند نسبت به اخذ پروانه فعالیت و اشتغال برای وسایط نقلیه باری و رانندگان آن‌ها اعم از ملکی، پیمانکاری و استیجاری و غیره از سازمان مدیریت حمل و نقل بار اقدام نمایند. به کارگیری وسایط نقلیه باری فاقد پروانه و مجوز در مجموعه شهرداری ممنوع می‌باشد.

تبصره ۲: در راستای تسریع در ساماندهی ناوگان و مساعدت در حق شاغلین و فعالان حوزه حمل و نقل بار درون شهری، اعم از اشخاص حقیقی و یا حقوقی (شرکت‌های تعاونی، خصوصی، انجمن‌های صنفی و ...) برای رانندگان و وسایط نقلیه باری، در صورت ارائه معرفی نامه و یا هر گونه مدارک معتبر از شرکت‌ها و یا ارگانها و ادارات و نهادهای دولتی (بجهزیستی، کمیته امداد، بنیاد شهید و ...) با تشخیص سازمان مدیریت حمل و نقل بار شهرداری، حداکثر تا ۳۰ درصد کاهش در بهای خدمات صدور و تمدید پروانه فعالیت و اشتغال، اعمال خواهد گردید.

تبصره ۳: در راستای سیاست‌های کاهش آلودگی هوای تبریز، وسایط نقلیه برقی در ناوگان حمل و نقل بار درون شهری، از پرداخت هر گونه هزینه معاف خواهند بود.

تبصره ۴: به منظور حمایت و تشویق رانندگان و در راستای ارتقاء مهارت‌های شغلی و بهره‌وری مناسب در حوزه حمل و نقل بار درون شهری، سازمان دوره‌های آموزشی را بدون دریافت هزینه برگزار می‌کند.

تبصره ۵: ارائه هر گونه خدمات توسط مناطق و سازمان‌های شهرداری و همچنین صدور مجوز تبلیغات از سوی سازمان سیما و منظر شهرداری (زیباسازی) برای خودروهای فاقد پروانه فعالیت، ممنوع می‌باشد.

تبصره ۶: در راستای ساماندهی مناسب و افزایش رضایت مندی و خدمات رسانی به شهروندان، کلیه شرکت‌های حمل اثاثیه منزل در صدور و تمدید پروانه بهره‌برداری، از ۲۰ درصد کاهش برخوردار خواهند شد.

تبصره ۷- بهای خدمات برای خودروهای وانت و یا نیسان با ظرفیت $\frac{3}{8}$ تن همانند خودروهای زیر $\frac{3}{5}$ تن دریافت خواهد شد.

۲-۳۴- بهای خدمات ورودی باراندازها، توقفگاهها و پایانه‌های بار متمرکز:

تعرفه ورودی کلیه وسایط نقلیه باری که جهت تخلیه و بارگیری بار و کالا و یا توقف شبانه وارد باراندازها و توقف گاه‌های تحت نظرات شهرداری و یا سایر اشخاص حقیقی و حقوقی می‌شوند برابر جدول زیر است.

جدول شماره ۵۶- بهای خدمات باراندازها

ردیف	نوع وسیله نقلیه باری	ورودی و یک ساعت اول توقف (ریال)	هر ساعت اضافی توقف (ریال)	توقف شبانه از ساعت ۲۲ شب لغاًیت ۶ صبح (ریال)
۱	موتور سه چرخ، مینی بار و غیره	۱۰/۰۰۰	۱۰/۰۰۰	۷۵/۰۰۰
۲	وانت - نیسان	۲۵/۰۰۰	۲۰/۰۰۰	۱۰۰/۰۰۰
۳	کامیونت	۵۰/۰۰۰	۳۰/۰۰۰	۱۵۰/۰۰۰
۴	کامیون	۷۰/۰۰۰	۵۰/۰۰۰	۲۰۰/۰۰۰

جدول شماره ۵۷- بهای خدمات توقفگاهها

ردیف	نوع وسیله نقلیه باری	هزینه توقف روزانه(ریال)	هزینه توقف شبانه از ساعت ۲۲ شب لغاًیت ۶ صبح (ریال)
۱	موتور سه چرخ، مینی بار و غیره	۳۰/۰۰۰	۶۰/۰۰۰
۲	وانت - نیسان	۶۰/۰۰۰	۸۰/۰۰۰
۳	کامیونت	۷۰/۰۰۰	۱۲۰/۰۰۰
۴	کامیون	۱۲۰/۰۰۰	۱۷۰/۰۰۰

تبصره: ورود وسایط نقلیه باری با ظرفیت بالاتر از ۶ تن به باراندازها و توقفگاهها، منوط به اخذ مجوز تردد زمانی و مکانی از سازمان مدیریت حمل و نقل بار شهرداری است.

۳-۳۴ - عوارض ورود به محدوده های ترافیکی طرح محدودیت تردد زمانی - مکانی:

سازمان مدیریت حمل و نقل بار شهرداری تبریز، به استناد قوانین و آئین نامه های مصوب و دستورالعمل ابلاغی و اساسنامه مصوب، موظف به اجرای طرح محدودیت تردد زمانی و مکانی در کلیه ساعات شبانه روز برای وسائط نقلیه باری و صدور مجوز، طبق جدول ذیل می باشد.

جدول شماره ۵۸- عوارض ورود به محدوده های ترافیکی طرح محدودیت تردد زمانی - مکانی

ردیف	ظرفیت وسیله نقلیه باری	محدوده تردد ترافیکی	هزینه روزانه صدور مجوز برای خودروهای فاقد پروانه (شرايط خاص)*	توضیحات
۱	مساوی و کمتر از ۶ تن	محدوده سبز محدوده زرد محدوده قرمز	آزاد آزاد تردد فقط در ساعت تعیین شده آزاد است	باستناد بند ۱۲ مصوبه هیئت محترم وزیران مورخ ۱۳۹۵/۰۴/۰۲ به شماره ۵۳۱۷۲ ت/۳۸۴۵۴ هـ
	بیشتر از ۶ تن تا کمتر از ۱۰ تن	محدوده سبز محدوده زرد محدوده قرمز	آزاد ۱۸۰/۰۰۰ ۲۶۰/۰۰۰	
۲	مساوی و بیشتر از ۱۰ تن تا کمتر از ۲۰ تن	محدوده سبز محدوده زرد محدوده قرمز	۳۴۰/۰۰۰ ۵۲۰/۰۰۰ ۷۰۰/۰۰۰	
۳	مساوی و بیشتر از ۱۰ تن تا کمتر از ۲۰ تن	محدوده سبز محدوده زرد محدوده قرمز	۵۱۰/۰۰۰ ۷۰۰/۰۰۰ ۱۰۰۵۰/۰۰۰	
۴	مساوی و بیشتر از ۲۰ تن تا کمتر از ۳۰ تن	محدوده سبز محدوده زرد محدوده قرمز		کلیه ماشین آلات سنگن راهسازی، بیل مکانیکی، لودر، پمپ بن و سایر وسایط نقلیه مرتبط با سامانه حمل و نقل بار درونشهری در این ردیف محاسبه خواهد گردید.
۵	مساوی و بیشتر از ۳۰ تن	محدوده سبز محدوده زرد محدوده قرمز	۶۸۰/۰۰۰ ۱۰۴۰/۰۰۰ ۱۴۰۰/۰۰۰	

* صدور مجوز با اخذ تعهد مبنی بر اقدام جهت اخذ پروانه صورت خواهد گرفت.

تبصره ۱: در راستای مدیریت یکپارچه حمل و نقل درون شهری و بر اساس وظایف سازمان مدیریت حمل و نقل بار شهرداری تبریز، محدوده های ترافیکی مجاز جهت تردد وسایط نقلیه باری با هماهنگی پلیس راهور تعیین و ارائه هرگونه مجوز تردد برای وسایط نقلیه باری در سطح شهر از طریق سایر سازمان ها ممنوع بوده و صدور هرگونه مجوز تردد صرفاً توسط سازمان مدیریت حمل و نقل بار شهرداری صورت خواهد گرفت.

تبصره ۲: در طرح محدودیت تردد زمانی و مکانی، محدوده های قرمز، زرد و سبز طبق نقشه پیوست شماره ۵ خواهد بود.

تبصره ۳: مبلغ جریمه عدم اخذ مجوزهای زمانی و مکانی سه برابر هزینه روزانه صدور مجوز بوده و بر اساس مصوبه شورای ترافیک استان توسط این سازمان اخذ می شود.

تبصره ۴: زمان مجاز تردد بر اساس شرایط اقلیمی و فصلی با هماهنگی پلیس راهور اقدام می‌شود.

۴-۳۴- عوارض ورود به محدوده ممنوعه ترافیکی:

در راستای اجرای وظایف و مأموریت‌های سازمان بر اساس اساسنامه مصوب و دستورالعمل مدیریت حمل و نقل بار شهری و آیین‌نامه اجرایی ماده ۷ قانون هوای پاک، محدوده ممنوعه تردد در هسته مرکزی شهر تبریز ایجاد و تردد خودروهای زیر ۵ تن دارای پروانه از شهرداری در محدوده بر اساس مجوز صادره از سوی سازمان حمل و نقل بار خواهد بود. هزینه صدور مجوز تردد بر اساس جدول زیر می‌باشد.

جدول شماره ۵۹- عوارض ورود به محدوده ممنوعه ترافیکی

نوع خودرو بر اساس تناز	بازه زمانی صدور مجوز	مبلغ مجوز ورود به محدوده (ریال)
< ۳,۵ تن	۱۰ الی ۱۴ ۲۰ الی ۱۷	۱۵۰,۰۰۰
≥ ۳,۵ تن الی < ۵ تن	۱۰ الی ۱۴ ۲۰ الی ۱۷	۲۰۰,۰۰۰

تبصره ۱: ورود خودروهای نیمه سنگین و سنگین (۵ تن و بالاتر) با اخذ مجوز تردد طرح محدودیت زمانی و مکانی صرفاً در ساعت آزاد تردد که در جدول بند ۳ ماده ۳۴ آمده، مجاز خواهد بود.

تبصره ۲: ساعت ممنوعه تردد در محدوده از ساعت ۱۰ الی ۱۴ و ۲۰ الی ۱۷ بوده و بر اساس شرایط فصلی با هماهنگی پلیس راهور متغیر می‌باشد.

تبصره ۳: صدور مجوز ورود به محدوده ممنوعه ترافیکی، صرفاً برای وسایط نقلیه باری دارای پروانه فعالیت از شهرداری، مجاز می‌باشد.

۵-۳۴- عوارض ایستگاه‌های بار حاشیه معابر اصلی شهری:

در راستای ساماندهی توقف وسایط نقلیه باری در حاشیه خیابان‌های پرتردد شهری به منظور تخلیه بار و بارگیری و همچنین جلوگیری از ایجاد ترافیک در معابر و نظارت و مدیریت مناسب بر عملکرد ناوگان حمل و نقل بار درون شهری مستند به اجرای دستورالعمل و آیین‌نامه مدیریت حمل و نقل بار ابلاغی سازمان شهرداری‌های وزارت کشور و بر اساس بند ۱ ماده ۴ اساسنامه مصوب سازمان و ایستگاه‌های بار در سطح شهر تبریز شناسایی گردیده و تعریفه توقف در آن‌ها بر اساس گروه‌بندی صورت گرفته طبق جدول ذیل دریافت خواهد گردید.

جدول شماره ۶۰- عوارض ایستگاه‌های بار حاشیه معابر اصلی شهری

ردیف	محل ایستگاه	محدوده	مبلغ به ریال
۱	خیابان شهید مدنی (۱)	از تقاطع میدان شهدا تا چایکنار (صلع شرقی)	ساعت اول ۲۰,۰۰۰ ریال و در ساعت بعدی به ازای هر ساعت ۲۵,۰۰۰ ریال
۲	خیابان شهید مدنی (۲)	از تقاطع چایکنار تا خیابان شمس تبریزی (دو ضلع)	
۳	میدان میوه و ترهبار مرکزی تبریز	کلیه خیابان‌های اطراف محدوده میدان	
۴	خیابان ۲۲ بهمن	از میدان قوونقا تا تقاطع خیابان قطران (دو ضلع)	
۵	خیابان فردوسی	از تقاطع خیابان امام تا خیابان جمهوری اسلامی (صلع شرقی)	ساعت اول ۱۵,۰۰۰ ریال و در ساعت بعدی به ازای هر ساعت ۲۰,۰۰۰ ریال
۶	خیابان جمهوری اسلامی	از میدان نماز تا چهارراه گجیل (صلع جنوبی)	
۷	خیابان جمهوری اسلامی	از تقاطع فردوسی تا میدان نماز (صلع شمالی)	
۸	دروازه تهران	از تقاطع پل کابلی تا پل شهید حمید باکری (دو ضلع)	

تبصره: در صورت شناسایی و ایجاد سایر	از میدان ساعت تا سهراهی طالقانی (ضلع جنوبی)	خیابان امام خمینی	۹
	از میدان نماز تا چایکنار (ضلع شرقی)	خیابان شهد مطهری	۱۰
در ساعات بعدی به ازای هر ساعت اول ۱۰,۰۰۰ ریال و در ساعات بعدی به ازای هر ساعت ۱۵,۰۰۰ ریال	از تقاطع شمس تبریزی تا میدان حضرت ابوالفضل (دو ضلع)	خیابان شهید مدنی (۳)	۱۱
	از تقاطع نیروی هوایی تا بلوار آذربایجان (ضلع شمالی)	خیابان قدس	۱۲
از تقاطع فردوسی تا خیابان شریعتی شمالی	خیابان تربیت غربی	۱۳	

محل های ایستگاه بار در سطح شهر، مبالغ بر اساس گروه بندی جدول فوق دریافت خواهد شد.

۶-۳۴- هزینه صدور مجوز و پروانه بهره برداری ایجاد بارانداز، انبار کالا، باسکول، پایانه و توقفگاه بار و کالا

هر گونه صدور مجوز فعالیت و بهره برداری در سامانه حمل و نقل بار درون شهری اعم از بارانداز، انبار کالا، باسکول، پایانه و توقفگاه بار و کالا و نظایر آن در سطح شهر تبریز از سوی سازمان مدیریت حمل و نقل بار شهرداری تبریز صورت می گیرد.

هزینه های صدور مجوز و پروانه فعالیت و بهره برداری اماکن مربوطه بر اساس جدول ذیل محاسبه و از سوی سازمان مدیریت حمل و نقل بار دریافت خواهد گردید.

جدول شماره ۶۱- هزینه صدور مجوز و پروانه بهره برداری ایجاد بارانداز، انبار کالا، باسکول، پایانه بار، توقف گاه بار و کالا

ضریب p به ازا هر مترمربع ملک در استفاده دائمی به عنوان انبار کالا، باسکول، پایانه بار و ...	ضریب p به ازا هر مترمربع ملک در استفاده موقت به عنوان انبار کالا، باسکول، پایانه بار و ...	مساحت عرصه ملک
$\frac{2p}{8}$	$\frac{2p}{20}$	کمتر از ۱۰۰۰ مترمربع
$\frac{2p}{12}$	$\frac{2p}{40}$	بین ۱۰۰۱ تا ۲۰۰۰ مترمربع
$\frac{2p}{16}$	$\frac{2p}{60}$	بین ۲۰۰۱ تا ۳۰۰۰ مترمربع
$\frac{2p}{20}$	$\frac{2p}{80}$	بیش از ۳۰۰۰ مترمربع

تبصره ۱- سازمان مدیریت حمل و نقل بار شهرداری موظف است به منظور اعمال ضوابط و مقررات مطابق آیین نامه مدیریت حمل و نقل بار و مسافر در شهر و حومه و اصلاحیه آن در جهت نظارت بر روند جابجایی، بارگیری و باراندازی کالا اقدام به شناسایی و اقدام قانونی با مالکین و بهره برداران از باراندازها، انبارهای کالا، باسکول ها، پایانه های بار و کالا و ... غیر مجاز موجود در سطح شهر طبق مفاد این بند نماید.

تبصره ۲- سازمان مدیریت حمل و نقل بار شهرداری موظف است در راستای ساماندهی و کنترل و نظارت بر فعالیت کلیه باسکول های سطح شهر تبریز و حومه آن، سالانه مبلغ ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان عوارض باسکول از هر کدام دریافت نماید.

۷-۳۴- عوارض اضافه بار و سایت نقليه باری درون شهری

بر اساس ماده ۳۱ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب سال ۱۳۸۹، رانندگان و سایت نقليه باری در صورت تخلف از ضوابط حمل بار و ايمني عبور و مرور در معابر، توسط مأمورین راهور و طبق مقررات جريمeh و در موارد حمل بار اضافي که باعث ایجاد خسارت به راه، ابنيه و تأسیسات فنی شهری گردد، به شهرداری جهت تعیین و پرداخت خسارت واردہ به سازمان مزبور معرفی خواهد شد.

در این راستا به منظور کاهش خسارات ناشی از اضافه بار بر شبکه معابر شهری، اعم از آسفالت و زیر سازی خیابان ها و همچنین تأسیسات و تجهیزات شهری، سازمان مدیریت حمل و نقل بار شهرداری تبریز، موظف است بر اساس جدول زیر نسبت به اخذ جرائم اقدام نماید.

جدول شماره ۶۲- عوارض اضافه بار و سانط نقلیه باری درون شهری

عارض	نوع وسیله حمل و نقل بار
۵۰۰,۰۰۰ ریال	کلیه وسایط نقلیه باری شامل وانت، نیسان، کامیونت تا یک تن بار اضافی
۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال	سایر وسایط نقلیه باری از جمله کامیون، تراک میکسر، بتونر و کامیون های حمل آسفالت به ازای هر تن بار اضافی

۸-۳۴- عوارض تردد سالانه وسایط نقلیه باری درون شهری

به منظور کاهش اثرات ترافیکی، زیست محیطی، آلودگی هوا و خسارات واردہ بر معابر و تاسیسات شهری، سالانه بر اساس جدول ذیل، عوارض تردد وسایل نقلیه فعال در سامانه حمل و نقل بار درون شهری، توسط سازمان مدیریت حمل و نقل بار، اخذ خواهد گردید.

جدول شماره ۶۳- عوارض تردد سالانه وسایط نقلیه باری

ردیف	نوع وسیله نقلیه باری	مبلغ عوارض تردد سالانه (ریال)
۱	$3,5 \leq$ تن	۱,۲۰۰,۰۰۰
۲	$3,5 < \leq 6$ تن	۱,۵۰۰,۰۰۰
۳	$6 < \leq 10$ تن	۲,۲۰۰,۰۰۰
۴	$10 < \leq 20$ تن	۲,۶۰۰,۰۰۰
۵	بالای ۲۰ تن (تراکتور، لودر، بیل مکانیکی و زنجیری)	۳,۰۰۰,۰۰۰
۶	بتونر و میکسر، ماشین آلات سنگین راهسازی و غیره	۳,۵۰۰,۰۰۰

۹-۳۴- سازمان مدیریت حمل و نقل بار شهرداری موظف است بر اساس دستورالعمل و آئین نامه نسبت به تشکیل هیئت انضباطی اقدام و با همکاری پلیس راهور بر عملکرد شرکت ها و رانندگان فعال در ناوگان رسیدگی و نسبت به تشویق و یا جریمه آن ها بر اساس جداول مصوب اقدام نماید.

۱۰-۳۴- بهای خدمات سامانه صدور باربرگ

در راستای اجرای طرح تخصیص سوخت عملکردی ناوگان حمل و نقل بار درون شهری بر اساس پیمایش و اجرای طرح صدور باربرگ الکترونیکی، به ازای هر حمل بار توسط شرکت های حمل و نقل بار و یا رانندگان و یا سایر دستگاه های ذی صلاح حائز شرایط استفاده از سامانه، طبق قوانین و مقررات موجود در بخش اول دستورالعمل مدیریت حمل و نقل بار شهری و حومه ای ابلاغی سازمان شهرداری های وزارت کشور، بار برگ الکترونیکی از طریق هر یک از درگاه های تحت وب و یا موبایل پایه سامانه صدور باربرگ که کاشف از مالکیت بار و سایر مشخصات مورد نیاز بوده و دارای یک شناسه یکتا در کل کشور می باشد، صادر خواهد گردید. لذا به ازای هر صدور بار برگ در سامانه مذکور، مبلغ ۵۰۰۰ ریال بر اساس دستورالعمل ابلاغی سازمان شهرداری های وزارت کشور به سازمان مدیریت حمل و نقل بار شهرداری تعلق می گیرد.

ماده ۳۵- بهای خدمات ناشی از صدور پروانه شرکت ها و ناوگان حمل و نقل مسافر

۱-۳۵- با عنایت به تشکیل سازمان حمل و نقل مسافر شهرداری تبریز طی ابلاغیه شماره ۱۴۶۴۵ مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۰۲ سازمان برنامه و بودجه کشور و وظایف تکلیفی این سازمان در زمینه مدیریت حمل و نقل مسافر درون شهری و حومه و صدور، تمدید و لغو پروانه اشتغال، بهره برداری و رتبه بندی شرکت های تعاونی و خصوصی حمل و نقل مسافری درون شهری و حومه کلیه عوارض صدور مجوز و پروانه اشتغال و فعالیت اشتغال و فعالیت حمل و نقل مسافری برای اشخاص حقیقی و حقوقی طبق جدول زیر از سوی سازمان ذی ربط وصول خواهد شد.

جدول شماره ۶۴- بهای خدمات ناشی از صدور پروانه شرکت ها و ناوگان حمل و نقل مسافر

ردیف	شرح عنوان سفرهای بین شهری (داخل استان- خارج از استان- خارج از کشور)	نرخ به ریال
۱	از هر سرویس اتوبوس، مینی بوس و ون در پایانه بین شهری در سفرهای (خارج از کشور)	۲۰۰,۰۰۰
۲	از هر سرویس اتوبوس درست در سفرهای داخل استان به ازا هر روز	۴۰,۰۰۰
۳	از هر سرویس اتوبوس درستی در سفرهای خارج استان به ازا هر روز	۷۰,۰۰۰
۴	از هر سرویس مینی بوس درستی در سفرهای داخل استان به ازا هر روز	۲۰,۰۰۰
۵	از هر سرویس مینی بوس درستی در سفرهای خارج استان به ازا هر روز	۳۵,۰۰۰

تبصره ۱- به منظور حمایت از قشر رانندگان حمل و نقل مسافربری هزینه و تعریف دوره های آموزشی از رانندگان اخذ خواهد شد.

تبصره ۲- سازمان مدیریت حمل و نقل مسافر درون شهری می تواند جهت تشویق و حمایت از شرکت های تعاونی فعال در امور حمل و نقل مسافر درون شهری، در صورت ارائه مدارک عضویت و یا معرفی نامه از شرکت های تعاونی و با تشخیص مدیریت مجبور حداکثر تا ۳۰ درصد از کاهش عوارض صدور پروانه بهره مند شوند.

۲-۳۵- عوارض تردد وسایط نقلیه حمل و نقل عمومی مسافری:

مالکین خودروهایی مثل مینی بوس ها و اتوبوس ها که در شهر تردد داشته و عوارض سالیانه نیز پرداخت نمی نمایند موظفاند عوارض تردد در شهر را به صورت سالانه طبق شرح جدول زیر به حساب شرکت واحد اتوبوس رانی تبریز و حومه واریز نموده و نسبت به دریافت برچسب تردد اقدام نمایند.

جدول شماره ۶۵- عوارض تردد وسایط نقلیه حمل و نقل عمومی مسافری

ردیف	وسیله نقلیه	نرخ به ریال
۱	اتوبوس ها	۱,۸۰۰,۰۰۰
۲	مینی بوس ها	۹۰۰,۰۰۰

توضیح این که با توجه به بهره برداری از پایانه مسافری مرکزی تبریز و ضرورت پوشش هزینه های نگهداری، هدایت و مدیریت پایانه مسافری بند (۳۵-۳) اضافه شده است.

۳-۳۵- عوارض تردد وسایط نقلیه در پایانه ها و حق الامتیاز دایر کردن شرکت

۱-۳-۳۵- عوارض ورودیه به تأسیسات پایانه (پارکینگ- مجتمع تعمیرگاهی- کارواش- جایگاه سوخت) در طول ۲۴ ساعت یکبار.

جدول شماره ۶۶- عوارض ورودیه به تأسیسات پایانه

ردیف	وسیله نقلیه	یکبار در طول ۲۴ ساعت	نرخ به ریال
------	-------------	----------------------	-------------

۱۰,۰۰۰	یکبار در طول ۲۴ ساعت	اتوبوس	۱
۵,۰۰۰	یکبار در طول ۲۴ ساعت	مینیبوس	۲
۵,۰۰۰	یکبار در طول ۲۴ ساعت	سواری	۳

۲-۳-۳۵- عوارض حق سکو در پایانه‌های مسافربری بین‌شهری

جدول شماره ۶۷ - عوارض حق سکو در پایانه‌های مسافربری بین‌شهری

ردیف	شرح عنوان سفرهای بین‌شهری (داخل استان- خارج از استان- خارج از کشور)	نرخ به ریال
۱	از هر سرویس اتوبوس در پایانه بین‌شهری در سفرهای (خارج از کشور)	۲۰۰,۰۰۰
۲	از هر سرویس اتوبوس دریست در سفرهای داخل استان به ازا هر روز	۴۰,۰۰۰
۳	از هر سرویس اتوبوس دریستی در سفرهای خارج استان به ازا هر روز	۷۰,۰۰۰
۴	از هر سرویس مینیبوس دریستی در سفرهای داخل استان به ازا هر روز	۲۰,۰۰۰
۵	از هر سرویس مینیبوس دریستی در سفرهای خارج استان به ازا هر روز	۳۵,۰۰۰

۳-۳-۳۵- عوارض حق الامتیاز دایر کردن شرکت یا مؤسسات مسافربری و نقل و انتقالات سهام خودرو

جدول شماره ۶۸ - عوارض حق الامتیاز دایر کردن شرکت یا مؤسسات مسافربری و نقل و انتقالات سهام خودرو

ردیف	حق الامتیاز دایر کردن دفتر شرکت و مؤسسه مسافربری در داخل پایانه شهری	برای اولین بار	۱۰,۰۰۰,۰۰۰
۲	عوارض نقل و انتقال فروش اتوبوس بین‌شهری شرکت‌های فعال در شهر مبدأ	هر بار نقل و انتقال	۱,۰۰۰,۰۰۰
۳	عوارض نقل و انتقال فروش مینیبوس بین‌شهری شرکت‌های فعال در شهر مبدأ	هر بار نقل و انتقال	۳۰۰,۰۰۰

ماده ۳۶- بهای خدمات گردشگری

۱- بهای خدمات ورودی به خانه‌های تاریخی و موزه شهر و نگارخانه‌های متعلق به شهرداری تبریز به شرح جدول زیر می‌باشد.

جدول شماره ۶۹- هزینه ورودی موزه‌های تحت اختیار شهرداری تبریز

ردیف	نام موزه	هزینه ورودی
۱	موزه شهر و شهرداری	۴۰,۰۰۰ ریال
۲	برج ساعت موزه شهر و شهرداری	۱۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خانه موزه ادبی استاد شهریار	۳۰,۰۰۰ ریال
۴	خانه موزه علی مسیو	۲۰,۰۰۰ ریال
۵	موزه فوتال	۲۰,۰۰۰ ریال
۶	موزه مشاغل	۳۰,۰۰۰ ریال

تبصره ۱: هزینه ورودی گروههای دانش‌آموزی و دانشجویی با ارائه معرفی نامه معتبر از مراکز آموزشی مربوط به ترتیب با تخفیف ۵۰ درصد محاسبه خواهد شد و برای خانواده شهدا و ایثارگان و جانبازان و معلولین تحت پوشش سازمان بهزیستی و خانواده‌های تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و فرهنگیان و بازنیستگان و کارکنان شهرداری تبریز با ارائه کارت شناسایی از مراجع مربوطه، رایگان می‌باشد.

تبصره ۲: شهرداری تبریز می‌تواند در موقع و روزهای خاص از قبیل اعیاد و همچنین بهمنظور مطالعات و تحقیقات علمی و آموزشی اجازه

بازدید و استفاده از موزه‌ها و نمایشگاه‌ها را بهصورت رایگان صادر نماید.

۱-۳۶-۱- شهرداری تبریز برای غنی‌سازی محتوای در معرض نمایش موزه‌های تحت اختیار خویش با ایجاد «تالار مجموعه‌داران» در بخشی از موزه شهر و شهرداری، بهصورت مشارکتی با تمامی مجموعه‌داران کشور همکاری می‌نماید و هزینه اجاره «تالار مجموعه‌داران»، از محل مشارکت در فروش بلیط با نسبت ۳۰ درصد شهرداری تبریز و ۷۰ درصد مجموعه‌دار، تأمین می‌گردد.

جدول شماره ۷۰- هزینه ورودی تالار مجموعه‌داران

هزینه ورودی	نام موزه
۴۰,۰۰۰ ریال	تالار مجموعه‌داران، زیرمجموعه موزه شهر و شهرداری

تبصره: در اخذ هزینه ورودی تالار مجموعه‌داران، تمامی بندهای مربوط به اعطای تخفیف در اخذ ورودیه که در بخش دریافت هزینه ورودی موزه‌ها عنوان شده است، مورد عمل قرار می‌گیرد.

۱-۳۶-۲- شهرداری تبریز برای حمایت از هنرمندان و غنی‌سازی محتوای در معرض نمایش موزه‌های خود، بخشی از فضای مناسب موزه‌ها را بهعنوان گالری، برای نمایش آثار هنری، عکس و کارگاه زنده صنایع دستی برای دوره‌های ۱۰ روزه با مبالغ ثابت زیر در اختیار هنرمندان را می‌تواند قرار دهد و مابهالتفاوت اجاره آن را از محل مشارکت در فروش آثار با نسبت ۱۰ درصد شهرداری تبریز و ۹۰ درصد هنرمند، تأمین می‌گردد.

جدول شماره ۷۱- اجاره‌بهای بخشی از فضای موزه بهعنوان گالری

ردیف	نام گالری و موزه	مبلغ اجاره ثابت برای دوره
۱	گالری (نگارخانه) موزه شهر و شهرداری	۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	گالری (تالار سکه) موزه شهر و شهرداری	۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۳	گالری خانه موزه ادبی استاد شهریار	۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	گالری خانه موزه علی مسیو	۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال

۱-۳۶-۳- اجاره فضاهای موجود در موزه‌های تحت اختیار شهرداری تبریز جهت واگذاری به بخش خصوصی با کاربری مورد تأیید مدیریت گردشگری شهرداری تبریز به شرح زیر می‌باشد:

جدول شماره ۷۲- اجاره‌بهای واگذاری بخشی از فضای موزه به بخش خصوصی

ردیف	نام موزه	اجاره هر مترمربع ماهانه (ریال)
۱	نگارخانه موزه شهر و شهرداری (بهصورت غرفه بندی)	۱,۰۰۰,۰۰۰

۱,۵۰۰,۰۰۰	محوطه موزه شهر و شهرداری	۲
۸۰۰,۰۰۰	خانه موزه ادبی استاد شهریار (غرفه فروش کتاب و صنایع دستی)	۳
۵۰۰,۰۰۰	خانه موزه علی مسیو (غرفه فروش صنایع دستی و کافه سنتی)	۴

۲-۳۶- بهای خدمات تورهای تبریز گردی و امکانات تبلیغاتی حوزه گردشگری شهرداری تبریز

۱-۲-۳۶- تعریف تبلیغات در پشت برگه ورودی موزهها و اتوبوس‌های تبریز گردی (حداکثر به ابعاد 7×15 سانتیمتر) به صورت تمام‌رنگی یا سیاه‌وسفید به مبلغ ۲۰۰۰ ریال به ازای هر برگ بلیط می‌باشد.

۲-۲-۳۶- شرکت‌هایی که اقدام به طراحی و چاپ نقشه‌های گردشگری تبریز و بروشورهای معرفی تبریز و تراکت تبلیغاتی می‌نمایند، در صورت درخواست توزیع آن‌ها توسط شهرداری تبریز در موزه‌ها و اماکن گردشگری تحت اختیار و اتوبوس‌های تبریز گردی و تاکسی‌های ازمن‌بپرس، می‌باید پس از تائید محتوای طرح مذکور توسط کارشناسان مدیریت گردشگری شهرداری تبریز نسبت به درج لوگوی شهرداری تبریز در نقشه گردشگری اقدام کرده و به قرار زیر بهای خدمات تبلیغات مربوطه را پرداخت نمایند:

۱-۲-۳۶- بهای خدمات تبلیغات در نقشه‌های گردشگری تبریز که توسط مدیریت گردشگری در اختیار گردشگران قرار داده خواهد شد، به ازای هر واحد تبلیغ در کل سطح نقشه با تیراز ۱۰۰۰ نسخه، مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ ریال و در صورت افزایش تیراز با تناسب ۱۰ درصد تخفیف تا سقف ۵۰ درصد، می‌باشد.

۲-۲-۳۶- بهای خدمات درج آرم تجاری در پوستر معرفی برنامه‌های اتوبوس تبریز گردی در ابعاد 70×50 سانتیمتر در کاغذ گلاسه ۲۰۰ گرم) به ازای هر آرم به ابعاد ۵ سانتی‌متر در ۵ سانتی‌متر به تعداد کل ۴ عدد در قسمت پایین پوستر به ازای هر میزان تیراز به مبلغ ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

۳-۲-۳۶- بهای خدمات تبلیغات در تراکت اطلاع‌رسانی خدمات مدیریت گردشگری در ابعاد A با در نظر گرفتن تبلیغات در پشت برگه به صورت تمام صفحه با موضوع مرتبط با گردشگری، مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ ریال به ازای تیراز ۱۰۰۰ نسخه و در صورت افزایش تیراز با تناسب ۱۰ درصد تخفیف تا سقف ۵۰ درصد، می‌باشد.

۴-۲-۳۶- شهرداری تبریز با شرایط زیر برگزاری تورهای تبریز گردی در طول سال را به شرکت‌های خصوصی دارای مجوز واگذار می‌کند: حداقل هزینه بلیط ورودی تور تبریز گردی ویژه شرکت‌های خصوصی و آژانس‌های دارای مجوز از سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری که توسط شهرداری تبریز از طریق فرآخوان مناقصه، انتخاب شده اند به صورت زیر محاسبه می‌گردد و سطح مشارکت شهرداری تبریز و شرکت مجری با توجه به توافق طرفین مشخص می‌شود.

$$\frac{\text{هزینه پک شیفت راهنمای اتوبوس}}{30} + \frac{\text{هزینه اجاره اتوبوس}}{30} = \% \text{ هزینه های بالاسری}$$

۴-۲-۳۶- بهای ارائه خدمات تور تبریز گردی با اتوبوس توسط شهرداری تبریز بارهای راهنمای گردشگری تخصصی به ازای هر ساعت ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال تا سقف ۳۵ نفر که در صورت افزایش نفرات و تعداد اتوبوس و راهنمایی گردشگری به نسبت مبلغ پایه محاسبه خواهد شد.

۵-۲-۳۶- بهای خدمات هر نفر راهنمای متخصص گردشگری به ازای هر ساعت به مبلغ ۱۵۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

۶-۲-۳۶- بهای خدمات صدور مجوز برپایی میز راهنمای گردشگری برای بخش خصوصی دارای مجوز از سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در اماکن گردشگری در اختیار شهرداری تبریز و ایستگاه‌های تبریز گردی در ابعاد ۱ متر در دوره ۱۰ متر در دوره ۱۰ روزه به مبلغ ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال به طوری که خدمات مرتبط گردشگری خود را معرفی نمایند. (طرح و محتوای تبلیغاتی موردنظر، باید به تائید کارشناسان مدیریت گردشگری برسد)

۷-۲-۳۶- بهای خدمات اجاره کیوسک راهنمای گردشگری در اختیار شهرداری تبریز و مجوز تبلیغات مرتبط با گردشگری در فضاهای پیش‌بینی شده با رعایت اصل راهنمای مسافرین و میهمانان شهر تبریز به ازای هر مترمربع در دوره ۱۵ روزه به مبلغ ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد.

دسته از املاکی که از عرصه آنها به معابر الحاق می‌گردد از مجموع عوارض پروانه ساختمانی مسکونی، نه برابر مساحت الحاقی به معابر از عوارض کسر و در پروانه صادره قید خواهد شد (لذا مالک می‌باید نسبت به اصلاح سند برابر آئین نامه اجرایی ماده ۴۵ قانون ثبت اسناد اقدام نماید).

تبصره: در بافت های مصوب ناکارآمد به هنگام صدور پروانه ساختمانی، هر کدام از تسهیلات مندرج در این تعریفه بیشتر باشد، اعمال و محاسبه خواهد شد.

۱-۴-۳۷- در صورت عقب کشی رایگان در تجدید بنای تجاری های مجاز موجود به اندازه مساحت عقب کشی شده شامل عوارض ردیف ۱۰-۵-۳- ماده ۱۰ تعریفه نیست.

۵-۳۷- به منظور ایجاد انگیزه فعالیت بیشتر بخش خصوصی در راستای افزایش مراکز اقامتی از قبیل هتل ها با هر درجه، مهمنان سرا و مسافر خانه ها که با تائید اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان انجام می‌گردد، هتل ها با هر درجه حداکثر ۳۰ درصد (به غیر از پارکینگ) از زیربنای کل ساختمان و مهمنان سرا و مسافرخانه هاحداکثر ۲۰ درصد از زیربنای کل ساختمان (به غیر از پارکینگ) می‌تواند به عنوان رستوران، فضای ورزشی، سالن های کنفرانس و سایر فعالیت های خدماتی مرتبط برابر بند ۱۹ عملکردهای مجاز کاربری های شهری به تفکیک سطوح تقسیمات شهری ایران مصوب ۱۳۸۹/۴/۱۰ بدون اخذ عوارض استفاده نمایند مبنی بر این که امکان تفکیک و واگذاری به غیر نبوده و ورودی صرفا از داخل ساختمان برای استفاده اختصاصی خواهد بود. ضمناً مجموع فعالیت های تجاری از پنج درصد زیربنای کل ساختمان (به غیر از پارکینگ) بیشتر نخواهد بود (بدون اخذ عوارض) و در صورت درخواست برای استفاده بیشتر مقادیر اضافی مشمول عوارض تجاری یا خدماتی مرتبط با رعایت ضوابط و مقررات شهرسازی خواهد بود.

۱-۵-۳۷- در راستای افزایش مراکز اقامتی در کلان شهر تبریز فقط احداث هتل ها با هر درجه و ستاره در هر کاربری بعد از تصویب در کمیسیون ماده ۵ از پرداخت هرگونه عوارض مفاد این تعریفه معاف می‌باشند و در مجموعه شهرداری تبریز مبلغی از بابت هرگونه عوارض اخذ نخواهد شد.

۲-۵-۳۷- در خصوص تغییر کاربری مسکونی فقط به هتل و هتل آپارتمان، مراکز تفریحی و گردشگری از عوارض موضوع ماده ۲۱ این تعریفه معاف خواهد شد.

۶-۳۷- احداث شهربازی اعم از روباز و سریوشیده با اخذ مجوز از سازمان پارک ها و مناطق شهرداری شامل عوارض نیست.

۷-۳۷- پروانه ساختمانی پارکینگ های عمومی، اعم از طبقاتی و سایر انواع تا سطح اشغال مجاز در محدوده های پر ترافیک شهر، تعیین شده از طرف معاون حمل و نقل و ترافیک شهرداری تبریز (برابر نقشه محدوده پر ترافیک که قبل از توسط سازمان حمل و نقل به مناطق ابلاغ شده است) که نقشه جغرافیایی آن جزو لاینفک این تعریفه است بدون عوارض خواهد بود این مراکز به هیچ عنوان قابل تغییر کاربری نبوده و شهرداری موظف است در تمامی گواهی های صادره موضوع را تاکیداً قید نماید؛ و در صورت درخواست تجاری مطابق ضوابط طرح تفصیلی برابر صفحه ۶۸ دفترچه ضوابط طرح تفصیلی (در زیرمین و همکف پارکینگ های عمومی مذکور در این بند) عوارض آن ۲۰ درصد ارزش روز تجاری تعیین می‌گردد.

۸-۳۷- احداث ساختمان مساجد، تکایا، حسینیه ها، کلیساها، کتابخانه ها و موزه ها یا توسعه و مرمت امامزاده ها بعد از رعایت ضوابط شهرسازی و تأیید نقشه ها و صدور پروانه ساختمانی عوارض ندارند؛ لیکن چنان چه قسمت هایی از اماكن مذکور به عنوان تجاری و خدماتی در نظر گرفته شوند به شرح ضوابط این تعریفه مشمول عوارض مربوطه خواهند بود.

۹-۳۷- احداث ساختمان های مسکونی توسط صندوق های خیریه و عام الممنفعه با شخصیت های مجاز حقوقی- حقوق خصوصی- در جهت حمایت از مستمندان و اقشار آسیب پذیر بدون اخذ عوارض متعلقه به شرط اینکه مالکیت ساختمان های مذکور به شخصیت حقوقی تعلق داشته باشد بعد از تأیید شورای اسلامی شهر نسبت به صدور مجوز لازم، اقدام خواهد شد.

۱۰-۳۷- در خصوص آن دسته از مجموع های مسکونی که دارای بیش از یک بلوک می‌باشد عوارض احتسابی آنها به صورت مجزا برای هر بلوک محاسبه و مطابق مقررات شهرداری اخذ خواهد شد و در صورت درخواست ذی نفعان برای صدور عدم خلافی برای یک یا چند بلوک به صورت مجرد و موردي، در صورت تطبیق احداثی ها با نقشه و پروانه ساختمانی و گزارش های مصدق مهندسین ذریبط و تسویه عوارض

متعلقه گواهی عدم خلافی که بهمنزله پایان کارمی باشد صادر خواهد شد. ضمناً پایان کار نهایی بر اساس پروانه ساختمانی صادره بعد از اتمام کلیه عملیات ساختمانی بلوکهای مجتمع مسکونی با طی مراحل قانونی و مطابق مفاد تعریفه صادر خواهد شد.

۱۱-۳۷- به منظور رونق گردشگری و توسعه زیرساختهای رفاهی و اسکان مهمنان و گردشگران، چنانچه مالکین ساختمانهای مسکونی موجود در بر معابر شهریانی درجه یک و درجه دو شهری و سایر معابر اصلی به شرط اخذ مجوز از شهرداری و سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و سایر مراجع قانونی مربوطه برای تبدیل کل ساختمان به هتل آپارتمان و یا استفاده به عنوان هتل آپارتمان شامل عوارض نخواهد شد. آیین نامه این بند به عنوان پیوست شماره ۶ ضمیمه تعریفه است.

۱۲-۳۷- برای ایجاد انگیزه افزایش مشترکات مجتمعهای تجاری و خدماتی آتی الاحادث، اگر مالکین چنین املاکی اقدام به ارائه طرحی بنمایند که مجموع مساحت مشترکات آن بیش از ۳۰ درصد کل اعیانی تجاری خدماتی بوده باشد، مساحت بیش از ۳۰ درصد مشترکات شامل عوارض نیست.

۱۳-۳۷- روستاهای الحاقی به محدوده شهر تبریز در کاربری‌های مسکونی ۳۰ درصد تا زیربنای ۳۰۰ مترمربع و در کاربری‌های تجاری ۵۰ درصد تا زیربنای ۵۵ مترمربع عوارض این تعریفه اخذ خواهد شد.

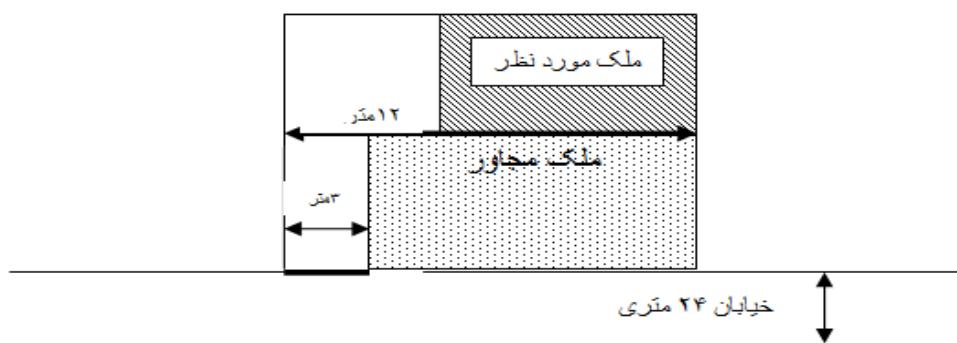
۱۴-۳۷- تسهیلات برای واحدهای مسکونی مجتمع و مسکونی غیر مجتمع

۱۴-۳۷- ۱- برای افزایش رغبت در ساخت و ساز در محدوده شهری تبریز، آن عده از اشخاص حقیقی و حقوقی که دارای پروانه فعالیت انبوهسازی بوده و بخواهند نسبت به اخذ پروانه ساختمانی برای بیست واحد مسکونی و بیشتر اقدام نمایند به میزان ۵۰ درصد کاهش محاسبه مبنای عوارض پروانه ساختمانی برخوردار خواهند بود.

۱۴-۳۷- ۲- مسکونی مجتمع: مجتمع مسکونی برای استفاده از مزایای قیدشده در بند ۶ قسمت ضوابط اجرایی دفترچه ارزش معاملاتی موضوع تبصره ۳ ماده ۶۴ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۵ به محلی اطلاق می‌شود که اعیانی‌های آن در عرصه‌های بالای ۱۰۰۰ مترمربع و بیش از یک بلوک ساختمانی با فاصله ۱/۵ برابر ارتفاع ساختمان بلوک پشت بلوک دیگر در داخل یک محوطه احداث و حداقل ۴۰ مترمربع فضای باز برای هر واحد مسکونی در حد تراکم مجاز دارد و خدمات عمومی و سرانه‌های موردنیاز با رعایت مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و سایر ضوابط و مقررات طرح‌های جامع و تفصیلی در آن تأمین شده باشد.

۱۴-۳۷- ۳- مسکونی غیر مجتمع: کلیه واحدهای آپارتمانی فاقد شرایط قیدشده در بند ۳-۷-۲ این ماده، غیر مجتمع محسوب می‌گردد و در جهت تشویق انبوهسازی اگر بیش از ۵۰ درصد کل بلوک‌های آپارتمانی در عمق بیشتر از ۲۵ متری بر جبهه اول قرار گیرد در صورت داشتن ورودی مشترک از معابر عمومی به میزان ۷۰ درصد ارزش معاملاتی اراضی گران‌ترین برای محاسبه عوارض پروانه ساختمانی اعمال می‌شود.

۱۴-۴-۳۷- در مواردی که ملک با عرض کمتر از ۳۰ درصد اندازه ضلع سمت گذر، ورودی دارد و بقیه ملک عریض‌تر است، ۸۰ درصد ارزش معاملاتی اراضی محل ملاک محاسبه عوارض خواهد بود. (موقعیت قطعاتی شبیه کروکی ذیل)

تبصره: ارقام حاصل از محاسبه درصدهای قیدشده در بند ۳۷-۲-۱۴ و ۳۷-۳-۱۴-۴ فوق نباید از ارزش معاملاتی اراضی گذرهای دیگر مشرف به ملک کمتر باشد.

۱۵-۳۷- تسهیلات ویژه در حوزه فرهنگی و اجتماعی برای کلان شهر تبریز در جهت افزایش انگیزه برای فعالیت بخش خصوصی نسبت به توسعه مراکز فرهنگی و اجتماعی بر اساس دستورالعمل موضوع ماده ۱۲ آئین نامه اجرایی تبصره ۳ ماده ۱۳۹ اصلاحی قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۱/۲۷ ۱۳۸۰ تا زمان فعالیت در این کاربری در خصوص تغییر عرصه از هر نوع کاربری به کاربری فرهنگی و هنری تا زمان فعالیت در این کاربری و همچنین تبدیل اعیانی های مسکونی به فعالیت های فرهنگی و هنری قیدشده در قانون فوق از پرداخت هرگونه عوارض مفاد این تعریف معاف خواهد بود.

۱۶-۳۷- نظر به فعالیت های شهرداری تبریز در راستای پیگیری تحقق اهداف شهر دوستدار کودک در تبریز و عطف به بند یک و دو بخش ۳-۴ (وظایف و ماموریت ها) دستورالعمل ابلاغی شهرهای دوستدار کودک مصوب سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور طی نامه شماره ۲۳۴۰۰۶ مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۱۱ اداره کل امور شهری و شوراهای استانداری آذربایجان شرقی، در قالب تسهیلات ویژه در حوزه فرهنگی و اجتماعی، فعالیت بازیکده های خصوصی ویژه کودکان برابر تعریف فرهنگی اقدام خواهد شد.

ماده ۳۸- تسهیلات برای مالکان املاک و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در حفظ و احیای اماكن تاریخی و فرهنگی کلان شهر تبریز

۱-۳۸- تسهیلات مربوط به املاک ثبت شده تاریخی و املاک دارای ارزش ثبت نشده مورد تائید اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری استان.

۱-۱-۳۸- کاهش ۴۰ درصدی مبنای محاسبه کلیه عوارض صدور مجوز، برای بهره‌برداری به عنوان رستوران، قهوه‌خانه سنتی، مرکز عرضه محصولات فرهنگی، هنری و صنایع دستی.

۲-۱-۳۸- کاهش صدرصدی کلیه عوارض صدور مجوز، برای بهره‌برداری به عنوان هتل، مسافرخانه، مهمان‌پذیر و مهمان‌سرا، موزه شخصی، خانه موزه (خانه تاریخی قابل بازدید برای عموم)، نمایشگاه و گالری هنری و مراکز ارائه خدمات فرهنگی و هنری انتفاعی.

۳-۱-۳۸- کاهش صدرصدی کلیه عوارض صدور مجوز مرمت و همچنین اعطای کمک مالی به ازای مرمت هر مترمربع زیربنا دو میلیون ریال تا سقف چهارصد میلیون ریال در هر ملک، برای بهره‌برداری به عنوان مسکونی شخصی یا بهره‌برداری برای فعالیت های فرهنگی، آموزشی و مذهبی غیرانتفاعی برابر مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری کشور.

۲-۳۸- تسهیلات مربوط به املاک مجاور یا واقع در حریم مصوب آثار تاریخی با کاربری مسکونی به شرط انجام ساخت و ساز بر اساس نقشه های تائید شده میراث فرهنگی و با نمای کاملاً هماهنگ با بنای تاریخی.

۱-۲-۳۸- کاهش ۴۰ درصدی مبنای محاسبه عوارض پروانه ساختمانی، برای بهره‌برداری به عنوان رستوران، قهوه‌خانه سنتی، مرکز عرضه محصولات فرهنگی، هنری و صنایع دستی.

۲-۲-۳۸- کاهش ۱۰۰ درصدی مبنای محاسبه عوارض پروانه ساختمانی، برای بهره‌برداری به عنوان موزه شخصی، نمایشگاه و گالری هنری، مراکز ارائه خدمات فرهنگی و هنری انتفاعی.

۳-۲-۳۸- کاهش صدرصدی مبنای محاسبه عوارض پروانه ساختمانی، برای بهره‌برداری به عنوان هتل، مسافرخانه، مهمان‌پذیر و مهمان‌سرا تبصره ۱- مرجع تشخیص املاک دارای ارزش و تصویب نوع بهره‌برداری، اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان است.

تبصره ۲- اخذ مجوز نسبت به نحوه استفاده و بهره‌برداری از اداره کل میراث فرهنگی و سایر ارگان های مربوطه الزامی بوده و جزء تکالیف مالک یا سرمایه‌گذار بخش خصوصی است.

تبصره ۳- کلیه فرایند مرمت بنا باید زیر نظر کارشناسان میراث فرهنگی انجام گیرد. تعلق تسهیلات این لایحه منوط به اخذ تأییدیه نهایی از آن سازمان است.

تبصره ۴- مالکان املاک و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی، برای استفاده از تسهیلات موضوع بند (۳-۱-۳۸) این ماده می‌باید هرسال در ایام عید نوروز و تعطیلات تابستانی بر اساس توافق تعیین شده به هنگام صدور مجوز، حداقل پنجاه‌درصد از سطح اعیانی بنای تاریخی را جهت بازدید عمومی قرار دهند.

تبصره ۵- در صورت بهره‌برداری مختلط ازملک، میزان بهره‌مندی از تسهیلات تبصره‌های یک تا چهار بر اساس مساحت هر یک از بخش‌های مورد بهره‌برداری خواهد بود. برای نمونه چنان چه بخشی از ملک به شکل مسکونی و بخشی به عنوان موزه شخصی مورد بهره‌برداری قرار گیرد. مساحت اختصاص یافته برای مسکونی از تسهیلات بند (۳-۱-۳۸) و مساحت اختصاص یافته به موزه شخصی از تسهیلات بند (۲-۱-۳۸) استفاده خواهد کرد.

تبصره ۶- بناهای تاریخی مخروبه در صورت احداث و احياء مطابق نقشه‌های تائید شده اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری مشمول تسهیلات فوق خواهد بود. احداث در این قبیل عرصه‌ها صرفاً در حد تراکم و سطح اشغال قبلی است و سایر ضوابط و مقررات از قبیل پارکینگ، مانند سایر خانه‌های تاریخی خواهد بود.

تبصره ۷- کاربری‌های باغات و فضای سبز و نیز باغات و فضاهای سبز موجود و اراضی کشاورزی مشمول تسهیلات این ماده نمی‌باشد.

تبصره ۸- این ماده جایگزین لایحه شماره ۴۶۷۷۰/۹۳ مورخ ۱۳۹۵/۷/۲۵ شهرداری تبریز مصوب جلسه شماره ۱۷۲ مورخ ۱۳۹۶/۲/۱۰ شورای محترم اسلامی شهر و ابلاغیه شماره ۱۸۵۱-۴/ش/ت مورخ ۱۳۹۶/۳/۱۶ شورا می‌باشد.

ماده ۳۹- عوارض محلی منحصرأً تابع این مصوبه است و دریافت مبالغ خارج از آن مجاز نیست.

پیوست شماره ۴

بند ۲۰-۱-۲۰ تعریفه عوارض محلی سال ۱۳۹۹ شهرداری کلان‌شهر تبریز

باغ: طبق بند (د) ذیل تبصره ماده یک آئین‌نامه «اصلاح قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها، باغ به محلی اطلاق می‌شود که حداقل یکی از مشخصات ذیل را داشته باشد.

۱- داشتن حداقل ۵۰۰ مترمربع مساحت، در صورت وجود بنا و مستحداثات در زمین به طور متوسط در هر شانزده مترمربع محوطه باز خارج از ساختمان یک اصله درخت و در صورت عدم سابقه احداث بنا به طور متوسط هر بیستوپنجم مترمربع یک اصله درخت مثمر و یا غیر مثمر یا ترکیبی از آن‌ها غرس شده باشد. قطع و امحای درختان موجب عدم احتساب تعداد درختان کسر شده در آمار (لحاظ شده در این بند) نخواهد بود.

۲- دارا بودن سند مالکیت و یا سند مادر قبل از تفکیک به عنوان باغ، باغچه، زمین مشجر، و باغ عمارت.

۳- دارا بودن سابقه رأی دایر باغ، دایر باغچه، دایر مشجر از گروه ماده دوازدهم قانون زمین شهری.

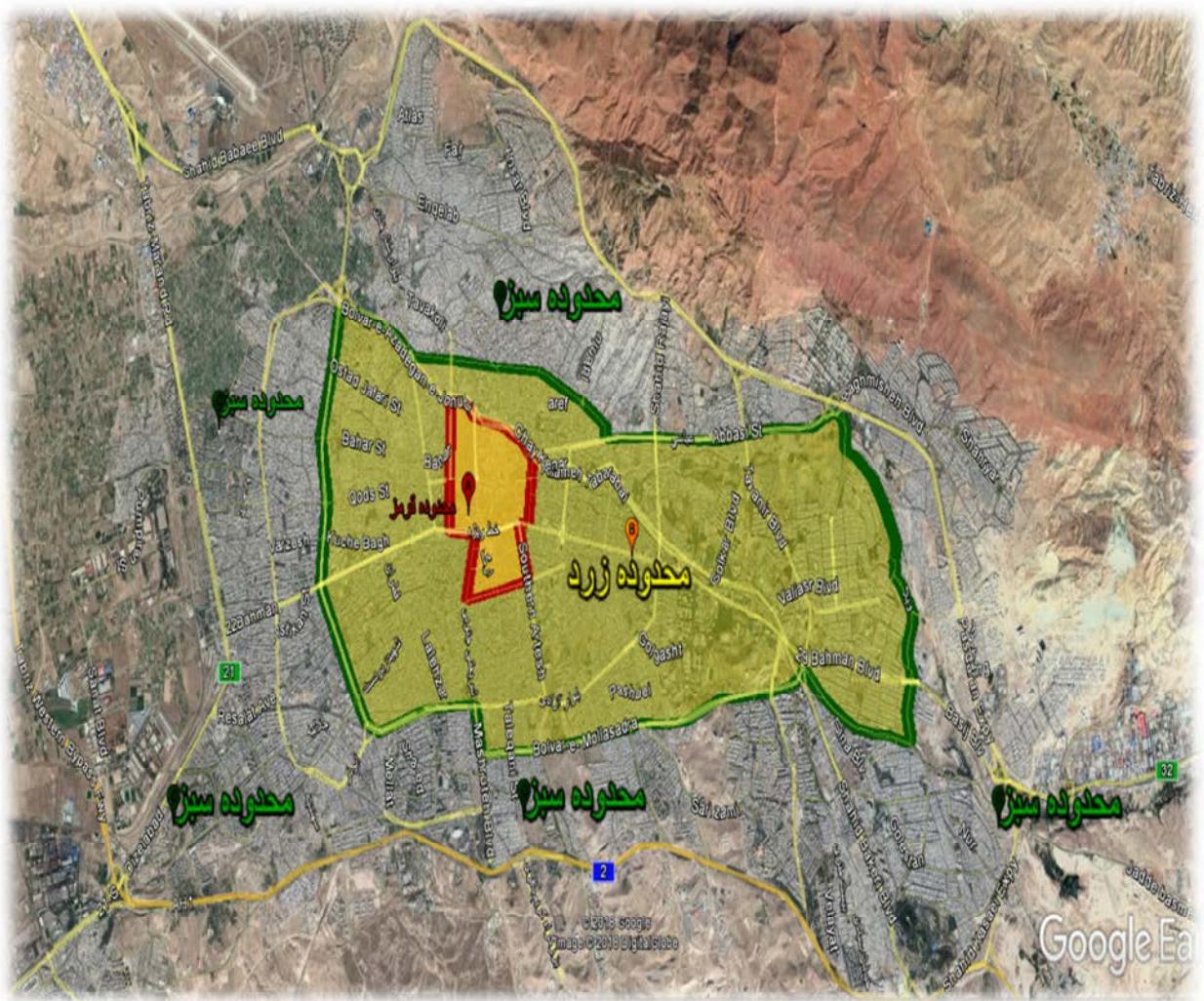
۴- محل‌هایی که در حريم شهر توسط وزارت جهاد کشاورزی باغ شناخته شده‌اند.

۵- محل‌هایی که به تشخیص شورای اسلامی شهر باغ شناخته شده‌اند.

اراضی زراعی و باغ‌ها: به استناد بند ت- ذیل ماده ۱ «آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها،» اراضی زراعی و باغ‌ها، اراضی تحت کشت، آیش و باغات شامل آبی، دیم اعم از دایر و بایر که سابقه بهره‌برداری داشته باشد و اراضی تحت فعالیت‌های موضوع تبصره ۴ الحاقی که در حکم اراضی زراعی و باغ‌ها محسوب می‌شود.

تبصره ۴ ماده ۱ قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ‌ها: احداث گلخانه‌ها، دامداری‌ها، مرغداری‌ها، پرورش ماهی و سایر تولیدات کشاورزی و کارگاه‌های صنایع تکمیلی و غذایی در روستاهای بهینه کردن تولیدات بخش کشاورزی بوده و تغییر کاربری محسوب نمی‌شود. موارد مذکور از شمول این ماده مستثنی بوده و با رعایت ضوابط زیست‌محیطی با موافقت سازمان‌های جهاد کشاورزی استان‌ها بالامانع می‌باشد.

پیوست شماره ۵

پیوست شماره ۶ تعریف عوارض محلی سال ۱۳۹۹ شهرداری تبریز

آئین نامه اجرایی بند ۱۱-۳۷ ماده ۳۷ تعرفه عوارض محلی سال ۱۳۹۹ شهرداری

کلان شهر تبریز

ماده واحده- استفاده از ساختمان های مسکونی به صورت هتل آپارتمان موقت سه ساله با رعایت موارد ذیل مجاز است:

۱- مالک یا مستأجر قانونی ملک ملزم به اخذ مجوزهای لازم از سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، شهرداری تبریز و سایر سازمان ها و ارگان های مربوطه برای استفاده از کل ساختمان مسکونی که ویژگی های اجرایی، فنی و درجه بندی آن بر اساس شاخص های مصوب سازمان میراث فرهنگی کشور توسط سازمان استان مورد تأیید رسمی و کتبی قرار گرفته و نکات مدنظر در زیر این ماده واحده را دارد.

۲- ساختمان تبدیلی به هتل آپارتمان باید دارای گواهی های پایان کار و عدم خلافی به روز از شهرداری باشد.

۳- ساختمان تبدیلی باید حدائق مشخصات زیر را دارا باشند:

۱-۳- حدائق مساحت عرصه ساختمان از ۲۵۰ متر مربع کمتر نباشد.

۲-۳- حدائق زیربنا کمتر از ۵۵۰ متر مربع نباشد.

۳-۳- حدائق تعداد واحد مسکونی از ۶ واحد کمتر نباشد.

۴-۳- عمر ساختمان منوط به استحکام بنا باشد.

تبصره- ساختمان هایی که استحکام بنا دارند و تقاضای تبدیل به هتل آپارتمان را دارند، در صورت تأییدیه فنی - تخصصی از سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و شهرداری، حداقل تا یک دوره سه ساله مجوز تبدیل به کاربری هتل آپارتمان را داشته، تمدید مجوز هتل آپارتمان با در نظر نگرفتن بند ۴-۳- اکیداً منوع است.

۵-۳- عرض معتبر دسترسی به واحد موردنظر (هتل آپارتمان) حدائق باید ۱۲ متر باشد.

۶-۳- تأمین یک باب پارکینگ به ازا هر یک واحد از هتل آپارتمان الزامی است.

تبصره- آن دسته از ساختمان های تبدیلی که دارای پارکینگ اختصاصی نبوده و مطابق بند ۲ این ماده واحده دارای گواهی های پایان کار و عدم خلافی می باشند، در صورت واقع شدن در حریم به شعاع ۲۵۰ متری پارکینگ های عمومی، با عقد قرارداد معتبر سه ساله تأمین پارکینگ به تعداد مذکور در بند ۶-۳- با پارکینگ های واقع در داخل حریم (شعاع ۲۵۰ متری) نسبت به تأمین پارکینگ واحدها اقدام و مجوز لازم را اخذ نمایند

۷-۳- برای ساختمان های واقع در محدوده محور تاریخی و فرهنگی در صورت وجود عدم خلاف و پایان کار بر اساس ضوابط و مقررات سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و با مسئولیت آن اداره اقدام خواهد شد.

۴- استفاده از ساختمان های مجاز موجود در کاربری های اداری و تجاری - خدماتی طرح های تفصیلی، با لحاظ رعایت کلیه موارد این ماده واحده بلامانع است.

۵- فضاهای عمومی موجود در ساختمان هتل آپارتمان ها مطابق ضوابط مصوب سازمان میراث فرهنگی و گردشگری خواهد بود.

۶- استفاده از ساختمان ها و خانه های تاریخی فرهنگی مورد تأیید سازمان میراث فرهنگی و گردشگری استان به عنوان مراکز اقامتی ویژه گردشگری، بدون محدودیت تعداد واحد اقامتی، پارکینگ، عمر ساختمان و عرض گذر، مشروط به تأییدیه و اخذ مجوز فنی و تخصصی از سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و سایر مراجع ذی ربط بلامانع است.

۷- مناسب سازی فضاهای ورودی به ساختمان و طبقات آن ها باید مطابق مصوبه شورای عالی شهرسازی و معماری برای استفاده معلومین جسمی و حرکتی انجام پذیرد.

تبصره- ساختمان ها و خانه های تاریخی مورد تأیید سازمان میراث فرهنگی و گردشگری استان به عنوان مراکز اقامتی ویژه گردشگری، از شمول این بند مستثنی می باشند.

-۸ به منظور نظارت بر اجرای این آئیننامه، ایجاد بستر لازم و پشتیبانی از پروژه‌های مشارکتی هتل آپارتمان، انجام تغییرات لازم در این ماده واحده، در مقاطع زمانی مختلف و بررسی پرونده‌های موردی، کمیته‌ای تحت عنوان «کمیته بند ۱۱-۳۷ ماده ۳۷ تعرفه عوارض محلی» مرکب از اعضاء ذکر شده در زیر از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل تشکیل و دبیرخانه آن در مدیریت گردشگری شهرداری تبریز مستقر خواهد بود:

- ۱ معاون شهرسازی و معماری و در غیاب وی مدیر شهرسازی و معماری شهرداری تبریز (رئیس و عضو کمیته)
- ۲ نماینده تام‌الاختیار سازمان میراث فرهنگی و گردشگری استان (عضو کمیته)
- ۳ نماینده تام‌الاختیار کمیسیون میراث فرهنگی و گردشگری شورای اسلامی شهر تبریز (عضو کمیته)
- ۴ مدیرکل تشخیص و وصول درآمد شهرداری تبریز (عضو کمیته)
- ۵ مدیر گردشگری شهرداری تبریز (دبیر و عضو کمیته)

-۹ در صورت اتمام مهلت تعیین شده در این بند و درخواست تمدید برای نوبت دوم، تمدید (به مدت سه سال) با رعایت مفاد و مقررات این ماده واحده بلامانع است.

پیوست شماره ۷

شیوه نامه تسریع و تسهیل صدور پروانه ساختمانی در شهرداری کلانشهر تبریز

ماده ۱:

در این شیوه نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

قانون: قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۶۱ و اصلاحات بعدی آن (نسخه تنقیحی).

تصویب شورای عالی اداری کشور: تصویب سی و چهارمین جلسه مورخ ۱۳۷۱/۰۸/۱۳ شورای عالی اداری کشور در خصوص هماهنگ نمودن صدور پروانه، گواهی عدم خلاف و گواهی پایان ساختمان در سطح شهرداریها کشور.

کمیسیون ماده ۵: کمیسیون ماده ۵ قانون تاسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران.

پیش نویس: مجوز و موافقت اولیه شهرداری با صدور پروانه ساختمانی که ظرف حداکثر ۷ روز به نام متقاضی صادر و حسب مورد تسلیم یا به آدرس مالک ارسال می‌شود.

پروانه ساختمانی: مجوز رسمی شروع عملیات ساختمانی و احداث است که با استناد به پیش نویس و پس از اخذ نقشه‌های ساختمانی و مفاصی حساب سازمان تامین اجتماعی بلافاصله به نام متقاضی صادر و حسب مورد تسلیم یا به آدرس مالک ارسال می‌شود.

کمیسیون ماده ۱۰۰: کمیسیونهای ماده ۱۰۰ قانون شهرداری مستقر در ساختمان شهرداری کلانشهر تبریز.

ماده ۲:

در اجرای تبصره جزء ج بند ۲ تصویب شورای عالی اداری کشور، مبنی بر الزام شهرداریها به تقلیل زمان صدور پروانه ساختمان از ۱۴ روز به حداکثر ۷ روز، شورای اسلامی شهر بنا به پیشنهاد شماره ۱۴۵۵۱/۹۳ مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۹ شهرداری تبریز و با اختیار حاصل از بند ۹ ماده ۸۰ قانون و در جهت حذف بروکراسی‌های زاید، ارتقای رضایت مندی عمومی و ارتقای حقوق شهروندی، شهرداری مکلف است بلافاصله پس از وصول درخواست صدور پروانه ساختمانی از مالکین و با عنایت به زمان بر بودن تهیه و تسلیم آلبوم نقشه‌های ساختمانی و دفترچه‌های محاسبات سازه‌ای ساختمان، با اخذ نقشه اولیه معماری که امکان بررسی و اعمال ضوابط شهرسازی از قبیل جانمایی پارکینگ، سطح مجاز اشغال عرصه، تراکم مجاز ساختمان، تعداد طبقات و ارتفاع مجاز ساختمان، ارتفاع بازشوها جهت جلوگیری از اشرافیت و مزاحمت به مجاورین و سایه اندازی، اعمال گذریندی‌های مصوب و برهای اصلاحی، نوع استفاده از طبقات... فراهم باشد، با ملاک عمل قرار دادن آخرین طرح تفصیلی شهر و مصوبات کمیسیون ماده ۵، طی حداکثر یک هفته، موافقت اولیه خود با صدور پروانه ساختمانی را در قالب پیش نویس به مالک اعلام نماید.

تبصره: در صورت عدم امکان قانونی برای صدور پیش نویس شهرداری مکلف است بلافاصله مراتب را بصورت کتبی به مالک ابلاغ نماید.

ماده ۳:

پس از صدور پیش نویس و اعلام ضوابط و اعلام عوارض ملاک عمل در زمان صدور آن، شهرداری در مدت اعتیار این پیش نویس حق مطالبه هر گونه وجه تحت عنوان مابه التفاوت عوارض ناشی از تغییر ارزش منطقه‌ای یا معاملاتی اراضی و املاک و تعریفه عوارض محلی را از دارنده این مجوز نداشته و مکلف است پروانه نهایی را به استناد پیش نویس تسلیمی و مطابق نقشه‌های تایید شده و معرفی مهندسین ذیصلاح مورد تایید نظام مهندسی ساختمان و برگه تسویه حساب حق بیمه اجباری کارگران ساختمانی (صادره از سازمان تامین اجتماعی) به نام مالک صادر نماید.

تبصره ۱: به استناد تبصره جزء الف بند ۲ مصوبه شورای عالی اداری، هر سازمان و مرجع قانونی که لزوم استعلام در هنگام صدور پروانه را مستند به قوانین و مقررات (ابلاغی از مرجع قانونی) لازم بداند، بایستی طرح‌ها، حرایم و ملاحظات قانونی خود را در قالب نقشه‌های UTM به دبیرخانه کمیسیون ماده ۵ ارایه و پس از تصویب تغییرات و درج آن در نقشه تفصیلی شهر، شهرداری مکلف است در هنگام صدور پروانه ساختمانی آن را ملاک عمل قرار دهد.

تبصره ۲: در صورت مغایرت مساحت مندرج در سند مالکیت به طوری که مساحت ملک بیش از سند باشد، شهرداری مکلف است در هنگام صدور پروانه ساختمانی پاسخ اداره ثبت اسناد و املاک را ملاک عمل قرار دهد.

تبصره ۳: شهرداری مکلف است در جهت تکریم ارباب رجوع، مدیریت زمان و کاهش مراجعات شهروندان، با همکاری سازمان نظام مهندسی ساختمان، سازمان تامین اجتماعی و اداره ثبت اسناد و املاک پنجه واحد برای فرآیندهای استعلام تهیه و مورد بهره برداری قرار دهد.

ماده ۴:

اعتبار پیش نویس پروانه ساختمانی یک سال بوده و به مدت یک سال دیگر بدون اخذ هر گونه وجهی و فقط با اعمال ضوابط و مقررات روز شهرسازی قابل تمدید است.

ماده ۵:

این پیش نویس مجوزی برای شروع عملیات ساختمانی نبوده و هر گونه ساخت و ساز و عملیات عمرانی به استناد صدر ماده ۱۰۰، بند ۲۶ ماده ۵۵ قانون و تبصره ۴ ماده ۲۶ قانون نوسازی و عمران شهری منوط به تحصیل پروانه ساختمانی بوده و شهرداری مکلف است رأساً بوسیله مامورین خود از عملیات ساختمانی بدون پروانه جلوگیری و در صورت احداث قبل از تحصیل پروانه مراتب را جهت اتخاذ تصمیم به کمیسیون ماده ۱۰۰ ارجاع نماید.

ماده ۶:

به موجب بند ۲ ماده ۸۰ قانون و با عنایت به طولانی بودن فرآیند تهیه و تایید نقشه‌های ساختمانی از استانداری آذربایجان شرقی، اداره کل راه و شهرسازی و هیات چهار نفره استان، درخواست می‌شود؛ نسبت به الزام نظام مهندسی ساختمان استان در جهت کاهش بروکراسی، با استفاده از ابزارهای اداری، خدمات غیرحضوری و الکترونیکی، زمان رسیدگی و کنترل و تایید نقشه‌ها را به حداقل زمان ممکن (حداکثر ۱۵ روز) کاهش دهد.

تبصره ۱: با توجه به ابطال ماده ۷ فصل سوم و بند ۹-۱-۱۹ مبحث دوم مقررات ملی ساختمان به موجب رای شماره ۹۹ مورخ ۹۴/۰۲/۱۴ صادره از هیات عمومی دیوان عدالت اداری مبنی بر حذف مجری در فرآیند احداث ساختمان، مالکین الزامی به معروفی مجری در هنگام صدور پروانه ساختمانی ندارند.

تبصره ۲: شهروندان برای اخذ پیش نویس یا پروانه ساختمانی همچنین برای دریافت انواع گواهی‌ها و پاسخ استعلام‌ها الزامی برای مراجعته به دفاتر پیشخوان ندارند.

ماده ۷:

این شیوه نامه در یک صد و چهل و نهمین جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۹/۱۰ به تصویب شورای اسلامی شهر رسید و پس از اصلاحات لازم در هیات تطبیق شهرستان تایید و جهت اجرا به شهرداری تبریز ابلاغ می‌شود. از تاریخ ابلاغ این شیوه نامه، مصوبات شورای اسلامی مغایر با این شیوه نامه ملنی الاثر می‌گردد.

پیوست شماره ۸

کاربری‌های شهری به تقسیک سطوح تقسیمات شهری برای عملکردهای عمومی

ردیف	نوع کاربری	مقیاس	تعریف
۱	آموزش تحقیقات، فناوری	شهر	مدارس عالی، دانشگاه‌ها، دانشکده‌ها، دانشسراها، حوزه‌های علمیه و مراکز تحقیقاتی و پژوهشی و علمی و کاربردی و پارک فناوری دولتی
۲	آموزشی	منطقه	آموزش‌های پیش‌دستانی (مهندسی-آمادگی-دستان) دولتی محله ناحیه هنرستان‌های صنعتی وابسته به آموزش‌پرورش و مجتمع‌های آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت کار و امور اجتماعی
۳	اداری و انتظامی	شهر	مدارس اسلامی، مدارس کودکان استثنایی، مراکز پرورش استعدادهای درخشان، مدارس شاهد و مدارس اتباع خارجی دولتی ناحیه منطقه وزارت خانه‌ها و سازمان‌های مستقل دولتی، ادارات کل و شرکت‌های وابسته به وزارت خانه‌ها و سازمان‌های مستقل دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی، ستاد نیروهای نظامی و انتظامی و سایر مراکز انتظامی، سفارتخانه‌ها، کنسولگری‌ها و سازمان‌های بین‌المللی، شهرداری و شورای اسلامی شهر، دادگستری و زندان‌های موجود و مراکز بازپروری و کانون‌های اصلاح و تربیت دولتی
۴	خدمات غیرانتفاعی	شهر	مؤسسات خیریه محله ناحیه شهر
۵	ورزشی	خارج از محدوده شهر	زمین‌های بازی کوچک دولتی زمین‌های ورزشی و سالن‌های کوچک ورزشی و استخرهای دولتی ورزشگاه‌ها و مجتمع‌های ورزشی، زورخانه‌ها، مجموعه‌های آبی ورزشی دولتی
۶	درمانی	منطقه	مراکز بهداشت و تنظیم خانواده، درمانگاه‌های دولتی محله ناحیه شهر پلی کلینیک‌های دولتی مراکز انتقال خون، بیمارستان‌های کمتر از ۶۴ تخت و مراکز اورژانس دولتی بیمارستان‌های دولتی اصلی شهر، زایشگاه‌ها، تیمارستان‌ها، مراکز توانبخشی و مراکز نگهداری کودکان بی سرپرست و سالمندان، معلولین و جانبازان و درمانگاه‌های دامپزشکی دولتی
۷	فرهنگی - هنری	ناحیه	کتابخانه‌ها و سالنهای اجتماعات کوچک دولتی، کانون‌های پرورش فکری کودکان و نوجوانان دولتی
۸	مذهبی	شهر	کتابخانه مرکزی و تخصصی، نگارخانه، فرهنگسرا و مجتمع‌های فرهنگی، سالن اجتماعات، موسسات و دفاتر مرکزی روزنامه و مجله، مراکز صدا و سیما وابسته به دولت محله شهر
			مساجد، حسینیه‌ها و فاطمیه‌ها مساجد بزرگ و مسجد جامع شهر، مصلی، مهدیه، کلیساها، کنیسه‌ها و آتشکده‌ها

ردیف	نوع کاربری	مقیاس	تعریف
۹	تجهیزات شهری	محله	ایستگاه های جمع آوری زباله بخش دولتی
		ناحیه	ایستگاه های جمع آوری زباله، ایستگاه های آتش نشانی، میدانی میوه و تره بار وابسته به شهرداری، اورژانس ۱۱۵
		شهر	گورستانهای موجود - نمایشگاههای دائمی شهرداری و مراکز امداد و نجات هلال احمر
۱۰	تاسیسات شهری	خارج از محله	انتقال گورستان ها، مرکز حفر بهداشتی زباله، میدان مرکزی میوه و تره بار محدوده شهر وابسته به شهرداری، حمل و نقل بار که توسط شهرداریها اداره می شود
		منطقه	ایستگاه های تنظیم فشار گاز، آب و فاضلاب، سرویس های عمومی بهداشتی مخازن آب زمینی و هوایی، تصفیه خانه های آب و فاضلاب و پست ایستگاههای تنظیم فشار گاز
		محله	معابر و پارکینگ های محله ای و ایستگاههای مترو
۱۱	حمل و نقل انجام داری	ناحیه	معابر پارکینگ های عمومی و اتوبوس رانی شهری، پایانه های مسافربری
		شهر	معابر، پایانه های مسافربری درون شهری و بین شهری، ایستگاه فرودگاههای موجود، بنادر، تاسیسات مرکزی مترو، پارکینگ های بین شهری کوچک و سردهخانه ها
		خارج از محدوده	انباری های اصلی کالا فرودگاه، سیلو و سردهخانه ها
۱۲	نظمی	شهر	پادگان ها و آمادگاههای موجود نیروهای نظامی
۱۳		شهر	اماکن و محوطه های تاریخی، موزه ها، بناهای یادبود، آرامگاه مشاهیر، اماکن متبرکه و حریم های تملک شده آنان
۱۴	حریم	شهر	حریم قانونی رودخانه ها، تالاهها، آبگیرها، مسیلهای راه و راه حریم قانونی تملک راه آهن های بین شهری و تاسیسات زیربنایی آب و برق و گاز و نفت و فاضلاب
۱۵		شهر	شهر بازی تفریحی ویژه پارکهای جنگلی و اردوگاههای جهانگردی و پلازهای ساحلی و .... که توسط شهرداریها احداث و مدیریت می شوند
	تفریحی - گردشگری	خارج از محدوده شهر	باغ وحش که توسط شهرداریها اداره می شود

کاربری های شهری به تفکیک سطوح تقسیمات شهری برای عملکردهای انتفاعی

ردیف	نوع کاربری	مقیاس	تعریف
------	------------	-------	-------

ردیف	نوع کاربری	مقیاس	تعریف
۹	حمل و نقل انبارداری	محله	خصوصی، جایگاههای سوخت بخش خصوصی
		شهر	نمایشگاههای دائمی و مراکز امداد و نجات بخش خصوصی
		شهر	خارج از محدوده میدان مرکزی میوه و تره بار، حمل و نقل بار که توسط بخش خصوصی اداره می شوند
۱۰	تفریحی - گردشگری جهانگردی و پذیرایی و تفریحی)	شهر	پارکینگ های محله ای خصوصی پارکینگ های عمومی و اتوبوس رانی شهری، پایانه های مسافربری بخش خصوصی پایانه های مسافربری درون شهری و بین شهری، ایستگاه فرودگاههای موجود، بنادر، تاسیسات مرکزی مترو، پارکینگ های بین شهری کوچک و سرداخنه ها بخش خصوصی خارج از محدوده انباری های اصلی کالا فرودگاه، سیلو و سرداخنه های غیردولتی
۱۱	پرورش گل و گیاه	شهر	هتل، مسافرخانه، مهمانپذیر و مهمانسرایها، هتل آپارتمان و متل، شهربازی تفریحی ویژه پارکهای جنگلی و اردوگاههای جهانگردی و پلازهای ساحلی و ... که توسط بخش خصوصی ایجاد و اداره می شود
۱۲	صنعتی	آن	باغ وحش که توسط بخش خصوصی ایجاد و اداره می شود مجتمع های تولید، توزیع، فروش و بازاریابی گل، نهال، درخت، درختچه وابسته به بخش خصوصی غذایی: ۱- تهیه و بسته بندی خشکبار بدون شستشو ۲- بسته بندی خرما بدون شستشو ۳- واحد تولید آب نبات و پولکی شکر پنیر و غیره تا ۳۰۰۰ تن در سال ۴- واحد تولیدی نبات (نبات ریزی) ۵- واحد تولید گز و سوهان تا ۳۰۰۰ تن در سال ۶- واحد بسته بندی نمک و ادویه جات ۷- واحد بسته بندی چای ۸- واحد بسته بندی قهوه ۹- واحد تولید قند حبه و کله تا ۳۰۰۰ تن در سال به روش نم زدن و بدون روش پخت ۱۰- واحد بسته بندی عسل ۱۱- تولید بستنی تا ۱۰۰۰۰ تن در سال ۱۲- تولید شیرینی و نان تا ۳۰۰۰ تن در سال ۱۳- آسیاب و تولید آرد گندم و جو تا ۳۰۰۰ تن در سال ۱۴- واحد بسته بندی کره و سایر لبیات تا ۱۰۰۰ تن در سال ۱۵- تولید بیسکویت و شکلات تا ۳۰۰۰ تن در سال ۱۶- واحد رشته بری تا ۳۰۰۰ تن در سال ۱۷- واحد ماکارونی سازی تا ۳۰۰۰ تن در سال ۱۸- واحد تولید آج موم (مخصوص کندوی عسل) ۱۹- واحد بسته بندی سبزیجات و میوه جات ۲۰- واحد تولید یخ (صرفاً در مناطق صنعتی درون شهری بايستی استقرار یابند). ۲۱- واحد تولیدی نان بستی

ردیف	نوع کاربری	مقیاس	تعریف
			۲۲- واحد بسته بندی گلاب ۲۳- واحد بسته بندی عرقیات گیاهی ۲۴- واحد بسته بندی جو بدون عملیات بوخاری و شستشو ۲۵- واحد سورتینگ و بسته بندی حبوبات بدون بوخاری ۲۶- واحد تولید، بهبود دهنده کیفیت آرد ۲۷- واحد تولید غذایی کودکان آرد غلات آماده بودن عملیات بوخاری و آسیاب
	نساجی:		
			۱- واحدهای قالیبافی، زیلوبافی و نمدمالی دستی و دست بافتها ۲- شیرازه دوزی حاشیه موکت و فرش ماشینی ۳- جوراب بافی حداکثر سه دستگاه (با حداکثر ۱۰۰ تن در سال) ۴- کشبافی و تریکو بافی، گربافی، کنن و راشل حداکثر تا سه دستگاه (با حداکثر ۱۰۰ تن در سال) ۵- واحد تولید لباس و پوشак حداکثر ۳۰۰۰ دست، انواع لباس و پوشاك در سال ۶- تولید طناب نخی یا کنفی، تور ماهیگیری، قیطان، انواع نوار و روبان ۷- واحد دوزندگی لحاف و تشك و بالش بدون خط حلاجی یا استفاده از پشم شیشه ۸- واحد پارچه چاپی روش دستی (مانند پارچه قلمکار اصفهان چاپ سیلک و غیره) ۹- پارچه بافی دستی (غیر موتوری) ۱۰- واحد تولید فتیله نفت سوز و نوارهای صنعتی ۱۱- واحد تولید الیاف پروپلین
	چرم:		
			۱- واحد تولید مصنوعات سراجی از قبیل کیف، دستکش، جلد چرمی و نظایر آن ۲- واحد تولید مصنوعات پوستی، از قبیل کلاه پوستی، پوستین و موارد مشابه از پوست دباغی شده ۳- واحد تولید بستایی کفش حداکثر تا ۹۰۰۰۰ جفت در سال ۴- واحد تولید کفش ماشینی حداکثر ۹۰۰۰۰ جفت در سال ۵- واحد مونتاژ دست و پای مصنوعی با استفاده از چرم ۶- واحد مونتاژ لوازم ارتопدی با استفاده از چرم
	سلولزی :		
			۱- واحد تولید جعبه مقوایی و کارتنه از ورق آماده ۲- واحد تولید پاکت خوار و بار و مراسلات مشابه آن ۳- واحد تهییه کاغذ دیواری از کاغذ آماده و چاپ شده ۴- واحد تولید کاغذ و دفتر از کاغذ آماده ۵- واحد تولید لوازم التحریر کاغذی و مقوایی از ورق آماده ۶- واحد صحافی و چاپخانه های ساده ۷- واحد تولید مصنوعات چوب پنبه ای ۸- واحد نجاری و خراطی بدون انوارسازی ۹- واحد مبل سازی و سایر مصنوعات چوبی تا ۲۰۰ مترمکعب چوب در سال بدون رنگ ۱۰- تولید انواع فیلترهای کاغذی از جمله فیلترهای هوا و یا استفاده از ورق آماده ۱۱- واحد تولید انواع دوک و لوله طاقه پیچی مقوایی و سایر مصنوعات مشابه از ورق آماده

ردیف	نوع کاربری	مقیاس	تعریف
			۱۲- تولید محصولات ساخته شده از نی و حصیر و سبد بافی از الیاف گیاهی ۱۳- واحد بسته بندی دستمال و محصولات مشابه با استفاده از کاغذ آماده ۱۴- واحد پرس کاری و چسباندن روکش نایلون با استفاده از روکش آماده ۱۵- واحد تولید قایق های چوبی و بلم تا ۲۰۰ دستگاه در سال ۱۶- واحد تهیه کاربن و استنسیل از کاغذ آماده ۱۷- واحد تولید کلاسور و زونکن از مقوا آماده
			فلزی :
			۱- واحد قلمزنی انواع فلزات ۲- واحد تراشکاری و قطعه سازی و قالب سازی بدون ریخته گری و آبکاری حداکثر تا سه دستگاه تراش ۳- واحد تولید درب و پنجره آهنی و آلومینیمی (صرفاً در مناطق صنعتی درون شهری) ۴- واحد تولید کاناال کولر، لوله بخاری(صرفاً در مناطق صنعتی درون شهری) ۵- واحدهای طراحی و مونتاژ حداکثر تا سه دستگاه تراش ۶- واحد صنعتی تولید ظروف آلومینیم از ورق آماده با یک دستگاه خم کن حداکثر ۱۰۰ تن در سال صرفاً مناطق صنعتی داخل شهری ۷- واحد مونتاژ تجهیزات گرد و غبار گیر از قطعات آماده ۸- واحد تولید اتصالات هیدرولیک (پرس بست فلزی به دو انتهای شیلنگ فشار قوی) ۹- واحد طراحی و مونتاژ کولر اتومبیل ۱۰- واحد طراحی و مونتاژ کاربراتور گاز سوز ۱۱- واحد تولید ترموموستات
			کانی غیر فلزی :
			۱- واحد تولید مصنوعات شیشه ای بدون کوره ذوب ۲- واحد تولید آبینه، پوکه آمپول، شیشه آزمایشگاهی بدون کوره ۳- واحد تولید مصنوعات تزئینی سنگی (صناعی دستی) ۴- واحد تولید پودر جوشکاری
			شیمیایی:
			۱- واحد تولید آب مقطر ۲- واحد تولید نایلون و نایلکس و سلوفان (با استفاده از رول آماده) ۳- واحد صرفاً برش اسکاج ظرفشویی ۴- واحد طراحی و مونتاژ نت ترمز
			دارویی، آرایشی و بهداشتی:
			۱- واحد تولید مواد بهداشتی و آرایشی (فرمولاسیون) ۲- واحد اختلاط و بسته بندی پودر ازاله مو ۳- واحد تولید قرص و پودر اکسیژنه ۴- واحد تولید اکسیدان، کرم بهداشتی و صنعتی و پودر بلوندر اکسیژن ۵- واحد تولید اسانس، تنفسور، الکالوئید از مواد شیمیایی و طبیعی ۶- واحد تولید هورمون و آنتی بیوتیک
			برق و الکترونیک:
			۱- واحد تولید لوازم برقی کوچک به صورت مونتاژ (نظیر زنگ اخبار و دربازکن)

ردیف	نوع کاربری	مقیاس	تعریف
۱	کشاورزی:		۱- واحد زنبورداری و پرورش ملکه (تا ردیف ۴ فاقد محدودیت فاصله از امکان مسکونی) ۲- واحد پرورش پرنده‌گان زینتی تا ۱۰۰ قطعه ۳- واحد پرورش کرم ابریشم ۴- واحد پرورش ماهی زینتی ۵- آزمایشگاه دامپزشکی
۲	ماشین سازی:		۱- واحد قالب و مدل (درجه ریخته گری، فیکچر، قالب قطعات استاندارد، قالب قید و بست و ابزار قالب، مدل ۲- واحد تجهیزات شبکه آب و فاضلاب (پمپهای دیاگرامی، کف کش، لجن کش و تجهیزات تصفیه) ۳- واحد ماشین آلات و تجهیزات حمل و نقل مکانیکی (آسانسور و قطعات آسانسور، پله برقی، بالاتراک، جرثقیل سقفی، جرثقیل پشت کامیونی، جک پالت بالابر و قطعات مربوطه، نوار نقاله و ... جرثقیل) ۴- واحد پمپ و کمپرسور (پمپهای خلاء و کیوم آتش نشانی، آب، کمپرسورهای صنعتی و مصرفی و گاراژی مواد فله و تلمبه های بادی)
۳			۲- واحد تولید آتنن تلویزیون بدون آبکاری و لوستر، از قطعات آماده ۳- واحد طراحی و تولید لوازم برقی و الکترونیکی به صورت مونتاژ مشروط بر این که عملیات کوره‌ای و عملیات تر نداشته باشد. ۴- واحد تولید لوازم پزشکی، آزمایشگاهی و آموزشی، قطعات الکترونیک ۵- واحد تولید ترانزیستور و مقاومت و غیره ۶- واحد تولید انکوباتور و سایر لوازم آزمایشگاهی بدون آبکاری ۷- واحد تولید انواع ساعت ۸- واحد طراحی و تولید تقویت کننده صوت نظیر بلندگو و آمپلی فایر به صورت مونتاژ ۹- واحد تولید رادیو و تلویزیون و لوازم صوتی و تصویری ۱۰- واحد تولید دستگاههای برقی علامت دهنده سمعی و بصری ۱۱- واحد تولید سیستم‌های مخابراتی مراکز تلفن ۱۲- واحد تولید لوازم الکترونیکی (کامپیوتر، لوازم اداری و لوازم دقیق الکترونیکی) ۱۳- واحد تولید کنترل‌های ولتاژ و فرکانس ۱۴- واحد تولید آفتمات ۱۵- واحد تولید مودم و میکرو کنترل ۱۶- واحد طراحی و مونتاژ تایمر ۱۷- واحد تولید کارت و بردۀای کامپیوتری
۴			

